

సంపుటము-3

సమావేశము-XXX

నంబరు. 5

పెల : రూ. 10-00

28 మార్చి, 2018

బుధవారము

విశంఖి నామ సం.

షైత్ర శు. 12

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్ కార్యకలాపాలు
ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

విషయ నూచిక

క్రమ నంఖ్య	విషయం	పేజీ నం.
(1)	సభా కార్యక్రమం - వాయిదా తీర్మానం	01-08
(2)	ప్రశ్నాత్మరాలు	08-32
(3)	సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన వ్యతాలు 1.ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు, 2016-17 సంవత్సరానికి, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర చలనచిత్ర, టెలివిజన్స, నాటక రంగ అభివృద్ధి సంస్ లిమిటెడ్, 42వ వార్షిక నివేదిక ప్రతిని, 2013, కంపెనీల చట్టంలోని 394(2) సెక్షన్ కింద అవశ్యకమైన విధంగా ప్రతి సమర్పణ 2.అర్థికశాఖ మంత్రి శ్రీ యనమల రామకృష్ణాడు, ద్రవ్య విధాన విపరణ ప్రతిని, 2005, ఆంధ్రప్రదేశ్ ద్రవ్య బాధ్యత, బడ్జెట్ సిర్పూణ చట్టంలోని సెక్షన్ 5 క్రింద అవశ్యకమైన విధంగా ప్రతి సమర్పణ	32-32
(4)	సభా సమక్షంలో పెట్టబడిన పత్రం సభా నాయకులు శ్రీ యనమల రామకృష్ణాడు, 2018, మార్చి 27వ తేదీన జరిగిన కార్యక్రమ సలహా సమితి సమావేశంలో తీసుకున్న నిర్దయాలపై నివేదిక ప్రతి సమర్పణ	33-33
(5)	సభా కార్యక్రమం - ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు	33-34
(6)	వ్యవసాయ సహాయక కార్యకలాపాలు/వృద్ధి/అనావృష్టి నిర్మాణం, రైతు బజారులపై లఘు చర్చ	35-55
(7)	సభా కార్యక్రమం - ప్రకటన	55-55
(8)	2017-18 సంవత్సరానికి వ్యయం అనుబంధ అంచనాలు: ఆర్థిక, ప్రణాళిక, వాణిజ్యపన్నలు, శాసన వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి శ్రీ యనమల రామకృష్ణాడు 2017-18 సంవత్సరానికి వ్యయం అనుబంధ అంచనాల సమర్పణ.	56-72

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరివత్తు

ప్రధాన అధికారులు

షైర్మన్

:

శ్రీ ఎస్. ఎం.డి. ఫరూక్

డిప్యూటీ షైర్మన్

:

శ్రీ రెడ్డి నుబుహృణ్యం

ఉపాధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక

:

శ్రీమతి పామిడి శమంతకమణి

శ్రీ వాకాటి నారాయణ రెడ్డి

శ్రీ బోడ్డ నాగేశ్వర రావు

కార్యదర్శి (ఇన్ఫార్మేషన్)

:

శ్రీ ఎమ్. విజయరాజు

ఉప కార్యదర్శులు

:

శ్రీ క. సత్యనారాయణరావు

శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు

సహాయ కార్యదర్శులు

:

శ్రీ పి. వి. సుబ్రహ్మణ్యమి

శ్రీ క. రాజకుమార్

శ్రీమతి ఆర్. వనితారాణి

డా. వై. కామేశ్వరి

శ్రీ ఇ. సంజీవరావు

శ్రీ క. వెంకటేశ్వరరావు

శ్రీ డి. జగన్మహాన్‌రావు

శ్రీ బి. ప్రభాకరరావు

శ్రీమతి క. భారతి

చీఫ్ రిపోర్టర్

:

శ్రీ ఆర్. శ్రీనివాసరావు

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్

బుధవారం, 28వ తేది, మార్చి, 2018

(సభ ఉదయం 10.00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(మిషన్ షైర్ఫ్ అధ్యక్ష సభాసంప్రాప్తి వహించారు)

1. సభా కార్యక్రమం -వాయిదా తీర్మానం

మిషన్ షైర్ఫ్: కాంగ్రెస్ ప్రాయిలరీ పెన్సన్ స్క్రీమ్ ను ఉపసంహరించి ఆ సభాసంప్రాప్తి పాత పెన్సన్ విధానము అమలు చేయాలని గౌరవసియులు సర్వశ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం, బోడ్డ నాగేశ్వరరావు, యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి, రాము సూర్యారావు మరియు కత్తి నరసింహారెడ్డి గార్ల ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానాన్ని తిరస్కరించడం జరిగింది.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - చిత్తూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు): అధ్యక్షా, ఇది ఉద్యోగులలో ఉన్న ప్రధానమైన సమస్య. దయచేసి మీరు దీనిని అనుమతించాలి.

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - కర్నూలు, అనంతపురం, కడప): సార్, ఇది బర్మింగ్ ఇష్టా. దీని మీద చర్చ చేపట్టాలి.

మిషన్ షైర్ఫ్: వాయిదా తీర్మానం మీద చర్చ లేదండి.

(ఈ దశలో గౌరవ సభ్యులు సర్వశ్రీ బోడ్డ నాగేశ్వరరావు, విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం, యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి, కత్తి నరసింహారెడ్డి మరియు రాము సూర్యారావు గార్ల తమ తమ స్థానాల నుంచి లేచి Abolish CPS , Restore OPS అనే ప్లకార్డులతో పోడియం దగ్గరకు వచ్చి చర్చకు అనుమతించాలని కోరారు.)

MR.CHAIRMAN: No, Placards Please... Let us start regular business ...

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి: సార్, ఇది దాదాపు 1,84,000 ఉద్యోగులకు సంబంధించిన సమస్య.

MR.CHAIRMAN: Disallow చేశామండి.

శ్రీ బోడ్డ నాగేశ్వరరావు (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - గుంటూరు, కృష్ణా): అధ్యక్షా, మంత్రివర్గంతో చర్చించి మా నిర్దిశాన్ని తెలియజేస్తామని హామీ ఇచ్చారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిర్దిశయం తెలియజేయాలి.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - చిత్తారు, ప్రకాశం, నెల్లూరు): సార్, గతంలో రెండు సార్లు మాటలాడితే మేము మంత్రివర్గంతో మాటలాడతామని చెప్పారు. ఇంకోకసారి మేము పరిశీలిస్తామని చెప్పారు. ఏదోకటి చెప్పాలి కదా? సిపిఎస్కు సంబంధించినంత వరకూ రాష్ట్రప్రభుత్వపై ఫైరి ఏమిటి? ఇది కేంద్రానికి సంబంధించిన అంశమని అనుకుంటే, రాష్ట్రం వరకూ తన అభిప్రాయాన్ని చెప్పాలి. ఇది ఇన్నడం మాకు ఇష్టం లేదు, బిషపీ వారు మా సెత్తిన రుద్దారని చెప్పమనండి. శాసనసభలో, శాసనమండలిలో తీర్మానాన్ని చేయాలి. సిపిఎస్ విధానాన్ని రద్దు చేస్తామని చెప్పాలి. ఇది చాలా పెద్ద విషయం.

మిశ్ర్ చైర్మన్: ఈరోజు అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు ఉంటుంది కాబట్టి, దానిలో మాటలాడండి.

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి: అధ్యక్షా, తీర్మానం చేయాలి. ఈ విషయం గురించి ఉద్దేశ్యాలు విజయవాడలో ఆందోళన చేస్తున్నారు.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వానికి కూడా ఇది మంచి అవకాశం.

శ్రీ రాము సూర్యారావు (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - తూర్పు, పశ్చిమగోదావరి): అధ్యక్షా, ప్రకటన చేయమనండి సరిపోతుంది.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వానికి రెండు సార్లు వాయిదా తీర్మానం ఇచ్చాము. మాకు స్వప్తంగా ఒక నిర్ణయం చెప్పాలి.

శ్రీ బోడ్డు నాగేశ్వరరావు: సార్ రెండు సార్లు వాయిదా తీర్మానం ఇచ్చాము. ఇది మూడవ సారి.

మిశ్ర్ చైర్మన్: అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు ఈరోజు ఉంది. అందరూ మాటలాడుటురు గాని. మీ అందరికి అవకాశం ఇస్తాను.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, అప్రాప్రియేషన్ బిల్లులో 'ఏదో మాటలాడతాము, చప్పట్లు కొట్టేస్తారు అంతటితో వ్యవహారం అయిపోతుంది. దానిపై చర్చ జరగదు. దీని పైన ప్రత్యేకంగా చర్చ జరగాలి. మాకు దీని మీద స్వప్తంగా ఒక హామీ రావాలి.

మిశ్ర్ చైర్మన్: ఇంకా శాసనపరిషత్ ఆరవ తారీఖు వరకూ ఉంది. ఏమీ తొందర లేదు.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: సార్, మంత్రులు సభకు రాకపోవడం వలన చాలా ప్రత్యులు వాయిదా పడుతున్నాయి. ఈ వాయిదా తీర్మానాన్ని అయినా ఆమోదించి చర్చకు అనుమతించండి.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇది 2004వ సంవత్సరం నుండి రగులుతున్న సమస్య. ఇది మేజర్ ఇష్టా.

మిశ్ర్ చైర్మన్: నేను ఇందాక కూడా చెప్పాను. అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు ఉంది. మాటల్లాడుదురు గాని.

శ్రీ విటపు బాలనుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, గతంలో కూడా మీరు ఈ విధంగా చెబితే వేరేగా కషాయ వేసి మాటల్లాడాము. మేము మంత్రివర్గంలో మాటల్లాడుకుంటామని చెప్పారు. మేము ఇష్టాడు కూడా ఏమి అడుగుతున్నాము? చేయమని అడుగుతున్నాము. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిపిఎస్కు వ్యతిరేకము, దీనిని రద్దు చేయాలనుకుంటున్నాము, అనుమతించమని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రాసి, ప్రభుత్వ వైఫారిని తెలియజేయమని చెప్పండి. వేరే రాష్ట్రం వారు ఆ విధంగా చేశారు. ఇక్కడ కూడా ఆ విధంగా చేయండి లేదంటే ఈ ప్రభుత్వానికి కూడా సిపిఎస్ మీద చిత్తపుద్ది లేదని, ఈ ప్రభుత్వం కూడా సిపిఎస్లో బాగస్వామ్యమని మేము అనుకోవాల్సి వస్తుంది.

మిశ్ర్ చైర్మన్: ఇష్టాడు adjournment motion లో కాదండి. అప్రాప్రియేషన్ బిల్లులో కూలంకుంగా మాటల్లాడండి. అనుమతిస్తామని. నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. బిజినెస్ స్టోర్స్ చేసి దీనిని చేయమంటే నేను చేయలేను. ఎందుకంటే రెగ్యులర్ బిజినెస్ ఉంది.

శ్రీ విటపు బాలనుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, మేము తీర్మానం చేస్తామని చెప్పమనండి. రేపే తీర్మానానికి పెట్టమనండి. మేము గొడవ చేసేవాళము కాదు. ఇది చాలా తీవ్రమైన సమస్య.

శ్రీ బొడ్డ నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఇది బర్యింగ్ ఇష్టా, ఈ విషయం గురించి విజయవాడకు అన్ని జిల్లాల నుండి వచ్చి అందోళన చేస్తున్నారు.

శ్రీ విటపు బాలనుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, పాలిటికల్ అజెండాగా మారబోయే పెద్ద అంశం ఇది. దీనితోపాటు 2003 వారు ఉన్నారు. డీఎస్సీ ఆలస్యం చేసినందువల్ల వారికి సష్టుం వచ్చింది. ఇది ప్రత్యేకమైన ఇష్టా. పెన్న వస్తుందనే ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలకు వస్తున్నారు. పెన్న లేకండా ఉంటే ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలకు, ప్రైవేటు ఉద్యోగాలకు తేడా ఏమి ఉంది. దీనిని మేము అంగీకరించలేము.

మిశ్ర్ చైర్మన్: దయచేసి మీరు వెళ్లి మీ సీట్లలో కూర్చుండి. బిజినెస్ ప్రాసీజర్ మీకు తెలుసు కదా? నేను చెప్పవలిన ఆవసరం లేదు. ప్రాసీజర్ ప్రకారం రెగ్యులర్ బిజినెస్ జరగాలి.

శ్రీ విటపు బాలనుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, ఇంత కంటే రెగ్యులర్ బిజినెస్ ఏమి ఉంది? What is the regular business?

మిశ్ర్ చైర్మన్: రెగ్యులర్ బిజినెస్ ను ఆపుచేసి దీనిని తీసుకోమంటే ఎలా? మీకు అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు సమయంలో అవకాశం ఇస్తామని, మీరు మాటల్లాడండి.

శ్రీ బోడ్డ నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో లక్షల మంది నిరవధిక నిరహిర దీక్షకు పూనుకుంటుంటే దీని కంటే వేరే బిజినెస్ ఎమిల్ చెప్పండి. సార్ ప్రజలను పట్టించుకోండి. ప్రజల కోసమే కదా ఈ సభ. ప్రజలు ఆందోళన చేస్తుంటే ఆ విషయం గురించి మేము ప్రస్తావించడానికి అవకాశం ఇవ్వకపోతే ఎల్లా?

శ్రీ విటవు బాలనుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, ఏ సిర్ఫుయము చెప్పక పోతే మేము బైటాయిస్తాము. ప్రభుత్వ వైఖరిసి చెప్పమనండి. పోనీ మేము సిపిఎస్కి అనుకూలమని చెప్పమనండి. ఆ మాట అయినా చెప్పమనండి. చెపితే ఈ సభలో లాభం లేదులే అని బయట తేల్చుకుండామనుకుంటాము.

మిశ్రర్ చైర్మన్: మీరు చర్చించుదురు గానీ. ప్రభుత్వం రియాక్ష్యు అవుతుంది. అప్రాప్రియేషన్ బిల్లులో మాటల్సిడి ప్రభుత్వానికి చెబుదురు గాని.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: సార్ మేము ఒక న్యాయమైన సమస్య గురించి చర్చిస్తామంటున్నాము.

మిశ్రర్ చైర్మన్: మీరు వెళ్లి కూర్చోండి. డిస్క్యూన్ చేయండి. ప్రభుత్వం అవకాశం ఇస్తుంది. అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు సమయంలో మాటల్సిడి ప్రభుత్వానికి చెబుతాను.

శ్రీ విటవు బాలనుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు 5 సిమిషములలో అయిపోతుంది. మహాసముద్రంలో ఇది ఒకటిగా అయిపోతుంది. కాబట్టి దీనిని ప్రత్యేకమైన చర్చకు అనుమతించండి. ఈ 20రోజుల నుండి మేమంతా ప్రభుత్వంతో కలసి పనిచేశాం. మీరు ఏమి చెబితే అది మేము విన్నాం. కానీ ఈ ఒక్క రోజు 1,84,000 మంది కోసం అడుగుతున్నాము. తీర్మానాన్ని ఆమోదించండి.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, దయచేసి మీరు పెద్దరికంగా ఆలోచించండి. 1,84,000 మంది వారి న్యాయమైన సమస్య కోసం విధులలోకి వచ్చి పోరాటం చేస్తున్నారు. 2004వ సంతస్యరం తరువాత ఉద్యోగులతోపాటు 2003వ సంతస్యరానికి డిఎస్పీకి సంబంధించిన ఉద్యోగుల సమస్య ఇది.

శ్రీ విటవు బాలనుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, ఈ సభలో ఇలాంటి విషయాలు మాటల్సిడేవాతే మేము ఈ సభలోకి రావడం దండగ.

మిశ్రర్ చైర్మన్: మీకు రూల్స్ తెలుసు. ప్రోసీజర్ తెలుసు. నేను వేరే ఏమీ చెప్పనక్కరలేదు. మీరు ఏమి మాటల్సాడాలో అప్రాప్రియేషన్ బిల్లులో మాటల్సిడండి. నేను అవకాశం ఇస్తాను. బిజినెస్ స్టోర్ చేసిన తరువాత adjournment motion ఎలా ఇస్తారండి? రెగ్యులర్ బిజినెస్ జరగాలి కదా? ఇప్పుటిక్కిపుడు వచ్చి దీని మీద మాటల్సాలి అంటే ఎలా ఇస్తారు? సభలో మంత్రి ఉండాలి. ప్రభుత్వం ఉండాలి కదా మాటల్సాడడానికి. దానికి ప్రోసీజర్ ఉంది. మీరు వేరే ప్రోసీజర్లో రండి మాటల్సాడడానికి అవకాశం ఇస్తాను.

శ్రీ విటవు బాలనుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, సభ రూల్స్ అంగీకరించాయి. వాయిదా తీర్మానం రూల్స్ ప్రకారమే ఇస్తున్నాము. రూల్స్ ప్రకారమే దీనిని చర్చిస్తున్నాము. దయచేసి దీనిని అంగీకరించండి.

మిషన్ శైర్ఫ్: వాయిదా తీర్మానం అంటే ఏమిటండి? ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావడం **Adjournment motion**, అర్జుంటగా మోవ్ మూవ్ చేసినట్లు దానికి ఆస్టర్ కావాలి కదా.

(ఈ దశలో గౌరవ సభ్యులు సర్వార్థ బొడ్డు నాగేష్వరరావు, విటపు బాల సుబ్రహ్మణ్యం, యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి, కత్తి నరసింహారెడ్డి మరియు రాము సూర్యారావు గార్లు వాయిదా తీర్మానానికి అవకాశం ఇవ్వమని కోరసాగారు.)

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇది దాదాపు 1,84,00 మంది ఉద్యోగులకు సంబంధించిన సమస్య. ఇది అన్ని డిపార్ట్మెంట్లకి సంబంధించిన సమస్య. ప్రజాప్రతినిధులు పెన్న తీసుకుంటున్నారు. మాకు ఎందుకు పెన్న ఇష్టుడు లేదని బయట ఆవేదన చెందుతున్నారు. కేంద్రప్రభుత్వం పిఎస్ ఆర్టిభిల్యు పెట్టింది. సిపిఎస్ పైన అనుకూలమా, వ్యతిరేకమా అనే నిర్ణయం రావాలి. వ్యతిరేకము అని అంటే దిల్లీలో తేల్పుకుంటాము.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, దీనికి అనుకూలమైతే తీర్మానం ఆమోదించండి. లేదు మా చెయ్యి దాటిపోయిందంటే మేము ఎక్కుడ తేల్పుకోవాలో అక్కడే తేల్పుకుంటాము.

మిషన్ శైర్ఫ్ : మీరు వేరే ప్రాసీజర్లో రండి నేను అనుమతిస్తాను. **Adjournment motion** లో మాత్రం నేను అలో చేయను. వేరే రూపంలో రండి నేను అనుమతిస్తాను.

శ్రీ బొడ్డు నాగేష్వరరావు: అధ్యక్షా, మేము సిబంధనలను అతిక్రమించి ఏమీ రాలేదు కదా? సిబంధనల ప్రకారమే వాయిదా తీర్మానాన్ని ఇచ్చాము. సిపిఎస్ విధానానికి ఈ ప్రభుత్వం వ్యతిరేకమా, అనుకూలమా చెప్పమనండి.

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు సర్వార్థ బొడ్డు నాగేష్వరరావు, విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం, యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి, కత్తి నరసింహారెడ్డి మరియు రాము సూర్యారావు గార్లు ఇది చాలా ప్రాధాన్యత కల్గిన అంశం కాబట్టి ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో అడుగుతున్నామని రోజువాయిదా వేస్తే దేనికి మేము వచ్చామని, స్పృష్టిని పోషి మాకు కావాలని చర్చకు అవకాశం ఇవ్వాలని కోరసాగారు.)

మిషన్ శైర్ఫ్: మీరు కూర్చుని మాటల్దండి. (మంత్రి శ్రీ కె.ఆచ్చెన్నాయుడు గారిని ఉద్దేశించి) మిషన్ గారు మీరు ఏమైనా చెబుతారా?

శ్రీ కె.ఆచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా, ఈ విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వం పాజిటివ్ గా ఉంది కాబట్టి దయచేసి గౌరవ సభ్యులను సహకరించమని కోరుతున్నాను.

ఉ.10.1.0

శ్రీ కె.ఆచ్చెన్నాయుడు: మీరు చర్చకు అనుమతిస్తే పూర్తిగా చెబుతాము. మీరు ఎవ్వడంటే అప్పుడు మేము చెప్పాడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ప్రభుత్వం సానుకూలంగానే ఉంది. తప్పకుండా ఆ సమస్యను పరిష్కరిస్తాము.

(వెల్లో ఉన్న ఉపాధ్యాయ ఎమ్మెల్ని నభ్యలచే అంతరాయం)

మిష్టర్ శైర్స్: Question No.10337 ... సీజ్.....

(ఉపాధ్యాయ ఎమ్మెల్ని నభ్యలచే అంతరాయం)

శ్రీ గుండుమల తిప్పి స్థాని (శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్ష, Question hour ని Start చేయండి.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: కవ్వస్ అవర్ని Start చేయండి అంటే ఎలా? మొదలు పెడతారు. అధ్యక్ష, మొదలు పెట్టండి, మేము ఇక్కడే కూర్చుంటాము.

శ్రీ క. అచ్చెన్నాయుడు: మీరు నోటీసు ఇవ్వండి చర్చిద్దాం. విషయాలస్తు చెబుతాము.

మిష్టర్ శైర్స్: మంత్రి గారు సానుకూలంగా ఉన్నారు కదా? మీరు నోటీసు ఇవ్వండి.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: చర్చకు అవకాశం ఇవ్వండి సార్,

శ్రీ కత్తి సరసింహ రెడ్డి: అధ్యక్ష, చర్చకు అవకాశం ఇవ్వాలి.

మిష్టర్ శైర్స్: సీజ్ కూర్చుండి.....

శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్ష, గత మూడు సంవత్సరాలుగా ఇది కొనసాగుతోంది. ఇది మూడవ వాయిదా తీర్మానం అధ్యక్ష. ఇంత కాలం నుంచి చర్చించడానికి మీకు తీరలేదా? నిర్దయం చెప్పడానికి ప్రభుత్వానికి కుదర లేదా?

శ్రీ కత్తి సరసింహ రెడ్డి: అధ్యక్ష, చర్చకు అవకాశం ఇచ్చి ప్రభుత్వం ఒక స్థాపన ప్రకటన చేయాలి.

శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్ష, ఇప్పటికేనా సమాధానం చెప్పండి.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్ష, మేము అడిగేది అదే కదా?

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్ష, ఇది న్యాయమైన సమస్య. ప్రభుత్వానికి పేరు తెచ్చే సమస్య కూడా ఇది. ఒక నిర్దయం తీసుకోండి, కొన్ని రాష్ట్రాలు దీనిపై సానుకూలమైన నిర్దయాలు తీసుకున్నాయి.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: ఏదో ఒక మాట చెప్పమనండి, మేము ఇక్కడ నుంచి వెళతాము.

శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు: సానుకూలంగా సమాధానం చెప్పండి. మేము వెళ్లి మా స్థానాల్లో కూర్చుంటాము.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: ప్రభుత్వ వైఖరిని తెలియజేయాలనే మేము ఈ వాయిదా తీర్మానిన్న ఇచ్చాము.

మిషన్ శైర్కున్: శ్రీనివాసులు గారూ, ముందు నభ్యలను వారి, వారి స్థానాల్లో కూర్చోసీయండి. ప్రీజ్ కూర్చోండి.

(ఈ దశలో వెల్లలోకి వచ్చిన నభ్యలు తిరిగి, తమ స్థానాలకు వెళ్లారు.)

శ్రీ కాలవ శ్రీనివాసులు: అధ్యక్షా, సహజంగా ప్రశ్నోత్తరాలను వాయిదా వేసి, వాయిదా తీర్మానులు చర్చకు వచ్చిన సందర్భాలు ఉండవు. గౌరవ నభ్యలు చాలా ముఖ్యమైన అంశాల్ని మీదావ్రా సభ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. సిపిఎస్ కు సంబంధించి, చాలా కాలంగా ఉద్యోగులు ఆ స్నీమ్ పరిధిలో ఉన్న వారందరూ వివిధ రూపాలలో రాష్ట్రంలో ఆందోళన చేస్తున్న విషయం కూడా ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రి గారు, మంత్రులమైన మేము కూడా గతంలో ఈ విషయాన్ని చర్చించుకోవటం జరిగింది. తప్పకుండా మీరు డిఫరెంట్ ఫార్క్లో చర్చకు రండి, శైర్కున్ గారు అనుమతిస్తే తప్పకుండా దానిపైన చర్చిద్దాము. ప్రభుత్వం గాసి, అధికారపక్షం గాసి సిపిఎస్ కి వ్యతిరేకం కాదు. సమస్యలు పరిష్కారం కావాలి. ఈ రాష్ట్రంలో ఎవ్వరూ బాధ పడకూడదనేదే ప్రభుత్వ ముఖ్యమైనదీశం. తప్పకుండా మీరు ప్రావర్స ఫార్క్లో చర్చకు రండి, తప్పకుండా చర్చిద్దాము.

(ఈ సందర్భంలో తిరిగి ఉపాధ్యాయ ఎమ్మెల్నిలు తమ స్థానాలను విడిచి వెల్లలోకి వచ్చారు.)

MR. CHAIRMAN :Question No.10337

శ్రీ విటపు బాలనుబుహ్వాణం: ప్రభుత్వం సిపిఎస్ కి వ్యతిరేకమని గాసి, లేదా అనుకూలమని గాసి ఏదో ఒకటి చెప్పాలి. అది చెప్పకుండా మేము వెళ్లి మా స్థానాల్లో కూర్చోము!

మిషన్ శైర్కున్: మంత్రీగారు పాజిటివ్ గా చెప్పారు కదండి!

(వెల్లలో ఉన్న ఉపాధ్యాయ ఎమ్మెల్ని నభ్యలనే అంతరాయం)

మిషన్ శైర్కున్: వీర్ గారూ....

శ్రీ వయ్యాపుల కేశవ్: అధ్యక్షా, సిపిఎస్ గురించి అడుగుతున్న వారందరూ సీనియర్ నభ్యలు. పాలసీ డెసిపన్ తీసుకోవాలనే అంశంపై వాయిదా తీర్మానిన్న లిరస్కరించిన తరువాత, వాయిదా తీర్మానంపై ఏదో ఒకటి అనొన్న చేయండని పట్టబట్టడం నరైంది కాదు. వారికి సేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చింది. డిబెట్ చేయండి, డిబెట్ చేసినప్పుడు ప్రెజరీ బెంచెన్ వైఖరి ప్రభుత్వం వైపు నుండి ఎముట్ చెబుతారని తెలియజేస్తూ శాసన పరిషత్ నభ్యలను దయచేసి సహకరించమని సహృదయంతో అడుగుతున్నాను. ఈ విషయంపై ప్రభుత్వం కమిట్టీమెంట్‌తో ఉందని మంత్రులు చెప్పారు. దయచేసి సహకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ విటపు బాలనుబుహృణ్యం: అధ్యక్షా, అలా అయితే రాబోయే అయిదారు రోజుల్లో దీనిపై చర్చకు అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ క. అచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా, మీరు చర్చను ఎప్పుడు తీసుకున్నా మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. మీరు ఈ సమావేశాల్లోనే చర్చకు తీసుకోండి, సమాధానం చెబుతాము.

మిషన్ శైర్స్: దీనిపై ఈ సమావేశాల్లోనే చర్చకు అనుమతిస్తాము.

2. ప్రశ్నల్లో త్వరితరాలు

Question No.10337 Minister for Marketing and Warehousing, Animal Husbandry, Dairy Development, Fisheries and Cooperatives.

ప్రకాశం జిల్లాలో వశవుల పెంపకం

ప్రశ్న నెం. 10337(55)

శ్రీ మాగుంట శ్రీనివాసులు రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవసీయులైన వశనంవర్ధక, పాడి వరిష్టమాభివృద్ధి మరియు మత్స్య వరిష్టమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- ప్రకాశం జిల్లాలో వశవుల పెంపకం, డైరీ, గొర్లెల పెంపకం మరియు పొల్టీ వరిష్టమను ప్రోత్సహించడానికి ఎన్నో చర్చలు తీసుకున్నారా;
- అయితే, ఆ వివరాలేమిటి?

గౌరవసీయులైన మార్కెటింగ్, గిడ్డంగులు, వశనంవర్ధకం, పాడి వరిష్టమాభివృద్ధి మరియు మత్స్య వరిష్టమ శాఖ మంత్రి గారు (శ్రీ సిహెచ్. ఆదినారాయణ రెడ్డి):

- అ & ఆ) ప్రకాశం జిల్లాలో వశవుల పెంపకం పాడివరిష్టమ, గొర్లెల పెంపకం మరియు పొల్టీ వరిష్టమను ప్రోత్సహించడానికి అనేక చర్చలు తీసుకోవడమయింది, ఇందులో ఇతర విషయములతో పాటు క్రింది విషయాలు చేరివున్నాయి.

వశవుల పెంపకం కార్యకలాపాలు

- 233 వెలర్చరీ సంస్థలు మరియు 200 గోపాల మిత్రాలు ద్వారా కృతిమ గర్వధారణ సేవలు అందించడ మత్తుతున్నది.

- 2017-18 కాలానికి, కృతిమ గర్జధారణలు (3.20) లక్షలు నిర్వహించడమయింది. మరియు (1.03) లక్షల దూడలను ఉత్సత్తి చేయడమయింది.
- ఒంగోలు పశువుల పెంపకం సంరక్షణ కోసం చదలవాడలో పశువుల పెంపక క్లైటాన్సి నిర్వహిస్తున్నారు.

పాణిపరిశ్రమాభివృద్ధి

- ఈ సంవత్సరంలో 513 పశువులు క్లీరసాగర కార్బూకమం క్రింద నమోదు చేయబడ్డాయి. రూ. 307.35 లక్షల బడ్జెటుతో హర్యానా రాష్ట్రం నుండి 683 ప్రగ్నంట హిఫర్లను సేకరించడమయింది.
- డారూర పశుగ్రాస క్లైటాలు పథకం క్రింద, 3526 ఎకరాలలో పశుగ్రాసం సేద్యం చేపట్టడమైంది. 2.50 లక్షల మెట్రిక్ టన్లు దిగుబడితో కిలో ఒక్కింటికి రూ.1 ధర చొప్పున నబ్బిడితో రైతులకు పశుగ్రాసం సరఫరా చేయడమ వుతున్నది.
- కరువు నివారణలో భాగంగా 2017-18 కాలానికి, ఇప్పటి వరకు 13456 మెట్రిక్ టన్లు ఎండు గడ్డిని, 483 మెట్రిక్ టన్లు మేతను మరియు 585 మెట్రిక్ టన్లు పశుగ్రాసం విత్తనాలను వంపిణి చేయడమయింది. ఇందుకోసం రూ.982.67 లక్షలు మొత్తం ఖర్చులుంది.

గౌరెల పెంపకం

- 12242 గౌరెల సభ్యులతో 463 ప్రాథమిక గౌరె పెంపకందార్లు సహకార సంఘాలు పనచేస్తున్నాయి.
- 533 మిస్ గౌరె యూనిట్లు పంపిణి చేయడానికి ఈ సంవత్సరంలో చర్యలు తీసుకోబడ్డాయి.

పొత్తీ పరిశ్రమ

- ఈ సంవత్సరంలో 400 పెరటి పొత్తీ యూనిట్లు పంపిణీకి చర్యలు తీసుకోబడ్డాయి.
- పెరటి పొత్తీలలో వ్యాధి వాష్టిని నిరోధించడానికి రూ.28.41 లక్షల రోగివారణ టీకాలను వేయడమయింది.

శ్రీ మాగుంట శ్రీనివాసుల రెడ్డి (స్థానికంసంస్థలు-ప్రకాశం): అధ్యక్ష, విభజనానంతరఱింధ్రవదేశ్ రాష్ట్రంలో ప్రకాశం జిల్లా చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం. ఈ జిల్లాలో ఎక్కువగా మెట్ల ప్రాంతం ఉన్నందువల్ల పశువుల పెంపకం, పాణిపరిశ్రమ, గౌరెల పెంపకం మరియు పొత్తీ పరిశ్రమ అభివృద్ధి అనేది చాలా అవసరం. ఈ పశువుల పెంపకానికి సంబంధించి ముఖ్యంగా ప్రకాశం జిల్లాలో గాని, ఇంకా కొన్ని ప్రాంతాల్లోగాని వెబర్సరీ హస్పిటల్స్ ని ఏర్పాటు చేయవలసినదిని అవసరం చాలా వరకు ఉందని మనవిచేస్తా, ఆ వెబర్సరీ హస్పిటల్స్ ను మంజురు చేయవలసిందిగా మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా ప్రధానమైన అంశం ఏమిటంటే పశువుల పెంపకం, సంరక్షణ

విషయానికి వస్తే, మీ అందరికి కూడా తెలును. Ongole Bull is famous throughout the World. But, unfortunately it is not being treated well here in Ongole. ప్రకాశం జిల్లాలో అయినా, ఆంధ్రప్రదేశ్లో అయినా పరిస్థితి అలాగే ఉంది. బ్రెజిల్ ప్రాంతంలో ఎక్కడ చూసినా ఈ వశవులు ఒంగోలు ప్రాంతం నుంచి వచ్చినవని చెబుతూ ఎగ్గిచిప్పులో పెట్టి మార్కెటింగ్ చేయడం జరుగుతోంది. మనకు రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాలకు సంబంధించి ప్రముఖంగా ప్రకాశం జిల్లాలో ఒక్కటే వశ సంరక్షణ క్లేత్తం ఉంది. మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా సంతనూతలపాడు నియోజక వర్గంలో, నాగులుపులపాడు మండలంలో, చదలవాడ అనే ప్రాంతంలో దాదాపు 220 ఎకరాల్లో ఈ వశ క్లేత్తాన్ని 15, 20 సంవత్సరాల క్రితం నిర్మించడం జరిగింది. దాని హూర్యావరాలను చూసుకుంటే, దానికంటే ముందు | మక్కల్ని మండలంలో రామతీర్థం ప్రాంతంలో ఇది ఉండేది. అక్కడ మైనింగ్ వాళ్లు చాలా ప్రభ్యాతి గాంచిన భ్లాక్ గెలాక్సీ గ్రాన్యేట్ నిల్వల్ని కనిపెట్టిన తరువాత, చదలవాడ ప్రాంతానికి ఈ వశ క్లేత్తాన్ని వీళ్లు చేయడం జరిగింది. అప్పుడు 100 వశవులతో ప్రారంభమైనప్పటికీ, ఇప్పుడు దాదాపు 250 వరకు ఒంగోలు జాతి వశవుల పెంపకం అక్కడ జరుగుతోంది. కాబట్టి, గౌరవ మంత్రి గారిని నేను కోరేదేమిటంటే వారు ఒక్కసారి ఈ చదలవాడ వశ క్లేత్తాన్ని సందర్శించాలి.

క.10.20 & 10.30

ఎందుకంటే ఈ 250 వశవులన్నీ కూడా ఈనాడు చాలా దీన పరిస్థితిలో, ఒక్కచిక్కి పోయి ఉన్నాయి. విదేశీయులు ఎవ్వరైనా వచ్చి ఈ వశక్లేత్తాన్ని సందర్శించినప్పుడు, ఇదేమటి ఒంగోలు జాతి వశవుల పెంపకం అక్కడ జరుగుతోంది. కాబట్టి, గౌరవ మంత్రి గారిని నేను కోరేదేమిటంటే వారు ఒక్కసారి ఈ చదలవాడ వశ క్లేత్తాన్ని సందర్శించాలి.

మిశ్ర్ చైర్మన్: శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారూ... కంక్రాండ్ చేయండి.

శ్రీ మాగుంట శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, రెండు నిమిషాలు. ఈ చదలవాడ వశక్లేత్తం ముఖ్యమైంది. గౌరవ మంత్రివర్యులకు ఎందుకు చెబుతున్నానంటే – Funds required for this. మైనింగ్ డిపార్ట్మెంటు నుండి 15 ఏళ్ల క్రితం రూ.6 కోట్లు కాంపెన్సేషన్ ఇస్తామని ప్రభుత్వం చెబుతూ వచ్చింది. ఆ తరువాత రకరకాల ప్రభుత్వాలు మారాయనుకోండి. కాబట్టి, నేను గౌరవ మంత్రివర్యుల్ని రిక్వెషన్ చేసేదేమంటే – మంత్రి గారు ఈ వశ క్లేత్తాన్ని సందర్శించి నిధులు మంజూరు చేస్తేనే ఈ చదలవాడ వశ క్లేత్తాన్ని మనం కాపాడగలిగిన వారమౌతాము.

తరువాత, పాడిపరిశ్రమ విషయానికి వస్తే ఇది household item. ముఖ్యంగా ప్రకాశం జిల్లాలో ప్రతి ఇంటిలో ఖర్చులకు అవసరమైన విధంగా, ముఖ్యంగా ఆ కుటుంబంలో ఉండే మహిళలు కూడా ఈ పాడిని పెంపాందించచేసుకుని, ఆ పాలను మార్కెటింగ్ ద్వారా అమ్ముకుని, తద్వారా వచ్చే డబ్బుని ఇంటి ఖర్చులకు వాడుకోవడం జరుగుతుంది. కాబట్టి, డెయిరీ డెవలప్ మెంట్ విషయంలో మన మంత్రివర్యుల్ని కోరేదేమంటే –

ప్రకాశం జిల్లాలో చాలా ఇబ్బందులున్నాయి కాబట్టి, ఆ విషయాన్ని కూడా మనులో పెట్టుకుని దాన్ని కూడా ఆచరణలోకి తీసుకురావాలి.

ఇక గొరెల పెంపకం విషయానికి వస్తే, మెట్ట ప్రాంతాలైన కనగిరి, గిర్దలూరు, మార్కాపురం, ఎర్గోండపాలెం ప్రాంతాల్లో గొరెల పెంపకందార్లు ఎక్కువ మంది ఉన్నారు. వారికి కూడా మనం అవసరమైనన్ని నిధులిచ్చి గొరెలను పెంపాందించవలసిన అవసరం ఉంది. అలాగే, పొత్తి పరిశ్రమ విషయానికి వస్తే, ఇది కూడా చాలా ఇబ్బందుల్లో ఉంది. కాబట్టి, ఒక్కసారి మంత్రిగార్చి చదలవాడ పశుక్షేత్రానికి రావాల్సిందిగా కోరుతూ, ఎంత త్వరగా వస్తే అంత మేలు జరుగుతుందని మీ ద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను. **Thank you Sir.**

శ్రీ ఆదిరథ్మి అప్పురావు (శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం పశు సంపదని పెంచాలని, పీదవారిని ఆర్థికంగా ఆదుకోవాలని చాలా ప్రోత్సహిస్తున్న విషయం అందరికి తెలిసిందే. అయితే, మనం ఇక్కడ గమనించవలసిన విషయం ఏమంటే, ఒక గేడెను కొంటే రూ.60,000 యూనిట ధరగా పెట్టి, అందులో రూ.30,000 నబ్బిడీ ఇస్తున్నారు. అయితే, మేలుజాతి పశువులు కొనాలని, పశు సంపదని పెంచాలని, హర్షానా లాంటి ఇతర రాష్ట్రాలకు వెల్లి అక్కడ పశువుల్ని కోసేటప్పుడు, ఆ యూనిట ధర రూ.60,000ల్లో, రూ.30,000 నబ్బిడీ ఇస్తున్నప్పటికీ అక్కడ నుండి మన రాష్ట్రానికి గేదెల్ని తెచ్చేటప్పుడు ట్రాన్స్ఫర్మేషన్ చార్టీలని రైతులే భరించాల్సిన పరిస్థితి ఉండటం వల్ల, నబ్బిడీ క్రింద ఇచ్చే ముపై వేలల్లోనే ట్రాన్స్ఫర్మ్, ఇన్వార్న్ క్రింద ఎక్కువ మొత్తం ఖర్చు అవుతున్నాయి. కాబట్టి, తమ ద్వారా మేము ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమంటే - ఇన్వార్న్ గాని, ట్రాన్స్ఫర్మ్ చార్టీన్ గాని ప్రీ వేస్తే కోద్దిగా బాగుంటుంది. అలాగే, ఈ పశువుల్ని హర్షానా నుండి తీసుకురావడం వల్ల కోద్దిగా ఇబ్బందులుపడుతున్నామనే పరిస్థితుల్లో రైతులు మాటల్లడుతున్నారు. మనం గమనించవలసిన విషయమేమంటే మన దగ్గరైతే ఎక్కువ పాలిచే పశువులు దొరకవు. అదే హర్షానా నుండి వచ్చిన గేదెలు నుమారు 10, 12 లీటర్ల పాలిస్తాయి. రెండవ విషయమేమంటే ఒక్కసారి చెప్పాలిని వ్యాపారం అందించాలి. ఈ విషయం మీదే ఆ రోజున మాకు అవకాశమిష్టలేదు.

మిష్టర్ చైర్మన్: మంత్రి గారి దగ్గర ప్రకాశం జిల్లాకు సంబంధించిన సమాచారం మాత్రమే ఉంటుంది.

శ్రీ ఆదిరథ్మి అప్పురావు: అధ్యక్షా, ఇదంతా మంత్రి గారికి తెలును. ఆయనతో డిస్కస్ కూడా చేశామండి. అందువల్ల, హర్షానా నుండి తేవడం కన్నా, ఇక్కడే గేదెల్ని కొనుక్కుంటే ఆ సంపద ఇక్కడే ఉంటుంది. ఇంకో రాష్ట్రం నుండి తీసుకువస్తే, మన పశు సంపద పెరుగుతుంది, పాల ఉత్పత్తి ఎక్కువ లీటర్లకు పెరుగుతుంది కాబట్టి అక్కడి నుండే రైతులు ఎంకరేజ్ చేస్తున్నారు. అయితే, అలాంటి నందర్భాల్లో రైతులకు కొన్ని సూచనలు ఇవ్వాలి. అని ఇక్కడికి వచ్చిన పెంటనే వారం రోజులపాటు కడగకూడదు. అలాగే, సిడలో ఉంచాలి. వెటర్లురి డాక్టర్ల ద్వారా ఇలాంటి సూచనలిపిస్తే, ఖచ్చితంగా పశుసంపద పెరుగుతుంది. కాబట్టి, ముఖ్యంగా నేను కోరేదేమంటే రూ.30,000 ప్రీగా

ఇవ్వాలి గాని, అందులో ఇన్నారెన్న, టొన్స్ ఫోర్టు ఖర్చులు కలవకూడదు. ముఖ్యంగా అవసరమైతే సాంతంగా ఐదు, వదినేలు ఎక్కువైనానరే రైతే నేరుగా గేదెల్ని కొనుక్కునేలా అవకాశమివ్వాలని మీ ద్వారా గౌరవమంత్రి గార్టి కోరుతున్నాను.

MR.CHAIRMAN: This is pertaining to Prakasam District Only.

శ్రీ కత్తి నర్సింహరెడ్డి: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో పాడి పరిశ్రమ ఆదాయం గణసీయంగా పెరుగుతోంది. దాదాపు రూ.60,000 కోట్ల మేర ఆదాయం పాడి పరిశ్రమ నుండి వస్తోంది. ప్రకాశం జిల్లాలో పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధికి ఏపిథంగానైతే చర్చలు తీసుకుంటామని గౌరవ మంత్రివర్యులు చెప్పారో, రాష్ట్రాప్తంగా మనం ఉభయగోదావరి జిల్లాల్లో గేదెలైతే ఎక్కువ పాలు ఇస్తాయి. ఒంగోలు, పుంగనూరు పశువులకు ప్రసిద్ధి చెందితే, నెల్లారు గొర్రెలకు ప్రసిద్ధి చెందింది. కాబట్టి, మేలు జాతి పశువుల్ని పెంపాందించే విధంగా చర్చలు తీసుకుంటే, మరింత ఆదాయం కూడా వచ్చే అవకాశముంది. అలాంటి చర్చలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా మంత్రి గార్టి కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి.ఎన్.మాధవ (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టం): అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా ఈ పశు నంపర్థక శాఖ ఆధ్వర్యంలో ఒంగోలు బ్రీడ్ ని మనం ప్రాటెక్స్ చేసుకోవడానికి అనేకరకాల చర్చలు తీసుకున్నాము. అయినా, బ్రెజిల్ కు ఈ బ్రీడ్ లంతా తరలిపోయింది, ఇంకా ఈ బ్రీడ్ మిగిలిందా అన్నది ప్రశ్నాప్తంగా ఉంది. అదే నమయంలో దేశీయ ఆవులకు సంబంధించి original breed దొరకడమన్నది దుర్భఖమైన పరిస్థితిగా ఉంది. దాన్ని కూడా కాపాడుకోవడానికి ప్రభుత్వమేమన్న చర్చలు తీసుకుంటోందా? అలాగే, మిస్ డెయిరీలు ఏర్పాటు చేస్తే, ముఖ్యంగా గిరిజన ప్రాంతాల్లో పెడ్లు చేసుకునేందుకు రూ.10 లక్షల రూపాయలు సాయం చేస్తున్నారు. దానికి సంబంధించి చూస్తే, గిరిజన ప్రాంతాల్లో ఈ మిస్ డెయిరీలు పెట్టారు గాని, వాటి నిర్వహణ మాత్రం చాలా ఇబ్బందికరంగా ఉంది. ముఖ్యంగా వారికి పాడి దొరకని కారణంగా, పాడిని ఉచితంగా ఇచ్చే ఆలోచన ఏమన్న ప్రభుత్వానికి ఉండా అని మీ ద్వారా మంత్రి గార్టి అడుగుతున్నాను. గిరిజన ప్రాంతాల్లో మిస్ డెయిరీలైతే పెట్టుకున్నారు గాని, అక్కడ గడ్డి ఎక్కడా దొరకడం లేదు.

శ్రీ రాము సూర్యారావు: అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో గొర్రెల పెంపకందార్లు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. వాళ్ళకి ప్రత్యేకమైన సాకర్మాలు కల్పించి, గొర్రెలను ఉంచడానికి కొన్ని ప్రత్యేకమైన వసతి సాకర్మాలు ఏర్పాటు చేస్తే, వాళ్ళ గొర్రెల్ని పెట్టుకోవడానికి అవకాశముంటుంది. దీని మీద దృష్టి పెట్టాల్సిందిగా మీ ద్వారా మంత్రి గార్టి కోరుతున్నాను.

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి (శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఒకటి, రెండవ ప్రశ్నలు అదే అంశమైన ఉన్నాయి. మంత్రి గారు అధికారులిచ్చిన నమాధానలేదో చెప్పారు. ఏదేమైనా ఇప్పుడున్నటువంటి పరిస్థితుల్లో ప్రకాశం జిల్లాలో పాడిపరిశ్రమ మీద ఆధారపడి కొన్ని కుటుంబాలు జీవిస్తున్నాయి. ఆఖరుకి పిల్లల చదువులకు కూడా ఏదో రెండు పాడి గేదెల్ని పెట్టుకుని చదివిస్తున్న విషయం మనకందరికి తెలుసు. అదే విధంగా ఈ రోజున ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో దాదాపు 40 శాతం పాడి తగ్గిపోయింది. ఎందుకంటే, సరిగ్గా మేత లేకపోవడం, సిటి వనతి లేకపోవడం ఇవ్వాలి కూడా కారణాలు. ఈ పాడి గేదెలకు గానివ్వండి, గొర్రెలకు గానివ్వండి సిటి వనతి కల్పించే

విషయాన్ని చూస్తే, నాగార్జునసాగర్ సీళన అచ్చంగా మనుషులు త్రాగడానికి వదులుతున్నారు. అదే వశవుల విషయానికివైస్తే, పాలాలకు వెళ్లి అక్కడకు దగ్గర్లోని వాగులు, వంకల్లో సీళన్లు త్రాగి రావడం జరుగుతుంది. కాబట్టి, దీన్ని తెలుగ్గా తీసుకోకుండా, పాద్మన లేచిన దగ్గర నుండి కాఫీ క్షుమ మనకు అందించాలంటే ఇవస్తే స్కర్మంగా ఉంటేనే జరుగుతాయనేది ఇక్కడున్న సభ్యులందరికీ తెలుసు. ఇందాక సభ్యులొకరు మాటల్లాడుతూ హర్యానా నుండి సూడిగేదలి తీసుకురావడం జరుగుతోందన్నారు. అది కొంతవరకు జరుగుతోంది. దీంతోబాటు, మనకు కృతిమ గర్భధారణ విషయానికి వస్తే, నేను ఈ మధ్య కొన్ని ఆవులు ఈనినప్పుడు చూడటం జరిగింది. అనలు అవి మన ఒంగోలు జాతి బ్రీడే కాదు. కొన్ని పుట్టిన వెంటనే నాలుగైదు రోజుల్లోనే చనిపోయిన సందర్భాలు కూడా ఉన్నాయి. ఎందుకంటే, దీన్ని కరెక్టుగా ఎలా మానిటర్ చేస్తున్నారో తెలియడం లేదు గాని, ఆ పర్షంటేజ్ కూడా ఉండకూడదనేది నా వ్యక్తిగత అనుభవంతో, కంటితో చూశాను కాబట్టిచెబుతున్నాను. దాంట్లో లోటుపాట్లు సరిచేయాల్సిన అవసరముంది.

(పెత్త)

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి: సార్, ఇది చాలా ఇంపార్టెంటు. ఎందుకంటే, రెండు ప్రశ్నలు అడిగింది నేనే కాబట్టి..

మిష్టర్ శైర్ప్రసాద్: మాగుంట శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారితోబాటు, మీరు కూడా దీని మీద ఎక్కువే మాటల్లాడారు.

శ్రీ మాగుంట శ్రీనివాసులు రెడ్డి: సార్, ఇది ప్రకాశం జిల్లాకు సంబంధించినది. మేము ముగ్గురం సభ్యులం మాటలాలి. (మైకు లేదు)

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి: మేం ముగ్గురమే సిగ్నేచర్స్.

మిష్టర్ శైర్ప్రసాద్: ఈ సబ్జెక్టు అందరిది. మీరు మంత్రి గారితో మాటల్లాడుకోవచ్చు. కంప్లిట్ చేయండి.

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి: అధ్యక్షా, మంత్రి గారు మాటలాడినా, ఈ విషయాలు చెప్పాలి కదా. దీంతోబాటు, ఇందాకే సోదరులు శ్రీ మాగుంట శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు చెప్పారు. అక్కడెక్కుడో రామతీర్థం దగ్గర ఉన్న పశు క్షేత్రంలో గడ్డి సరిగ్గా లేదని, పశుపాషణ సరిగ్గా లేదని ఒంగోలు జాతి వశవులన్నింటిని చదలవాడకు వీష్టి చేయడం జరిగింది. గుండ్రకమ్మ జేసిన్కు దగ్గర్లో ఉందని చదలవాడకు వీష్టి చేస్తే, అక్కడ కూడా వాటిపరిస్థితి ఆశించినంత బాగా ఏం లేదు. గడ్డి పెంపకమనేది సరిగ్గా నిధులు లేకపోవడం వల్ల జరగడం లేదా, లేక వని చెయ్యలేకపోవడం వల్ల సరిగ్గా జరగడం లేదా? దానివల్ల జరిగే నష్టమేమంటే ఆవులన్నింటినీ రోడ్డు మీదకు వదులుతున్నారు. అవి ఎక్కడెక్కుడో మామూలు గేలు, ఆవులు తిరిగినట్లు తిరిగి వెళ్లిపోతున్నాయి. అందువల్ల చదలవాడలో పుష్టిలంగా గడ్డి పెంచడానికి అవకాశముంది. మీరు ఆ అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకోకుండా, నిధులు లేకుండా ఏ.డి. లెవల్లో ఎవరో ఆఫీసర్లని అక్కడ పెట్టినట్టున్నారు. దాన్ని గురించి నేను కామెంట్ చేయడం లేదు. కాసీ, ఒంగోలు బ్రీడ్ కావాలని ఆ వశ

క్షీత్రానికి వెళ్లినటువంటి వాళ్లకి బాగా అందంగా కనిపించాల్సిన ఈ గేదెలు ఒక్కచిక్కిపోయి కనిపిస్తే ఆ ఇంప్రెషన్ ఎలా ఉంటుంది అధ్యక్ష ?

మిస్టర్ షైర్ల్స్: బలరాం గారూ, మీరు డిబేట్లో మాటల్లాడినట్లు మాటల్లాడుతున్నారు. ముగించండి. Minister garu, are you able to give answers. అడిగితే ఫర్మలేదు కదా.

శ్రీ ని.ప్పాచ్. ఆదినారాయణరెడ్డి: (నైకు లేదు) ఫర్మలేదు సార్.

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి: అదేవిధంగా గ్రాన్టేట్ క్వారీలున్నాయని రామతీర్థం నుండి చదలవాడకు ఈ పశ్చితాన్ని పిష్టు చేశారు. ఆ గ్రాన్టేట్ క్వారీల నుండి నసూలు చేసే సీనరేజ్ చార్టేస్‌లో నుండైనా కొంత నిధుల్ని ఇటు డైపర్ట్ చేసే బాగుంటుంది. మంత్రివర్యులు ఈ విషయంలో ప్రత్యేకమైన చౌరప తీసుకుంటే బాగుంటుంది. సీనరేజ్ అనేది ఎప్పుడూ వస్తుంటుంది. దాన్ని కొద్దిగా ఇటు కేటాయించేందుకైనా ముఖ్యమంత్రి గారితో మాటల్డి, దాని మీద చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుంది. దీంతోబాటు ప్రకాశం డెయిరి చాలా సంక్షోభంలో ఉంది. మంత్రి గారికి ఈ విషయాలస్తే తెలుసు. మీటింగ్ కూడా పెట్టారు గాని, సాల్యూషన్ ఇంకా రాలేదు. రూ.1.18 కోట్లకు పైగా గైర్మెంటులకు డబ్బులివ్వాల్సిన పరిస్థితి ఉంది. దీంతోబాటు ఉద్యోగస్తులకు కూడా డబ్బులివ్వలేదు. వాళ్ల కూడా అజిటేస్ చేస్తున్నారు. విల్లెనంత త్వరగా దీనికి ఒక సాల్యూషన్ తీసుకువస్తే బాగుంటుంది. అదేవిధంగా ఇతర వాగులు, వంకల ద్వారా పశువులకు సీళ్ల అందించేందుకు ప్రయత్నం చేయవలసిందిగా ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా మంత్రి గారిని రికెష్న్ చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి పి.శమంతకమణి(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్ష, పాడి పరిశ్రమ అనేది చాలా వరకు మహిళా సాధికారితపైన ఆధారపడి ఉంటుంది. మహిళలు దీని మీద ఎక్కువ శ్రద్ధచూపి, పశు సంపదను సాంతచిడ్డల్లా కాపాడుకుంటూ ఆ పశు సంపద ద్వారా, పాడి పరిశ్రమ ద్వారా ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందడమే కాకుండా కుటుంబ పోవణలో కూడా వారు సగభాగ్యాత్మన్నారు. కాని, ఈ ప్రపాతం తక్కుపైనందువల్ల అనంతపురం జిల్లాలో పాడిపరిశ్రమ రోజురోజుకు క్లీషించిపోతుందనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. మంత్రి గారు ఇప్పటివరకు సబ్సిడీ క్రింద ఇంత దాణా ఇస్తున్నాము, ఇంత గడ్డిస్తున్నామని అన్నారు. అది కేవలం అధికారుల లెక్కల్లోనే ఉంది తప్ప, ఈవిధంగా ఇస్తున్నామనే ప్రచారం లేదు, వాళ్ల ఇవ్వడం లేదు. ముఖ్యంగా గతంలో లైవ్ స్టోర్స్ ఇస్టోర్కల్లుగా కొంతమంది పనిచేస్తా, మండల స్థాయిలో ఉన్న ప్రతి గ్రామానికి వెళ్లి అక్కడన్న పశువులకు వచ్చే వ్యాధుల్ని గాని, పాల ఉత్సవాల్లిని గాని చూసేవాళ్ల. పాల ఉత్సవాల్లిని పెంపాందించేందుకు గోపాలమిత్రులని నియమించారు. కాని, ఆ గోపాల మిత్రులు కూడా మూతపడుతున్నాయి. కారణమేమంటే వారు కొన్న పాలకు బిల్లులు చెల్లించని పరిస్థితి ఉంది. గోపాలడే లేకపోతే మిత్రులు ఎక్కడి నుండి వస్తారు అధ్యక్ష! ముందు గోపాలుడిని పెట్టమనండి. ఎప్పుడైతే గోపాలుడుంటాడో, ఆ పాడి

వరిశ్రమ కూడా బాగా సక్రమంగా నడుస్తుంది. కాబట్టి, అధికారులను, క్రింది స్థాయి ఉద్యోగులను ఎక్కువగా నియమిస్తే తప్ప పాడి వరిశ్రమాభివృద్ధి సాధ్యం కాదు. చాలా వరకు భాళీలున్నాయి అధ్యక్షా.

మిశ్ర్ శైర్మ్: మూర్తి గారూ, క్వశ్న వేయండి

డా.ఎం.వి.వి.ఎస్.మూర్తి (స్థానికసంస్థలు – విశాఖపట్టం): సార్, pointed question అడుగుతున్నాను.

ఉపాధి కల్పించే వరిశ్రమలకు మనము ఎక్కువ అవకాశమివ్వాలి. చదువుకున్న వాళ్ళకి ఒక్కటకే ఉద్యోగాలు అనకుండా, అందులో క్రింది వర్గాల వాళ్ళకి కూడా ఉపాధి కల్పించాలి. గొర్రెల పెంపకం విషయానికి వస్తే, ఇవాళ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మీట్ ప్రాడక్షన్‌లో చాలా షార్టేజ్ ఉంది. అందువల్ల, గొర్రెల్ని పెంచిన వాళ్ళకి మంచి ఆదాయం తెస్తోంది. ఒక్కోచోట కిలో రూ.1000 నుండి రూ.1200 వరకు అమ్ముతున్నారు. అందువల్ల గొర్రెల పెంపకానికి అవసరమైన మేలుజాతి గొర్రె పిల్లల్ని ఉత్సత్తి చేసి పంపిణీ చేస్తే బాగుంటుంది. ఇందాకే నభ్యలు grazing lands గురించి చెప్పారు. గిరిజన ప్రాంతాల్లో ఈ భూములు ఎక్కువగా ఉంటాయి. అలాంటివోట్ల గొర్రె పిల్లల్ని ఇస్తే, వారికి మంచి ఉపాధి కలుగుతుంది. ఈ మీట్ ప్రాడక్షన్ పెరిగి షార్టేజీ తగ్గుతుంది. ఆ విధంగా చేస్తే చాలా బాగుంటుంది. మంత్రి గారు దాని గురించి ఎందుకు ఆలోచించడం లేదో తెలియడం లేదు. ఇతర రాష్ట్రాల్లో అంటే మన వక్క రాష్ట్రంలో కూడా గొర్రె పిల్లల్ని ఫ్రీగా పంచిపెడుతున్నారు. మన రాష్ట్రానికి వచ్చేటప్పటికీ ఈ విషయంపై చాలా లిమిటెడ్గా మాటల్డుతున్నారు. అందువల్ల ఇది పెద్దవిత్తున చేసడితే బాగుంటుంది.

రెండవదేమంటే – ఈ వెటర్లు హస్పిటల్లో నగం మంది డాక్టర్లు లేదు. కావాలంటే చూసుకోమనడి. గౌరవ నభ్యలకు చాలా మందికి ఈ విషయం తెలిసే ఉంటుంది. నాలుగేళ్ళ నుండి ఎక్కుడా రిక్రూట్మెంట్ లేదు. అంతకుముందు వదేళ్ళ నుండి రిక్రూట్మెంట్ లేదు. అందుచేత, ఈ వెటర్లు డిషార్ట్మెంట్ నిరాదరణకు గురయ్యాందని చెప్పడానికి ఇదోక పెద్ద నిదర్శనం. ఇంతకుముందు ఈ శాఖ నిర్వహించిన మంత్రివర్గులకు కూడా అనేకసార్లు నేను రిప్రజెంట్ చేయడం జరిగింది. కాబట్టి, ముందు రిక్రూట్ చేపటి వెటర్లు హస్పిటల్లో డాక్టర్లు అందుబాటులో ఉండేలా చేయండి. తద్వారా ఈ పాడి వరిశ్రమ, గొర్రెల వరిశ్రమ పెరుగుతుంది. కోళ్ళ వరిశ్రమలో కూడా తెగుళ్ళ తగ్గుతాయి. దయచేసి, ఈ రిక్రూట్మెంట్ విషయంలో ఏం చర్యలు తీసుకుంటారో చెప్పవలసిందిగా మీ ద్వారా నేను గౌరవ మంత్రి గార్చి అడుగుతున్నాను.

మిశ్ర్ శైర్మ్: మినిశ్ర్ గారూ...

శ్రీ బి.ఎస్.రాజసింహలు (స్థానికసంస్థలు – చిత్తూరు): అధ్యక్షా..

శ్రీ సిహెచ్ ఆదినారాయణరెడ్డి: అధ్యక్షా, నభ్యలు చెప్పినట్లు..

మిశ్ర్ శైర్మ్: చాలా మంది నభ్యలు అడుగుతామని అంటున్నారు.

శ్రీ బి.ఎన్.రాజసింహలు: సార్, మళ్లా సెకండ్ క్వార్టర్లో ఆసురివ్వచునండి సార్. (మైకు లేదు)

మిష్టర్ షైర్స్: రెండు క్వార్టర్లు క్లబ్ చేయమంటారా? మంత్రి గారూ, మీరు ఒప్పుకుంటేనే!

శ్రీ బి.ఎన్.రాజసింహలు: సార్, రెండిటికీ కలిపి ఒకేసారి సమాధానం ఇవ్వచునండి. (మైకు లేదు)

మిష్టర్ షైర్స్: మంత్రి గారు ఒప్పుకుంటేనే.

శ్రీ సి.పెట్. ఆదినారాయణ రెడ్డి: ఒకటి, రెండు ప్రశ్నలు కలిపే ఉన్నాయి అధ్యక్షా.

మిష్టర్ షైర్స్: కంపీట్ చేయండి.

శ్రీ బి.ఎన్.రాజసింహలు: సార్, మంత్రి గారు నబ్బెక్టలో థరోగా ఉన్నారు. (మైకు లేదు)

మిష్టర్ షైర్స్: మంత్రి గారు థరోగా ఉన్నారనేది కాదు.

శ్రీ కె.ఇ.ప్రభాకర్ (స్థానికసంస్థలు - కర్మాలు): అధ్యక్షా...

మిష్టర్ షైర్స్: ఈ ప్రశ్న అయిపోనివ్వండి. తరువాత రెండో ప్రశ్న తీసుకుండాము. మంత్రిగారూ, కానివ్వండి. ప్రభాకర్ గారు, తరువాతి ప్రశ్నలో మాటల్చడండి. ముందు మీకే అవకాశం ఇస్తాను.

శ్రీ సిపెట్. ఆదినారాయణరెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ మాగుంట శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు అడిగినట్లు ఆ చదలవాడ క్షేత్రాన్ని పర్సనల్గా విజిట్ చేసేందుకు, మా సెక్రటరీ గారితో, సిబ్బందితో కలిసి వెళతాము. అధ్యక్షా, DMF Account అంటే, District Mineral Fund Account క్రింద ప్రకాశం జిల్లాల్లో గ్రానెట్ ఇండప్రైట్ ఉంది కాబట్టి, వాటినుండికొంతవరకు నిధులు సర్వబాటు చేస్తే ఆ చదలవాడ క్షేత్రాన్ని పిక్చ చేసేందుకు వీలు కలుగుతుంది. దానికితోడు ఈ నంవత్సరం ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచన మేరకు గోకులం పేరుతో మిసీ హాస్టల్ అంటే 20 వశవులు గాని, ఇంకా కొంచెం పెద్దతోతే 50 వశవులతో వాటిని ఏర్పాటు చేసేందుకు మా అధికారులందరితో నమీక్షనిర్పించడం జరిగింది. రాష్ట్రవాహింగా డిడిలు, జెడిలు అందరూ ఆ సమావేశానికి వచ్చారు. ఒక్కొక్కరికి ఒక మిసీ హాస్టల్ బాధ్యతలు అప్పగిస్తాము. ఈ మిసీ హాస్టల్ లో 20 వశవులు ఉంటాయి. ముఖ్యంగా ప్రకాశం, విత్తురు జిల్లాల్లో పాడి పరిశ్రమ ఎక్కువగా ఉన్న మాట వాస్తవం. ప్రకాశం జిల్లా గురించి గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి గారు గాని, శ్రీ మాగుంట శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు గాని చెప్పిన నబ్బెక్ట చాలా ముఖ్యమైనదే. వాస్తవానికి 1000 మందికి పైగా పెటర్లరీ డాక్టర్ కొరత ఉన్న మాట వాస్తవం. 1200 మంది కంటింజెంట్ స్టోర్ కూడా తక్కువగా ఉన్నారు. దానికి షైనాన్ మినిష్టర్ గారితో మాటల్చడితే ఈ నంవత్సరం భాలీల భర్తికి అలో చేస్తామంటున్నారు. 200కు పైగా కొత్త పెటర్లరీ అనుపత్రులు కావాలనే డిమాండు కూడా ఉంది. కాని, పాతవాటికి డాక్టర్ ని నియమించకుండా, స్టోర్ లేకుండా కొత్త ఆనుపత్రులను మంజరు చేసినా ఉపయోగం ఉండడనే ఉద్దేశంతో వెయిట్ చేస్తున్నాము. దానికితోడు

పాత ఆనుపత్రులకు రివేర్లు ఉన్నా, బిల్లింగులు వడిపోయినా వాటి స్థానంలో కొత్తవి మంజరు చేస్తూ పోతున్నాము. నంవత్తరం చివరికి వచ్చింది కాబట్టి, మార్చి తరువాత చూస్తాము. వెటర్లు రిపోషిటర్లులో స్టోని తీసుకోవని సభ్యులు చెబుతున్నారు. వర్క్‌నెంట్ స్టోని క్రింద డాక్టర్లతో బాటు, 1200 మంది కంటింజెంట్ స్టోని కాంటాక్స్/బోటస్‌ర్సింగ్ విధానం ద్వారా తీసుకోవడానికి ప్రణాళికనిద్దు చేశాము. అవి అందుబాటులోకి వస్తే, ఏప్రిల్ నుండి కొన్ని ఆనుపత్రుల్లో అంటే ముఖ్యంగా 24 ఆనుపత్రులు కేవలం ప్రకాశం జిల్లాలోనే కావాలంటున్నారు. వాటిలో సగమన్నా ప్రకాశం జిల్లాకు మంజరు చేస్తాము.

దాంతోబాటు సభ్యులు శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్ గారు చెప్పినట్లు గిరిజన ప్రాంతాల్లో గొప్రెల పెంపకం గాని, మరికొందరు సభ్యులు చెప్పినట్లు **Grazing lands** ఎక్కడైతే ఉంటాయో అక్కడ గొప్రెల్ని పెంచేందుకు రూ.1000, రూ.1200 ఖర్చుపెట్టి గొప్రెలిల్లికొనుగోలు చేసి పంపిస్తే వారికి ఆదాయం నమకూరుతుందనేది కూడా వాస్తవమే. దానికి గాను, ఈ నంవత్తరం సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ కొంత బడ్జెట్ పెంచిన మాట వాస్తవమే. అలాగే సభ్యులు శ్రీ రాము సూర్యారావు మరియు శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి గార్లు చెప్పిన ప్రకారం ప్రతిసారి మేము ఎంత చెప్పినా ప్రచారం కాలేదు, ప్రచారం కాలేదు అనడం కంటే సభ్యులందరూ కూడా వాళ్ల ఏరియలో తిరిగి ఈ విధంగా ఉండురూ వశుగ్రాస క్షేత్రాలున్నాయి, వశువుల కుంటలున్నాయని ప్రచారం కల్పించవచ్చు. మన గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నారా లోకేస్ గారు రూరల్ డెవలప్‌మెంట్ మినిస్టర్ అయిన తరువాత కావాల్సినంత మేరకు గ్రామీణ ఉపాధి హమీ వథకం క్రింద కువ్వట్టున్న ఐటెం క్రింద నిధులు ఇచ్చేందుకు సుముఖంగా ఉన్న మాట వాస్తవం. చాలామంది డాక్టర్లకు కూడా చెప్పాము. వశువుల కుంటలు ఉంటే అక్కడ వశువులు సులభంగా పోయేందుకు అస్సారం ఉంటుంది. దానికోనం ఈ నంవత్తరం వశువులు పోయే రోడ్డుకు గ్రాఫెల్ తోలడానికి కిలో మీటరుకు రూ.4 లక్షల చోపున మంజరు చేస్తూ ప్రభుత్వం జిభ్ కూడా ఇవ్వడం జరిగింది.

ఉ. 10.40

గ్రాఫెల్ రోడ్డు ఉంటే వశువులను, గొప్రెలను మేవడానికి వీలపుతుంది. దానికి తోడు 49 నంచార వశువైద్యశాలలను కూడా మంజరు చేశాము. ఈ నంవత్తరం మరో 50 పెంచుతున్నాము. డాక్టర్లు పెళ్లలేని ప్రాంతాలకు నంచార వశువైద్యశాలలు 108 వాదిరిగా వైద్యం చేస్తాయి. అలాగే, మిని హస్పిట్లకు కూడా డాక్టర్లు పెళ్లడానికి సులభంగా ఉంటుంది. ఈ విధంగా మెరుగైన చర్చలు తీసుకోవడానికి రోడ్లు జాలపాటు మా శాఖలో సమీక్షను కూడా చేపట్టడం జరిగింది. ఇన్నురెన్నే, వశువుల కుంటలు, మిని హస్పిట్ ఏ విధంగా ఉండాలనేదానిపై చర్చించాము. పంజాబ్, హర్యానా నుంచే కాకుండా సభ్యులు చెప్పినట్లు వక్క రాత్రిశైన కర్ణాటక, తమిళనాడు, ఒరిస్సా నుండి కూడా వశువులను తెచ్చుకోవడానికి అనుమతి ఇచ్చాము. కాసీ, మరి దగ్గరగా ఉన్న అంటే 10 కి.మీ. దూరంలో ఉన్న వాటిని అటూ, ఇటూ తెచ్చుకోవడానికి సమస్యలు వస్తున్నాయని కొన్ని రిప్రిక్స్ పెట్టాము. దానికి తోడు ఈ నంవత్తరం దూర ప్రాంతాలనుండి వచ్చేటప్పుడు గాయమైనా, చనిపోయినా రూ.10,000లు అదనంగా ఒక్కొక్క వశువుకు ఇవ్వడానికి

పయత్వం చేస్తున్నాము. కొన్నాళ్లపాటు మా Agriculture Market Committee (AMC) లో వది రోజాలు ప్రాబ్లోష్ణ పీరియడ్లాగా పశువులను ఉంచి షైర్యం చేసిన తరువాత ద్వారకు పంపించేందుకు పాస్ చేస్తున్నాము.

ఊరూరా పశుగ్రాన క్షీత్రాలను ఏర్పాటు చేసి గతంలో కంటే లీజా అమోంట్ ను పెంచాము. గతంలో రూ.18,000లు ఉంటే ఈ సంవత్సరం ఎకరాకు రూ.25,000, రూ.30,000 ఇస్తున్నాము. రెండు పంటలు చేసుకుంటే రూ.50,000 పశుగ్రాన క్షీత్రాలకు వస్తుంది. దానితోపాటు గడ్డి అమ్మకుంటే మరికొంత సామ్యావస్తుంది. అంటే ఒక ద్వైతు ఒక ఎకరానికి నికరంగా రూ.70,000 సంపాదించుకోవడానికి ఆస్యారమేర్చడుతుంది. మూడు గంటలు కష్టపడితేగానీ 50 కేజీల బస్తా ఇంటికి రాదు. కానీ మేము రూ.70లతో పశుగ్రానాన్ని ఇంటికి చేరుస్తున్నాము. మొన్న నమీక్షలో ఆ విధంగా కూడా మేము ఆలోచించాము. తాము పండించిన గడ్డి కోసుకుని మూడు గంటలపాటు కష్టపడి గడ్డి మూటలను తీసుకువెళ్లే కష్టానికి దాదాపు రూ.150లు గ్రామీణ ఉపాధి హామీ కూలీ క్రింద ఆదాయం వస్తుంది. దానిని ఏప్రియల్ నుండి అమలు చేసేందుకు ఆలోచిస్తున్నాము. నభ్యలు చెప్పిన ప్రతి పాయింట్ నోట్ చేసుకున్నాను. మొన్ననే నమీక్ష జరిగింది కాబట్టి ఆ వివరాలను నభ్యలకు మనవిచేశాను.

దేవాదాయ శాఖలో ఉద్యోగుల భర్త

ప్రశ్న నెం.10018 (144)

గౌరవసీయులైన దేవాదాయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) రికూట్‌మెంట్‌పై నిపేధం ఉన్నప్పటికీ దాదాపు 1500 మందిని దేవాదాయ శాఖ నియమించిన విషయం వాస్తవమేనా;
- అ) ఇటివల నియమించిన వ్యక్తులతో సహా 5,260 మంది అర్థత గల మరియు గుర్తించిన ఉద్యోగులకు వేతన సవరణ ప్రయోజనాల నిమిత్తం రాష్ట్ర ఖజానాపై రూ.50.00 కోట్ల భారం పడుతున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;
- ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

గౌరవసీయులైన ఉప ముఖ్యమంత్రి, రెవెన్యూ, స్టోంప్స్, రిజిస్ట్రేషన్ మరియు దేవాదాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె.ఐ. కృష్ణమూర్తి) :

- అ) లేదండీ.
- అ) లేదండీ.
- ఇ) ప్రశ్న ఉత్సవం కాదు.

శ్రీ కళ్తి నరసింహరెడ్డి: అధ్యక్షా, దేవస్థానాలలో ఉద్యోగుల నియామకాల గురించి ఒక్కొక్క దేవస్థానంలో ఒక్కొరకంగా ఉంది. ఎక్కువ అదాయం వచ్చే తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో కూడా కొన్నేత్తగా కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగులను తీసుకుంటున్నారు. కర్మలు జిల్లా మంత్రాలయంలో కూడా 7 మంది దళితులు 20 సంవత్సరాలనుండి పనిచేస్తుంటే ఉద్యోగం నుండి తీసేశారు. వారిని ఉద్యోగంలోకి తీసుకోవాలని ఇంతకముందు ఉన్న దేవాదాయ శాఖా మంత్రిగారికి, ఉన్నతాధికారుల దృష్టికి కూడా పలు వర్యాయాలు తీసుకువెళ్లాము. అయితే, వారు ఔట్సోర్టింగ్ కాబట్టి, వాళ్ల ఇష్టమని చెబుతున్నారు. దాదాపు 20 సంవత్సరాలు పనిచేసిన నిరుపేదలైన దళితులను ఉద్యోగం నుండి తీసేశారు. అలాంటప్పడు ఏదో ఒకటి దేవాదాయ శాఖ చట్టంలోనైనా వారికి ఉద్యోగ భద్రత కల్పించేందుకు, వారిని ఉద్యోగంలోకి తీసుకునేందుకు చర్చలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము.

డా. గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టం): దేవాదాయ శాఖలో గల అనేక దేవాలయాలలో అర్థకులు ఉండడం లేదు. కొంతమంది వారి ఉపాధిని మానుకుని దేవునికి ధూపదీప సైవేద్యాలను సమర్పిస్తున్నారు. అటువంటి వారిని గుర్తించి వారు అక్కడ పనిచేసేట్లు వారికి ఉద్యోగ భద్రత కల్పించే అవకాశం ఉంటే బాగుంటుంది. ప్రతిది ఎండోమెంట్ డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా కాకుండా ప్రత్యామ్మాయ మార్గం ద్వారా వారికి ఉపాధి కల్పించి ఆ దేవాలయాల ప్రతిష్ట కొనసాగేట్లుగా చేయాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి: అధ్యక్షా, సమాజంలో గుడి అవసరాన్ని బట్టి ఔట్సోర్టింగ్ వారిని కూడా తీసుకుంటుంటాము. దీనికి ప్రభుత్వ బడ్జెట్ అయితే లేదు అధ్యక్షా. గుడి ఆదాయాన్ని బట్టి అక్కడ సిబ్బంది అవసరమైతే తీసుకుంటారు. గుడిలో ఉండే అర్థకులకు గాసి, గుడిలో అవసరమైన ధూప దీప సైవేద్యాలకు గాసి, వారికి కావలసిన ఆదాయం హుండీలో లేకపోయినా మేము అర్థకులకు రూ.2,500 దిపారాధనకు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. మొత్తంగా ఏ విధమైన ఆదాయం లేని దేవాలయాలకు ఈ ఏర్పాటు చేయడమైంది. అర్థనలకు మరియు మిగతా ఉద్యోగుల రెమ్యానరేషన్సు చెల్లించేందుకు గుడి ఆదాయం నుండి తీసుకోవలసి వస్తుంది కాబట్టి, మేము 2014 నుండి కొత్తగా ఎటువంటి అపాయింట్మెంట్ చేయడం లేదు.

శ్రీ రాము సూర్యార్థ: అధ్యక్షా, దేవాలయాలకు భూములు ఎక్కువగానే ఉన్నాయి కాసీ, ఆక్రమణాలకు గురయ్యాయని నేను గతంలోనే తమకు విస్తరించుకున్నాను. ఆ భూములను ప్రభుత్వం వెనక్కి తీసుకుంటే ఉద్యోగుల జీతాలకు గాసి, మరి దీనికి కూడా ఇబ్బంది ఉండదు. దయచేసి దానిమీద దృష్టిపెట్టాలని తమ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియచేస్తున్నాను.

ప్రశ్న నెం. 9970 (నక్షత్రపు గుర్తు గల ప్రశ్న) (141)

గౌరవసీయులైన పశు సంవర్ధక, పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి మరియు మత్స్య పరిశ్రమల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) రాష్ట్రంలో పబ్లిక్ స్టేవేట్ భాగస్వామ్యం (పిపిపి) విధానం క్రింద మెగా పశుగ్రాన కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేస్తున్నారా;
- ఆ) అయితే, ఇప్పటివరకు ముందుకు వచ్చిన కొలు రైతుల సంఖ్య ఎంత; మరియు పశుగ్రానం పెంచడం కోసం గుర్తించిన భూమి విస్తీర్ణం ఎంత;
- ఇ) ప్రైవేటు కంపెనీలకు కేటాయించే భూమి విస్తీర్ణం వివరాలేమిటి?

గౌరవసీయులైన పశు సంవర్ధక, పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి మరియు మత్స్య పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి (శ్రీ సి.హెచ్. ఆదినారాయణ రెడ్డి)

అ) అప్పనండి.

- అ) 21-02-2018 నాటికి ముందుకు వచ్చిన కొలు రైతుల సంఖ్య 19 మరియు పశుగ్రానం పెంచడానికి గుర్తించిన భూమి విస్తీర్ణం 935 ఎకరాలు.
- ఇ) ఈ వధకం క్రింద ప్రైవేటు పారిశ్రామికవేత్తలు భూమిని కొలుకు తీసుకుంటారు. ప్రభుత్వం దీనికోసం ప్రైవేటు కంపెనీలకు ఎటువంటి ప్రభుత్వ భూమిని కేటాయించలేదు.

పారిశ్రామిక వేత్తలు ఎకరానికి రూ.25 నుండి రూ.30,000లు ఇచ్చి అంటే 11 ఎకరాల నుండి 100 ఎకరాలు ఒక యూనిట్ కింద మెగా పశుగ్రాన క్లైటలకు ప్రభుత్వమే ఇచ్చి ప్రోత్సహించి సైలేజ్ తయారయిన తరువాత రూ.4 లలో ఖరీదులో రూ.2 లు నబ్బిడి ఇచ్చి మరొక రెండు రూపాయలు పాడి రైతులకు ఇచ్చేట్లు తీర్చానం చేయడం జరిగింది. ఇప్పటికి 5 మంది బై బ్యాక్ పాలనీ కింద 1000 ఎకరాలకు బోత్స్పాంకులు ముందుకు రావడం జరిగింది.

శ్రీమతి పాతుల సుసీత (శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్ష, గౌరవ మంత్రివర్గులు పశుగ్రాన క్లైటలకు అనేక చర్యలు తీసుకుంటున్నామని తెలియజేయడం జరిగింది. నంతోషం. వ్యవసాయమనేది చాలా ప్రధానమైనది. దానికి అనుబంధంగా ఉండేది పాడి పరిశ్రమ. రాష్ట్రంలో ఈ పాడి పరిశ్రమ అడుగుంటిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. కరువు కాటకాలు ఎక్కువై, వర్షాలు లేక రాయలసీమ ప్రాంతాలలో చాలా ఇబ్బందులు ఏర్పడ్డాయి. వాటిని కాపాడవలనిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉన్నది. పాడిపరిశ్రమ ఎప్పుడైతే పుష్పలంగా ఉంటుందో అప్పుడే వ్యవసాయం బాగుంటుందని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు గ్రహించి భవిష్యత్తులో పాడిపరిశ్రమను పెంపాందించి పశుగ్రాన క్లైటలను ఏర్పాటు చేసి అన్ని గ్రామాలలో డ్యూక్స్ నంఘాలకు పీటిని అప్పగించారు. నన్నకారు రైతులకు కూడా ఇది చాలా ఉపయోగకరమైన అంశం. మన ప్రభుత్వం జి.ఓ. నెం. 323 డ్యూక్ వేసవిలో పశుగ్రాసాన్ని సంపూర్ణంగా అందించాలనే సంకల్పంతో

వనిచేస్తాంది. మన మంత్రిగారు కూడా రైతు కుటుంబం నుండి వచ్చారు కాబట్టి వారు కూడా శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారు. అయితే, అనేక సందర్భాలలో పశుగ్రానం లేక అనేక పశువులు చనిపోయి వాటిని కబేళాలకు తరలించే పరిస్థితులు మనరాష్ట్రంలో ఏర్పడ్డాయి. న్యూహసాయమనేది చాలా ప్రాధాన్యతను నంతరించుకున్న అంశం. అందులో అనేక నూతన మార్పులను మన ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకువస్తున్నారు.

ఉ.10.50

ఈ పాఠి పరిశ్రమల్ని కాపాదాల్చిన అవసరముంది. ఇది అడుగంటి పోతోంది కాబట్టి ప్రజలు అనారోగ్యం పాలవుతున్నారు. పాఠి ఉత్సత్తులను ఒక వృత్తిగా చేసుకుని జీవనసద్ధార్థాలు పొందుతున్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఎక్కువగా నన్నకారు రైతులు ఉంటారు కాబట్టి ఈ పరిశ్రమ వారికి మంచి ఉపాధినిస్తుంది. దీనిని గుర్తించే మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ పరిశ్రమను పెద్ద ఎత్తున ప్రోత్సహిస్తున్నారు. రైతులకు ఇఖ్వందిలేకుండా కచువు ప్రాంతాల్లో వూర్తిస్థాయిలో పశుగ్రానం అందేలా చేయాలనేదే ముఖ్యమంత్రిగారి లక్ష్మి. గౌరవ సభ్యులు శ్రీనివాసులుగారు, బలరాం గారు చెప్పినట్లు ప్రకాశం జిల్లా బాగా వెనుకబడిన ప్రాంతం. అక్కడ గోరెల పెంపకందార్లు, యాదవులు ఎక్కువగా ఉన్నారు. వారికి ప్రభుత్వం తరఫున వచ్చే రాయితీలు అందించాలి. ఈ పాఠి పరిశ్రమ, కోళ్ళ పరిశ్రమలను వెనుకబడిన జిల్లాలలో ప్రోత్సహించడం వల్ల మెర్చుచేసిన జిల్లాలుగా తీర్చిదిద్ది అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. ఒంగోలు గిత్త చాలా ప్రసిద్ధమైనదనే విషయం మనందరికి తెలిసిందే. అయితే ప్రస్తుతం అది కనుమరుగయ్యే పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. అలాకాకుండా, మన దేశంలో మన రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి వాటికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యతనివ్వాలని గౌరవ మంత్రివర్యులను మీద్యారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి.ఎన్.రాజసింహులు: అధ్యక్షా, భారతదేశంలో పాల ఉత్సత్తులలో గుజరాత్ రాష్ట్రం మొదటిస్థానంలో ఉండగా, తరువాతి స్థానంలో చిత్తూరుజిల్లా ఉంది. చిత్తూరు జిల్లాలో ప్రస్తుతం 34 లక్షల లీటర్ల పాల ఉత్పత్తి జరుగుతోంది. అయితే, పాల ఉత్పత్తి ఎక్కువగా ఉన్నా, వాడకం చాలా తక్కువగా ఉండడంవల్ల డెయిరీ సంస్థలన్నీ కూడా ఇఖ్వందులకు గురవుతున్నాయి. వంజాబ్, గుజరాత్, బీహార్ రాష్ట్రాలలో ఒక వ్యక్తిరోజుకు ఒక లీటరు పాలవరకు ఉపయోగిస్తే, మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కసీసం 200 మి.లీ కూడా ఉపయోగించడంలేదు. పాల ఉత్పత్తి పెరిగినా వాడకం తక్కువగా ఉండడంవల్ల మనం బై ప్రోడక్ట్స్ కు వెత్తున్నాం. డెయిరీ సంస్థలు పాలను బయట అమ్మిన తరువాత వారిచేతికి డబ్బులు అందడంకూడా ఆలస్యమవుతోంది.

అధ్యక్షా, చిత్తూరు జిల్లాలోని పుంగురు బ్రీడ్ చాలా బ్రహ్మండమైనది. అక్కడ చిన్న ఆన్ చాలా ఫ్యాస్టీగా ఉంటుంది. ఆ జాతి కూడా క్రమేణీ అంతరించి పోతోంది. ఈ పుంగురు బ్రీడ్ను ఎక్కువగా అభివృద్ధి చేయించాల్చిన అవసరం పశు నంపర్చకశాఖ మీద ఉంది. అంతేగాకుండా జి.కె.ట్రస్టు వారు గోపాలమిత్ర కార్యక్రమంద్యారా పశువులకు నంబంధించి కృతిమ గర్భదారణ, పశువ్యాధుల నివారణ వంటి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. అయితే,

గ్రామీణప్రాంతాలలోని వట్టబ్రదులెవరైనా పశు పోవణా మీద ఆసక్తి చూపితే వారికి సంబంధిత అంశాలపై శిక్షణవిచ్చి, ఎలాగూ మనం నిరుద్యోగ భృతి ఇవ్వాలనుకున్నాం కాబట్టి ఆ విధంగా కూడా ఉపయోగించుకోవడానికి అవకాశాలుంటాయి.

అధ్యక్షా, ఇటీవల మంత్రిగారి పేషీలో జరిగిన ఒక సమావేశానికి నేను కూడా హజరయ్యాను. వథకాలకు సంబంధించి మంచి అవగాహనతో ఉన్నారు. అయితే వాటన్నింటినీ ఖచ్చితంగా అమలు చేయాలనేది నా ఉండేశం. పశువుల వసతిగృహాలు పెట్టారు. అక్కడ నాణ్యత కలిగిన పాల దిగుబడి ఉండే విధంగా చూడాల్సిన అవసరముంది. ఎందుకంటే నాణ్యతకలిగిన పాలైతే అమ్మకం ఎక్కువగా జరుగుతుంది కాబట్టి మంత్రిగారు దీనిపై కూడా దృష్టిసారించాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కత్తి నరసింహ రెడ్డి: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో 98 మండలాలను కరువు మండలాలుగా ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఈ 98 మండలాలలో కూడా సీటిసాకర్యంకానీ, పశుగ్రాసం కాసీ లేకపశువులు చాలా ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నాయి. గతంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం కరువు మండలాల్లో పశు గ్రాస కేంద్రాలను ఏర్పాటుచేసి, అన్ని వసతులు కల్పించి రైతులకు ఎంతో ఉపయోగకరంగా ఉండేవిధంగా చేసింది. అదేవిధంగా ఈ 98 కరువు మండలాలలో పశుగ్రాస కేంద్రాలేమైనా ఏర్పాటు చేసే అవకాశమున్నదా అని మీద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. అలాగే, ప్రభుత్వ సహకారంతో నిర్వహిస్తున్న పాల కేంద్రాలు చాలావరకూ మూతపడ్డాయి. వాటిని పునరుద్ధరించి అక్కడి కార్బూకులకు, రైతులకు మేలుచేసే చర్యలు చేపట్టాలని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.ఐ. ప్రభాకర్: అధ్యక్షా, గుంటూరు, కృష్ణాజిల్లాలలో పీరమాచనేని రామకృష్ణ అనే ఆహారనిపుణులు రోజుకు ఆరు గుడ్ల తీసుకోమని చెప్పున్నారని ఈ మధ్యకాలంలో సౌష్టవ మీడియా ద్వారా, పత్రికల ద్వారా మీరు వినే ఉంటారు. బరువు తగ్గడమేమో కాసీ గుడ్ల వాడకం మాత్రం గణసీయంగా పెరిగిపోయింది. కాబట్టి డిమాండు మేరకు గుడ్లను అధికంగా ఉత్సత్తి చేయాలనే ఆలోచన ఏదైనా ఉందా? అంతేగాకుండా పశు గ్రాస క్లీతాల గురించి చెప్పడం జరిగింది. మరి వెట్ ల్యాండ్లో ఉన్నవారికి లయిదు ఎకరాలుంటే కోసం అర ఎకరమైనా పశు గ్రాసం పెంచే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఏదైనా ఉందా అని మీద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మొట్టమొదటిసారిగా కర్మాలు జిల్లా తడకనవల్లిలో పెట్టిన పశువుల వసతిగృహం చాలా మంచి ఘలితాలను ఇస్తోంది. కర్మాలు జిల్లాలోని కోవా పరిశ్రమ ఆ జిల్లాకే కాకుండా రాష్ట్రం మొత్తం కూడా వినియోగిస్తున్నారు. రాష్ట్రవాహినిగా ఇప్పటి వరకూ 20 పశువుల వసతిగృహాలున్నాయి. వాటినంఖ్య ఇంకా పెంచే ఆలోచన ఏదైనా ప్రభుత్వానికి ఉందా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

డా. గాదె శ్రీనివాసులునాయుడు : అధ్యక్షా, ఈ డెయిరీసంస్థలు నిర్వహిస్తున్న నిర్వాహకులు పాల ఉత్సత్తి పెంచడం కోసం పశువులకు ప్రత్యేకమైన ఇంజెక్షన్, కొన్ని రకాల క్రిమి సంహారకమందులు వాడుతున్నట్లు చాలాచోట్లు

మనం చూస్తున్నాము. మరి అటువంటి సందర్భంలో పాలను వరీక్షించడానికి, లేక అటువంటి పాలను నిరోధించి ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని కాపాడడానికి చర్యలేపైనా తీసుకుంటే తెలియజేయమని మీద్దారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పురావు: అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా ఎండుగడ్డితో పాటు పశువులకు వచ్చగడ్డి కూడా చాలా అవసరం. అయితే ప్రభుత్వం రైతులకు చిన్న భామి ఉంటే అందులో వచ్చగడ్డి పెంచడానికి సబ్సిడీ మీద విత్తనాలు ఇస్తాంది. అలాగే, సైలేజ్ గ్రాస్ అనే వచ్చగడ్డిని కిలో రెండు రూపాయల చోప్పున ప్రభుత్వం సరఫరా చేస్తాంది. అయితే, ఆ గడ్డి 400, 500 కిలోల కట్టలుగా విక్రయిస్తున్నారు. అవి పెద్ద పెద్ద కట్టలు కాబట్టి వాటిని లారీల నుంచి క్రేన్ల సహాయంతో దింపుతున్నారు. ఆ పెద్ద కట్టలను చిన్న రైతులు తీసుకెళ్లాలంటే రవాణా చార్జీలు కూడా వారికి భారంగా ఉన్నాయి. అందుకని మీద్దారా మంత్రిగారిని కోరేదేమంటే 50, 100 కిలోల కట్టల చోప్పున సరఫరా చేయగలిగితే రైతులు తీసుకెళ్డానికి చాలా తేలికగా ఉంటుంది. ఇదివరకే మంత్రిగారితో ఈ విషయాన్ని పరిశీలించమని చెప్పాను.

అదేవిధంగా, రైతులు తమ చేలల్లోని వచ్చగడ్డిని కట్టచేయడానికి ప్రభుత్వం సబ్సిడీ మీద చావ్కట్టర్స్ ను ఇస్తున్నారు. వాటి నాణ్యాత కొంచెం తక్కువగా ఉంది. నాణ్యమైనది కొండామని దుకాణాదారుని వద్దకు వేత్త, ఈ యంత్రానికి మాకు ప్రభుత్వం నుంచి ఆర్థర్ వచ్చిందని అతను చెప్పడం వల్ల రైతులు ఇబ్బంది వడుతున్నారు. ప్రభుత్వం ఇచ్చే సబ్సిడీ ఇస్తారైతు తనకు నచ్చిన నాణ్యమైన చావ్కట్టర్స్ ను కొనుగోలుచేయడానికి అవకాశమిప్పుమని మీద్దారా కోరుతున్నాను. అంతేగాకుండా, పశువుల ఆనుపత్రిలో ముద్రాజాతి, గిరిజాతి పశువుల విర్యాన్ని అందుబాటులో ఉంచాలని తమద్దారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బమ్మల అర్థనుడు (శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చాలా వివరంగా చెప్పారు. కాసీ ఇక్కడ మంత్రిగారు దయచేసి నోట్ చేసుకోవలసింది ఏంటంటే, ఈ గౌరైలు, మేకల పెంపకంమీద ఇంకా దృష్టి పెట్టాల్సిన అవసరముంది. ఇష్టటికే ఈ సంపద తగ్గి ఒక ఏడినిమిది సంవత్సరాలలోనే కిలో రూ.500 కి మాంసం అమ్మే పరిస్థితికి వచ్చింది. మనిషిజీవనానికి మాంసకృత్తులు కూడా చాలా అవసరం. దానిద్దారా ప్రభుత్వానికి కూడా ఆదాయం వస్తుంది. మిగిలిన పశువులకు ఏ విధమైన మేతని ఇస్తున్నామో, అదేవిధంగా ఈ గౌరైలు, మేకలకు కూడా తప్పనిసరిగా మేతని అందచేసే ఏర్పాట్లు చేయాలని మీద్దారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

క్ష.11.00

దానికి సంబంధించినటువంటి దాణాని కూడా సరిగా పెట్టకపోతే వేసవి కాలంలో ఈ గౌరైలు, మేకలకి, వచ్చేటటువంటి జబ్బులకి సరైనటువంటి వైద్యం అందడంలేదు. వాళ్ళెక్కడో కొండ ప్రాంతాల నుంచి వైద్యం కోసం వేరే ప్రాంతాలకు తోలుకొచ్చి, అక్కడ వైద్యం చేయించకోవలసిన పరిస్థితి వస్తాంది. ఇవాళ సంచార వైద్యం ఉంది కాసీ, ఆ ప్రాంతాలకెళ్లి, వైద్యం చేసే పరిస్థితి లేదు. దాని మీద ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా దృష్టి పెట్టాలి. అది కాకుండా ఇవాళ అన్ని వర్గాల ప్రజలకి వాళ్ల ఆర్థిక వసరులు పెంచడానికి ఘడరేవ్నలు ఏర్పాటు చేశాం. అయితే ఇక్కడ గౌరైల, మేకల

పెంపకం దారులకి ఆల్రెడీ ఫెడరేషన్ ఉంది. దానికి సంబంధించిన నిధులు మంజురు చేసేటప్పుడు అరకొరగానే కేటాయిస్తున్నారు. దానివల్ల సరైన ప్రయోజనం ఆ మేకల, గోల్రెల పెంపకందారులైన రైతాంగానికి అందడం లేదు. ఎందుకంటే ఒక జిల్లాలో సుమారుగా నాలుగైదు వందలు సంఘాలుంటే ఫెడరేషన్ ద్వారా కేవలం 30, 40 సంఘాలకి ఏదో ఇచ్చామనేదిగా ఉంది. ప్రభుత్వం ఈ బడ్జెట్లో అన్ని రంగాలకు భారీ ఎత్తున నిధులు పెంచింది కాబట్టి ఈ యూనిట్సును ఎక్కువగా పెంచాలని కోరుతున్నాను. అలాగే ఈ ఫెడరేషన్కు సంబంధించి ఇంకా రెండు జిల్లాల అధ్యక్షులను ఎన్నుకోవాలి. ఆ రెండు ఎన్నికలు కూడా తొందరగా పూర్తి చేసి, ఆ ఫెడరేషన్ను వునరుధరించి, దానికొక ఛైర్మన్ను నియమించి, నిధులు కేటాయించేటట్లయితే ఈ గోల్రెల, మేకల పెంపకం దారులకు కూడా రాష్ట్రప్రభుత్వం అందించే ఫలితాలు అందుతాయి. దాని ద్వారా ప్రజలకు మాంసం తక్కువ రేటులో గాసి, తద్వారా ఆర్థికంగా వాళ్లు బలవడడానికిగాసి ఉపయోగపడుతుంది కాబట్టి దయచేసి మంత్రి గారు దీని మీద దృష్టిపెట్టాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బోడ్డు నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, పూర్వం పశువుల సెమన్ బ్యాంక్ ఉండేవి. గన్పవరంలో ఒకటి ఉండేది. అక్కడే కొన్ని జాతులకు సంబంధించినటువంటి ఆవులను గాసి, గేదెలను గాసి, దున్నలను గాసి, వీటన్నింటినీ కూడా అక్కడే వాళ్లు పెంచి, దాని ద్వారా అక్కడి నుంచి ఆ సెమన్ను కల్తెక్కి చేసి పశు వైద్యశాలకు పంచించేవారు. ఆ విధంగా గ్రామాలలో ఆ సెమన్ ద్వారా మంచి దూడల ఉత్సత్తు సాధించేవారు. అలాంటి వాటిని బలోపేతం చేయడానికి ప్రస్తుత ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచన చేస్తుందా? అది చేసేటట్లయితే మన రాష్ట్రంలోనే ప్రపంచ మేలు జాతి పశువుల ఉత్సత్తుని మనం పాందే అవకాశం కూడా ఉంటుంది. గన్పవరంలో ఉన్న సెమన్ బ్యాంక్కై ప్రభుత్వం శ్రద్ధపెట్టడంలేదనేది మా అభిప్రాయం. దానిపై మంత్రి గారు దృష్టిపెట్టినట్లయితే ఖచ్చితంగా నెరవేరుతుంది.

రెండవదేమిటంటే, పాల ఉత్సత్తు అధికంగా రావడం కోసం కొన్ని రకాలైన ఇంజక్షన్లు ఇస్తున్నారనేది కూడా వాస్తవమేనా? అలా ఇంజక్షన్ ద్వారా పాల ఉత్సత్తులు ఎక్కువ పాందేటట్లయితే ఆ పాల వలన అనారోగ్యం కలిగే పరిస్థితి కూడా ఉంటుంది. వాటిని నివారించడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నారా?

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణ మూర్తి: అధ్యక్షా, ప్రకాశం జిల్లాలోని 56 మండలాల్లో 55 మండలాలు ఆల్రెడీ డ్రోటు క్రింద డిక్సెర్ అయ్యాయి. ఇప్పుడు మావాళ్లు గడ్డి కావాలంటే కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలక్కెల్లి ట్రాక్టర్ గడ్డి రూ.15,000లు చోపున కొనుక్కురావలసిన పరిస్థితి ఉంది. ఇప్పుడింకేదైనా వెయ్యి, రెండు వేలు పెరిగినాయేమో తలియదు గాసి, రూ.15,000లకు తక్కువ అయితే లేదు. నంబర్ అఫ్ ట్రాక్టర్స్ గడ్డి కొనుక్కొని తీసుకుపాతున్నారు. మన మంత్రి గారు ఇక్కడ కొన్ని విషయాలు విడిగా చెప్పాల్సిన అవసరం కూడా ఉంది. అర్ధనుడు గారు చెప్పినట్లు, షివ్ విషయానికొచ్చినట్లయితే మాకు కొన్ని లక్షల సంఖ్యలో ఉన్నాయి. దానికి కూడా మేత విషయంలో గేదెలను ఏపిధంగా కన్నిడర్ చేస్తున్నారో, అదేవిధంగా పూర్తిగా ఇప్పుడంలేదు. ఎందుకంటే ఈ పథ్థతిని కొత్తగా టేక్స్ చేసింది కాబట్టి, గోల్రెలకు కావలసిన మేతను అందించడానికి 935 ఎకరాలలో సాగు చేస్తున్నామని చెప్పారు. అధ్యక్షా, లక్షల సంఖ్యలో పశు సంపద ఉన్నప్పుడు అది చాలా తక్కువ విషయం. ఏదైనా కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసినందుకు

అభినందిస్తున్నాను. దానిని ఇంకా ఎంకరేజ్ చేసి, ఎక్కడ అవకాశముంటే ఆక్కడ పెంచడానికి ప్రణాళికలు రూపొందించాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే బోర్డ్‌పెల్స్ వాటికింద కూడా చేయడానికి అవకాశముంది. వాటిని నద్వినియోగపరచుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. అద్దంకి మండలంలో గుండ్లకమ్మ ఎగువ భాగాన జరుగుమల్లి అనే గ్రామం ఉంది. ఈ మధ్య నిర్వాసితులు ఆ గ్రామం ఖాళీ చేయాల్సినచ్చింది. ఆ ఏరియా మొత్తం ఇదివరక్కుడో ఆక్కడ షైనర్ ఇరిగేషన్ ట్యూంకు ఉండేది. అదిగాక విడిగా కూడా ల్యాండ్ చాలా ఉంది. ఆక్కడ గసుక మనం గడ్డి పెంచడానికి చర్యలు తీసుకుంటే పశువుల పోషణ చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అదే కాకుండా మా సోదరులు బి.ఎన్. రాజసింహులు (దౌరబాబు) గారు మాట్లాడుతూ చిత్తురు జిల్లాలో పాల శాతం ఎక్కువని చెప్పారు. ఆక్కడ వాళ్ళమో బాగానే పాలు త్రాగుతున్నారు. మమ్మల్ని ఎండగడుతున్నారు. ఎందుకంటే గడ్డి లేక. వాళ్ళకున్నటువంటి వరిస్తితులు మాకు కూడా ఉంటే పాల శాతం ఎక్కువ వస్తుంది.

(అంతరాయం)

మంత్రిగారు కూడా చూశారు. ఈమధ్య కోన్సిప్షన్‌గ్రామ్సుకు మంత్రి గారు రావడం జరిగింది. ఎడ్కు అందాల పోటీలని, బండ లాగడం పోటీలు పెడుతుంటారు. ఆ పశువులకు ప్రత్యేకంగా దాణా పెట్టాల్సిన అవసరం ఉంది. వాటిని ఎంకరేజ్ చేసేదానికి ఒడ్డుకొన్ని చర్యలేమైనా తీసుకుంటున్నారా అనేది తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పామిడి శమంతకమణి: అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లాలో బుక్కరాయ సముద్రం మండలంలో పెద్ద సెమన్బ్యాంకు ప్రభుత్వం తరఫున ఉంది. ఒకప్పుడు అది చాలా బాగా పని చేసేది. ఆక్కడ అధికారులు గాసి, దానికి సంబంధించిన డాక్టర్లు గాసి బాగా ఉండేవారు. రాను రాను అది కూడా నిర్విర్యమైపోతేంది. ఈమధ్య కాలంలో నేను ఆక్కడకు వెళ్లి అడిగాను—ఏమయ్యా ఇంత పెద్ద కేంద్రము, దాదాపు ఒక 50 ఎకరాల స్థలంలో మంచి బిల్లింగులున్నాయి, మేలు జాతి సెమన్సు అక్కడ శీతలీకరించి ఆక్కడి నుంచి కావలసిన వారికి ఇవ్వడం జరిగేది. ఈమధ్య కాలంలో అది చాలా నిర్విర్యమైపోయిందన్నాను. మంత్రి గారు అటువంటి కేంద్రాల మీద దృష్టి పెట్టాలి గాసి, మేమడిగిన ప్రశ్నలన్నింటికి అయ్యారిలాగా జవాబు చేపే ఎలా?

శ్రీ సి.పెట్ట.ఆదినారాయణ రెడ్డి: అధ్యక్షా, శమంతకమణి గారు ఏది మాట్లాడినా నిరాశగానే మాట్లాడతారు. ఈ సంవత్సరం మేము సమీక్ష జరిగిన ప్రకారం, గతంలో 600 మంది గోపాలమిత్రులను అనంతపురంలో తీసివేస్తే, వాళ్ళందరికి తిరిగి పోస్టింగ్స్ కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. కావలసిన పశుగ్రాన క్షీత్రాలు కూడా సీరు దొరికితే ప్రతిచోట ముఖ్యంగా కరువు మండలాలలో కూడా సీరు ఉన్న అన్నిచోటు పశుగ్రాన క్షీత్రాలను మిసే గాని, మెగా గాసి, ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. గతం కంటే భిన్నంగా లీజు అమోంటు కూడా పెంచడం జరిగింది. అని గాక కృత్రిమ గర్భధారణకు ప్రతి చోట కూడా గతంలో కంటే భిన్నంగా ప్రతి కేంద్రంలో సెమన్ సప్లై చేయడం జరుగుతుంది. గన్నవరంలో కూడా ఆ కేంద్రం రన్ అవుతోంది. గతం కంటే భిన్నంగా సంచార పశ్వద్వారాలు కూడా పెంచాము, ఈ సంవత్సరం

మరొక 50 కూడా పెంచబోతున్నాం. లాస్ట్ ఇయర్ ప్రారంభించిన 49 రన్ అవుతున్నాయి. నెక్స్ ఇయర్ మళ్లీ 50 పెంచి, ఇలా ఈ 200 యూనిట్ల వరకు తీసుకొని పోయేదానికి కూడా ప్లాన్ చేస్తున్నాం. హృద్రిగా మారుమాల ఇంపీరియర్ ప్రాంతం అయితే నిజంగా అక్కడ వెహికల్ మూవ్ కాదు. కాబట్టి అటువంటి చోట బి.ఎస్. రాజసింహలు(దోరభాబు) గారు చెప్పినట్లు వైద్యం ఎలా చేయాలనే దాని గురించి ట్రెయిన్ అయిన వాళ్లకు గోపాలమిత్ర మాదిరి కొంత అమోంట్ ఇచ్చి, ఇస్పెంటిం ఇచ్చి ప్రోత్స్హాస్తాం అధ్యక్షుడు. గోపాలమిత్రకు ఇప్పుడు రూ.3,500 అయితే ఈ సంవత్సరం మరో రూ.1,500లు జాలరి పెంచి మొత్తం రూ.5,000లు ఇస్పెంటింతో దాదాపు రూ.10,000 ఇచ్చేటట్లుగా ప్లాన్ చేశాం. వెయిన్ కూడా సమీక్షలో అది చెప్పడం జరిగింది. అదే కాకుండా బి.ఎస్. రాజసింహలు(దోరభాబు) గారు మాట్లాడుతూ ఒక సూచన చేశారు. మన ఏరియాలో 200 మి.లీ. పాలు మాత్రమే త్రాగుతున్నారని వాటిని పెంచాల్సిన అవసరం ఉందని సూచన చేశారు. దాని కోసమే ఏ రాష్ట్రంలో లేని విధంగా అంగోవాడి సెంటర్ల ద్వారా అటు గర్భవతులకు గాసీ, ఇటు బాలింతలకు గాసీ, డెలివరీ అయిన తరువాత వాళ్లకు కూడా వారానికి రెండుసార్లు అర్థ లీటరు చోప్పున పాలు నష్టించేస్తున్నాం.

క్ష.11.10

అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ప్రభాకర్ గారు చెప్పినట్లు 9,10వ తరగతి విద్యార్థులకు గతంలో వారానికి రెండుసార్లు గుడ్డను ఇస్తుంటే ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశాల మేరకు వారానికి మూడు సార్లు పంపిణీ చేస్తున్నాము. శాస్త్రీ పరిశ్రమ పెంచడానికి, పెరటి కోళ్లను పెంచేవారికి 50% సబ్సిడీ ఇస్తున్నాము. ఒక్కొక్కరికి 45 కోళ్లు సష్టు చేస్తూ దాదాపు 500 యూనిట్లు ఇచ్చాము దానిని ఈ సంవత్సరం ఇంకా పెంచుతున్నాము. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన ప్రతి అంశం నోట్ చేసుకున్నాము. గౌరవ సభ్యులు ఆదిరెడ్డి అస్సారావుగారు చెప్పినట్లు సైలేజ్ బేల్సు కూడా ఎక్కువ బరువుతో కాకుండా, 50-60 కేజీలతో ప్యాక్ చేసి దించుకోవడానికి సులువుగా ఉండేలా నష్టించేస్తున్నాము. పశువులను బయట నుండి తెచ్చేందుకు రూ.10,000/- అదనంగా ఇవ్వాలని ప్లాన్ చేశాము. వాటిని కూడా ఒకేసారి వాళ్ల ఇళ్లకు చేరవేస్తే రోగాలు వస్తాయనే ఉధ్వేశంతో గాయాలు మాన్యంచి వైద్యం చేయించి, ఎయింసి సెంటర్లలో 10 రోజులపాటు ప్రాబేస్ పీరియడ్ పెట్టి ఇళ్లకు చేర్చడానికి పర్మిషన్ ఇస్తున్నాము. ఇంతకు ముందే చెప్పినట్లు అటు కర్మాంగా కాసీ, దగ్గరగా ఉండే ఒరిస్సు, తమిళనాడు నుంచి కాని, హార్యాణా, పంజాబ్ల నుండి తెచ్చుకునేందుకు పర్మిషన్ ఇస్తున్నాము. తప్పు జరగకుండా వాళ్లు ఇక్కడకు, పీళ్లు అక్కడకు తీసుకుపోకుండా చూస్తున్నాము. గతంలో తెలంగాణ వాళ్లు మనవి కొనుకుని పెల్లారు కాబట్టి తెలంగాణ తప్ప ఎక్కడైనా తెచ్చుకోమని పర్మిషన్ ఇస్తున్నాము. అదికూడా ఇష్టమొట్టమాత్రమే చేయకుండా ఒక ఏజెస్సుని పెట్టి నేరుగా ఇక్కడికి తీసుకొచ్చే విధంగా ప్లాన్ చేశాము. దానికి తోడు బీసీ, ఎస్సి, కార్పోరేవన్ ద్వారా సబ్సిడీ ఇవ్వడానికి ప్రిన్సిపల్ సికటరీ రావత్తగారి దగ్గర సమీక్షనిర్మించాము. కార్పోరేవన్ నిధులను సబ్సిడీ క్రింద ఇవ్వమని వారిని అడుగుతున్నాము. ఈ విధంగా గతంలో యూనిట్ ధర రూ. 1.20 లక్షలు ఉంటే ఈ సంవత్సరం యూనిట్ ధర రూ.2 లక్షలు చేసేందుకు ప్లాన్ చేస్తున్నాము. రైతులు ఎవరైనా ముందుకు వస్తే రూ.50

లక్ష్మలతో బిల్డింగ్ కట్టించి, ప్రక్కనే అటెండర్ ఉండేందుకు ఒక పెల్లుర్ ఏర్పాటు చేసి, వశవుల పేడ, మూర్తం బయటకు వెళ్లేలా ఒక కొట్ లెట్ ఏర్పాటు చేసి, ఇబ్బంది లేకుండా కరింటు సాకర్యం కల్పించి ఫ్యాన్లు ఏర్పాటు చేసి క్యాటీల్ పెడ్సు ఏర్పాటు చేసేందుకు ప్లాన్ చేస్తున్నాము రాష్ట్ర వాహంగా 1200 యూనిట్లను ఏర్పాటు చేయడానికి నిర్ణయించాము. ఎక్కడైతే వశవుల హస్పిటల్స్ ఉన్నాయో అక్కడ ప్రోత్సాహించమని డి.డి.లకు, జె.డి.లకు ఆదేశాలు ఇన్వాడం జరిగింది. రెండు సెలలలోపు ప్రారంభిస్తామని వారు కూడా వ్రాతవ్రార్ధకంగా రాసి ఇవ్వడం జరిగింది. కాబట్టి, గౌరవ సభ్యుల నూచనల మేరకు, మాసాంత ఆలోచన, ముఖ్యమంత్రిగారి ఆలోచన కలిపి 11.4 శాతం నుండి 20 శాతం జి.డి.పి. పెరిగేందుకు మా శాఖ ద్వారా ప్రయత్నం చేయమని ముఖ్యమంత్రి గారు పదే పదే చెబుతున్నారు. దానికి కూడా ప్లాన్ చేయడం కూడా జరిగింది.

MR. CHAIRMAN: Question Nos.10306, 10310, 10385, 10395 are postponed at the request of the Members.

శ్రీ బొడ్డ నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, నేను ఇక్కడే ఉంటున్నాను, కాసి నా ప్రశ్న రెండుసార్లు పోస్ట్ పోస్ట్ చేశారు. మంత్రిగారికి నమాధానం చెప్పడానికి ఖాళీ లేకపోతే ఎలా సార్?

మిస్టర్ ఛైర్మన్: మరలా వస్తుందండీ. Question No.10477, Minister for Agriculture.

చెరకు సాగు

ప్రశ్న నెం.10477(143)

శ్రీ కలిదిండి రవికిరణ్ వర్మ, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవసియులైన వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది నమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో చెరకు వంట సాగు విస్తృతం తగ్గిందా;
- అ) అయితే, అందుకు గల కారణాలేమిటి;
- ఇ) చెరకు సాగు విస్తీర్ణాన్ని పెంచడానికి చేపట్టిన వర్గాలేమిటి?

గౌరవసియులైన వ్యవసాయం, ఉద్యానం, వట్ట పరిష్కమ మరియు అగ్రి ప్రాసెసింగ్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ సోమిరెడ్డి చంద్రమోహన్ రెడ్డి):

- అ) అవునండీ.
- అ) 1. రైతులు చెరకు సాగు నుండి వరి, పామాయిల్, మొక్కజోన్సు, కర్రపెండలం మొదలగు లాభసాటి వంటలకు తమ సాగును మళ్లించినందున.

2. సాధారణంగా కార్బికుల కొరత, ప్రత్యేకంగా వంట కోత కార్బికుల కొరత.

- a) 1. చెరకు ఫ్యాకీ ఆర్థికవరిష్టితి ఆధారంగా ఒక్క మెట్రిక్ టన్నుకు రూ.2,550/- నుండి రూ.3,400/- వరకు గల లైసెంట్ సమయిలు గిట్టుబాటు ధరకు పైబడి నిర్ధారించిన చెరకు ధర చెల్లింపును కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

- 2. 2016-17 కాలం వరకు ప్రాత్మాహికంగా చెరకు సరఫరాదారులకు కొనుగోలు వన్నులో ఒక్క మెట్రిక్ టన్నుకు రూ.60/-లు అనుమతించడమయింది.

శ్రీ వి.వి.వి. చౌదరి (శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్ష, గతంలో ముఖ్యంగా తూర్పుగోదావరి, వశిష్ఠముగోదావరి జిల్లాలలో చెరకు సాగు విస్తృతం ఎక్కువ ఉండేది. మంత్రిగారు చెప్పినట్లు వంచదార ధరకు, చెరకు గిట్టుబాటు ధరకు మధ్య పాంతన లేని కారణంగా రాను రాను చెరకు వంట గిట్టుబాటు కాక చెరకు వంట విస్తృతం తగ్గిపోతోంది. గతంలో కేవలం వంచదారకోసమేకాకుండా బెల్లం కోసం కూడా చెరకును ఎక్కువగా వండించడం జరిగేది. ఈరోజున బెల్లం, వంచదారవలన అరోగ్యరీత్యా కోన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నప్పటికీ అరోగ్యం కోసం బెల్లంను ప్రాత్మాహిన్సున్న నందర్భంలో బెల్లం రైతులను ప్రాత్మాహించాల్సిన అవసరముంది. అందుకోసం ప్రధానంగా యాంత్రీకరణలో నదుపాయాలు కాని, క్రమింగ్ ఇన్స్టిచ్యూట్సుమెంట్సు నబ్బిడీలో వంపిణీ చేయడం కాని జరగాలి. అన్నింటినీ మించి వచ్చర్ కనెక్షన్ ఇవ్వాలి. రైతులకు ఉదారంగా వచ్చర్ కనెక్షన్ ఇస్తున్నామో వాటి మీద చ్యాల్ తీసుకోవడం, అదే విధంగా **consumption charges** మీద నబ్బిడీ ఇస్తే మళ్ళీ బెల్లం సాగు పుంజుకుంటుందని చెప్పి నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. దానిమీద ప్రభుత్వం తీసుకునే చ్యాల్ ను వివరించాల్సిగా మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ద్వారపురెడ్డి జగదీశ్వరరావు (శాసనసంస్థలు-విజయనగరం): అధ్యక్ష, రాష్ట్రం మొత్తం మీద కూడా చెరకు సాగు విస్తృతం తగ్గుతోంది. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ చౌదరి గారు కూడా చెరకు వంటకు ఉన్న సమస్యల గురించి చెప్పారు. అయితే ఇక్కడ Import substitution, export promotion మీద కూడా దృష్టి పెట్టాలి. ఎగుమతి అయితేనే మనకు ఈ సమస్య తీర్చేది కాదు. విజయనగరం జిల్లాలో మగర్ ఫ్యాక్టరీ యాజమాన్యాలు కూడా రైతులకు చెరకును నమ్మిచేసిన తరవాత డబ్బులు ఇవ్వని కారణంగా గత నాల్గుదు సంవత్సరాల నుండి తగువులు నడుస్తున్నాయి. ఆఖరికి వారు చెల్లించలేకపోతే యాజమాన్యాన్ని జైలులో పెట్టిన వరిష్టితి కూడా ఉంది. అయినా కూడా రైతులు రోడ్డుమీద వడ్డారు, మరోచోట రైతులు సరఫరా చేయలేరు, పాలంలో ఉంచుకోలేరు, It's very critical issue. అందువల్ల ఈ విషయాన్ని సీరియస్‌గా తీసుకోవాల్సిన అవసరముంది. తరవాత వ్యవసాయం మీద లఘు చర్చ ఉంది. అప్పుడు కూడా మాట్లాడతాము. మధ్యతు ధరను ముందుగానే ప్రకటన చేయాలి, ధరల స్థిరీకరణ ఉండాలి, ఈ రెండు ఉన్నప్పదేరైతు బాగువడతాడు. మరి ఈ విషయాలను తమద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

శ్రీ చిక్కాల రామచంద్రరావు (శాసనసంస్థలు-తూర్పుగోదావరి): అధ్యక్ష, మంత్రిగారి సమాధానంలో తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో చెరకు సాగు విస్తృతం తగ్గిపోయిందని ఒచ్చుకున్నారు. గతంలో చెరకు విస్తృతం 25,000

హెక్టార్ వరకూ ఉండేది. ఇప్పుడు రమారమ 11,000 హెక్టార్కు తగ్గిపోయింది. అంటే సగానికి తగ్గిపోయింది. మంత్రిగారు అందుకు గల కారణాలు చెప్పారు. నాకు తెలిసినంత వరకూ హోర్సెంగ్ ఖర్చు పెరిగిపోయింది. రైతులు ముందుకు రావడం లేదు. ట్రాన్స్‌పోర్టుకు ఎక్కువఖర్చు కావడం, ఫౌక్షిలలో రైతులకు సామ్య కబ్బితంగా ఇప్పుకపోవడం, అన్నింటికంటే ముఖ్యమైనది జాతీయంగా, అంతర్జాతీయంగా ఎగుమతి లేకపోవడం వలన చెరకు రైతులకు చాలా ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. ఒక్కసారి వంచదార ఉఱ్ఱు ఎక్కువగా ఉంటున్నది, ఒక్కసారి తక్కువ ఉంటున్నది, ఒక్కసారి డిమాండ్ ఎక్కువగా ఉంటున్నది, ఒక్కసారి ఇంపోర్ట్ చేస్తున్నారు. నేరే దేశాల నుండి మన దేశానికి ఇంపోర్ట్ చేస్తున్నారు, మనకు కావాల్సినప్పుడు ఎక్స్‌పోర్ట్ చేయడం లేదు. అనేకరకాల్లోను ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. ఏటన్నింటి మీద చర్యలు తీసుకుంటే తప్ప ప్రయోజనం లేదు. రైతులకు ఇబ్బందిగా ఉంటున్నది, మనకు వంచదార అవసరమున్నది. దానికి తగిన విధంగా చెరకు వండించాలంటే ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహం లేక వంట తగ్గిపోతోంది కాబట్టి, దానిని ప్రోత్సహించడం కోసం ఏం చర్యలు తీసుకుంటున్నారో వివరించాల్సిందిగా మీద్వారా మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

ఉ. 11.20

శ్రీ టి.డి. జనార్థన్ (నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, చెరకు రైతుల నమస్కలు దాదాపు 25 నియోజక వర్గాలలో ఉన్నట్లు తెలుస్తాంది. కనుక ఆరుగాలం కష్టపడి వండించినటువంటి రైతులకు నదైనటువంటి ధర రాకపోతే ఎంత భాధ ఉంటుందనేది మాటల్లో చెప్పేము. ఉన్నటువంటి ధరకైనా సకాలంలో వేమెంట్లు చెల్లించకొత్తే రైతులు అప్పాలపాలై వలు ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. ఇది ప్రతి సంవత్సరం వచ్చే నమస్కే. ఈ ప్రభుత్వం ముందుమార్పుతో ఏటికి ఎందుకు ప్లానింగ్ చేయడం లేదు? మన ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యత ఏమిటి? కేంద్రప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యత ఏమిటి? ఈ నమస్కల మీద మన ప్రభుత్వం ముందే అలర్ట్ అయి, దానిమీద కావలసినంత ఒత్తిడి పెట్టి, నమస్కని వరిష్టరించి రైతులను ఆమ్లోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అవసరమైతే మంత్రిగారు దినమీద ఉన్నతస్థాయి నమీక్షా నమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి, ఈ వారం రోజుల్లోనే దినికి వరిష్టరం కనుక్కొపులసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.వి.ఎన్. మాధవ్: అధ్యక్షా, తూర్పుగోదావరి జిల్లా, ప్రక్కన ఉన్నటువంటి విశాఖపట్టణం కూడా పూర్తిగా చెరకు వంట పైనే ఆధారపడి సాగుచేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా మా అనకావల్లి బెల్లం ప్రవంచ వాష్టంగా ప్రసిద్ధి చెందినది. అలాగే, మా ప్రాంతంలో నాలుగు కో-ఆపరేటివ్ మగర్ ఫౌక్షిలు ఉన్నాయి. ఆ నాలుగూ కూడా అత్యంత ప్రమాదకరైన పరిస్థితులలో ఉన్నాయి. వాటిల్లో తుమ్మపాల మగర్ ఫౌక్షి పూర్తిగా మూసివేసే పరిస్థితికి వచ్చింది. అందులోని ఉద్యోగులు రోడ్పుపైకి వచ్చి ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా అక్కడ ఉండే రైతులకు రెండు సంవత్సరముల నుంచి బకాయిలు తీర్చుకపోవడంతో వారు అనేక రకాల ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఈ మగర్ ఫౌక్షి అత్యంత దయసీయమైన స్థితిలో ఉన్నది. దానితోపాటు గోవాడ, ఏటికొస్టాక, భీమాలి మగర్ ఫౌక్షిలు కూడా అత్యంత ప్రమాదకర పరిస్థితులలో ఉన్నాయి. ఈ పరిస్థితులలోనే చెరకు సాగు తగ్గడంతోపాటు కోసం ఒక ఎక్కువ చెరకు ఉత్సత్తు కూడా బాగా తగ్గిపోయింది. నుమారు 20 ఉన్నట్లు ఉత్సత్తు కూడా రాని పరిస్థితి ఏర్పడింది.

అధ్యక్షా, వీటితోపాటు విశాఖపట్టణం, అనకావల్లి ప్రాంతాలలో టిమ్యూకల్పర్ ఎక్కువగా చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా అనకావల్లిలో అగ్రికల్చరల్ రిసర్చ్ ఇన్సిట్యూట్ ఉంది. అందులో చెరకు వంటకు నంబంధించిన రిసర్చ్ ఎక్కువగా చేస్తూ ఉంటారు. అయినా, అక్కడ టిమ్యూకల్పర్ ద్వారా అభివృద్ధి చేసినవి ఉచితంగా రైతులకు ఇవ్వాలనే డిమాండు ఉన్నది. అది కూడా చేయని కారణంగా మా దగ్గర ఇంకా సాగు తగ్గిపోతోంది. తెగుళ్ళ వచ్చినా కూడా దానికి నివారణ చర్యలు చేపట్టపోవడం, చెరకు వంటవైన ఎక్కువగా పరిశోధనలు జరగసి కారణంగా రైతులు అనేక రకాలుగా ఇబ్బందులను ఎదురొంటున్నారు. ప్రభుత్వం ఈ కో-ఆపరేటివ్ మగర్ ఫ్యాక్టరీలను పునరుద్ధరించేటట్లు ఏర్పాట్లు చేయాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. అలాగే, ప్రత్యామ్నాయ మార్కులను కూడా ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే మహారాష్ట్రరైతులు చెరకు వంట పైనే ఆధారపడి అనేక వేలకోట్ల రూపాయలు నంపాదిస్తున్నారు. ప్రతి జిల్లాలో మగర్ ఫ్యాక్టరీలు వెలిగిపోతుంటే, మన ప్రాంతంలో మాత్రం తగ్గుతూ వస్తున్న పరిస్థితి సరైనది కాదని తమ ద్వారా ఈ ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బోడ్డు నాగేష్వరరావు: అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో చెరకు సాగు విస్తీర్ణం తగ్గుతూ వస్తోందని ఒక ప్రక్కన వినవస్తోంది. రెండవ ప్రక్కరైతాంగానికి గౌరవ నభ్యలు చెప్పినట్లుగా ప్లానింగ్లో లోపం వల్ల గాసీ, వండించిన రైతులకు సకాలంలో అన్ని రకాల సాకర్యాలు అందకపోవడం గాసీ జరుగుతోంది. ఒకటైతే సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు గతంలో చాలా అద్భుతమైన ఫలితాలు సాధించాయి. అందులో అద్భుతమైన సైప్పుళ్ళం గల ఉద్యోగులను పెట్టుకుని, రైతాంగానికి కూడా మెరుగైన సేవలు అందించాయి. మాకు కృష్ణాజిల్లా హనుమాన్ జంక్షన్ దగ్గర డెల్టా మగర్ ఫ్యాక్టరీ ఉండేది. ఈ డెల్టా మగర్ సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీ నుంచి ప్రమోషించి యాజమాన్యానికి ఇచ్చారు. వాళ్ళ ఈ రైతాంగాన్ని పెద్దవిత్తున చెరకు వంటను సాగుచేయమని చెప్పారు. తీరా చెరకు సాగు చేసిన తరువాత, ఆ ఫ్యాక్టరీని మూసేస్తామని చెప్పారు. గత సంవత్సరం పెద్దవిత్తున అందరూ ఆందోళన చేసిన ఫలితంగా వారు ప్రభుత్వ సహకారంతో ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గర కూర్చుని ఆ చెరకు మొత్తాన్ని వేరే వేటకు వంపించే ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు చేశారు. తమ ద్వారా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఏమిటంటే – ఉత్సత్తు చేసిన రైతాంగానికి అందుబాటులో ఉన్నటువంటి ఈ డెల్టా మగర్లో చాలామంది ఉద్యోగులు అందులో బ్రెతికారు. రైతాంగానికి కూడా వాళ్ళ పెద్దవిత్తున సేవలందించారు. ఇప్పుడు దానిని మూసేసే పరిస్థితి వస్తోంది. ఎందుకంటే, చాలా తక్కువ మంది దగ్గరకే విలువైన అస్థి అక్కడకు చేరిపాయింది. కాబట్టి, ఇలాంటి వాటిని తిరిగి పునరుద్ధరించే అవకాశం ఉందా? ఉంటే, వాటి గురించి తెలియజేయాలని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డా. గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: అధ్యక్షా, ప్రధానంగా పెద్దలందరూ చెప్పినట్లుగానే నేనూ ఏకీభవిస్తున్నాను, అవస్థా వాస్తవాలే. రైతులకు చెరకు వండించడానికి పెట్టుబడి ఎక్కువ అయిపోతోంది. దానికి ప్రధాన కారణం దినసరి వేతనంతో ఉండే కూలీలు ఎవరైతే ఉంటారో, వారికి ఎన్సెర్వెషన్స్ వనుల వల్ల వచ్చే ధరలు ఎక్కువగా ఉండడం, రైతులు చెల్లించే ధరలు తక్కువగా ఉండడం అది భరించే స్థితి రైతులకు లేకపోవడం ఈ ఇన్సిట్యూట్ వల్ల రైతులు

ఎక్కువగా నష్టపోతున్నారు. దానికోనం ప్రభుత్వం ఏమైనా కేంద్రంలో మాట్లాడి ఎన్ఆర్జిఎస్ స్క్యూముని కూడా చెరకు రైతులకు వర్తింపవేసే అవకాశం ఉండా లేదా అని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ రాము సూర్యార్థ: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఆరుగాలం పండించిన రైతులు చాగల్లు ఫ్యాక్టరీని నమ్ముకుని చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. దానికి సంబంధించి కూడా గౌరవ మంత్రిగారు దృష్టిపెట్టవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సొమిరెడ్డి చంద్రమోహన్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, పెద్దలందరూ చెప్పినట్లుగా ఇక్కడ విషయం ఏమిటంటే కేంద్రప్రభుత్వం Fair and Remunerative Price (FRP) sugarcane కి సంబంధించి ఫీక్స్ చేస్తుంది. అందులో రూ.2,555లు తక్కువ లేకుండా ధరను ఫీక్స్ చేయాలి మరియు దానికి రూ.3,400 వరకు ఇవ్వాలనేది ఒక కండిషన్. ఇప్పటికూడా పర్ఫెక్షన్ ట్యూన్ రూ.60లు ఒక టన్నుకు తిరిగి రైతుకు ఇచ్చేవిధంగా మనం నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నాము. ఇందులో రైతులను ప్రోత్సహించే దానిలో మగర్ ఫ్యాక్టరీల యాజమాన్యం సీడ్, సింగిల్ బడ్జెట్ సీడ్ లింక్ మొదలైనవస్తు బయవ్ అరేంజ్మెంట్స్, తరువాత Improved varieties in a suitable lands కి ఏమేమి కావాలో ఏర్పాటు చేయడం కాసీ, వాటి ఎరువులు, క్రిమినంహారక మందులకు సంబంధించి ప్రీ ఆఫ్ కాష్ట్కు, లేకపోతే సబ్సిడీ క్రింద ఇచ్చే ఏర్పాట్లు మొదలైనవస్తు జరుగుతున్నాయి.

అధ్యక్షా, అదేవిధంగా హారెస్ట్‌ప్రైంగ్ లేబర్ కూడా చాలా పెద్ద నమ్మగా చక్కర ఫ్యాక్టరీలకు ఏర్పడింది. వీటన్నింటి కారణంగానే సంవత్సరం సంవత్సరానికి తక్కువ వంట రావడం జరుగుతోంది. ఉదాహరణకు తూర్పుగోదావరి జిల్లాకు సంబంధించి గౌరవ సభ్యులు ప్రత్యులు అడిగారు. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో నవభారత్ మగర్ ఫ్యాక్టరీ, సర్వాయ మగర్ ఫ్యాక్టరీలు ఉండు ఉన్నాయి. 2012-13వ సంవత్సరంలో నవభారత్ మగర్ ఫ్యాక్టరీలో చెరకు వంట దాదాపు 6,000 హెక్టార్లలో ఉంది. 2016-17 సంవత్సరానికి వచ్చేసరికి అది 5,000 హెక్టార్లకు పడిపోయింది. ఆరోజున చక్కర ఉత్పత్తి 4.12 మెట్రిక్ లక్షల టన్నులు ఉంటే, ఈ సంవత్సరం అది 3.6 శాతానికి పడిపోయింది.

అధ్యక్షా, సర్వాయ మగర్ ఫ్యాక్టరీ అయితే 2012-13వ సంవత్సరంలో 5,000 ఎకరాలలో చక్కర వంట ఉంటే, ఇప్పుడు 2015-16 సంవత్సరములకు దాదాపు 1308 ఎకరాలకు పడిపోయింది. అలాగే ఉత్పత్తి కూడా 3.9 నుంచి అంటే, 2012-13 సంవత్సరంలో చెరకు 3.92 లక్షల టన్నుల ఉత్పత్తి ఉంటే, 2015-16 సంవత్సరానికి 1.2 లక్షల టన్నులకు పడిపోయింది. అలాగే, కేన్ ట్రైంగ్ కూడా పడిపోతూ వస్తోంది. ప్రధానంగా వీటన్నింటికి గల కారణం ఏమిటంటే, హారెస్ట్‌ప్రైంగ్ క్రింద మనం యంత్రాలను ఇస్తామని చెప్పినా, ఇవి చిన్న కమతాలు అయ్యేటప్పటికి అని సూటబుల్ కాక కూలీలను తుని, మహారాష్ట్ర నుండి చెరకు కోసే కూలీలు రావడం, వాళ్ళకి కూడా దూరాభారం అవడం వలన రైతులకు ఈ పని కష్టంగా మారిపోయింది.

అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో దాదాపు 29 చక్కర కర్మగాలు ఉన్నాయి. అందులో కో-ఆవరేటివ్ మగర్ ఫ్యాక్టరీలు 10, ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీలు 19 వరకు ఉన్నాయి. అందులో కేవలం 18 ఫ్యాక్టరీలు మాత్రమే నడుస్తున్నాయి. వాటిల్లో కో-ఆవరేటివ్ మగర్ ఫ్యాక్టరీలు 4, ప్రైవేటులి 14వరకు నడుస్తున్నాయి. 29 ఫ్యాక్టరీలలో వాటి కెపాసిటీ అయితే 95,700 ఉన్నలు ఒక రోజుకు చక్కర వచ్చే కెపాసిటీ ఉంది. ఇవన్నీ కూడా ఈనాడు కో-ఆవరేటివ్ మగర్ ఫ్యాక్టరీలు వెనకవడడం, ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీలు, సర్వొఱ మగర్ ఫ్యాక్టరీ మొదలైన వివరాలను నేను చదివి వినిపించాను. అయితే, విటిల్లో చెరకు వండించే రైతులు మాత్రం చాలా ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. వారికి పేమెంట్లు కూడా ఇబ్బందికరంగా మారిపోతున్నాయి. అందుకని ఇక్కడ సౌదర సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఒకసారి ఇక్కడ వరిశీలిస్తే నేను వ్యవసాయ శాఖా మంత్రిని. ఇవన్నీ చేసేది మాత్రం వరిష్టమల శాఖా మంత్రి శ్రీ ఎన్.అమర్నాథ్ రెడ్డి గారు. వంటలు వండించే శాఖలు నేను మాస్టర్సు, మార్కెటింగ్, వరిష్టమలు చూసేది మాత్రం శ్రీ అమర్నాథ్ రెడ్డి గారు, శ్రీ సి.పోవ్. ఆదినారాయణ రెడ్డి గారితో ముడిపడి ఉంటాయి. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా మేమందరం వారం, వది రోజుల్లో ఒక సమిక్ష చేస్తాము. సాధ్యమైనంతవరకూ ఈ సమస్యలను వరిష్టారం చేసేదానికి కృషి చేస్తామని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, అలాగే చెరకుక సంబంధించి రిసెర్చ్ ఇన్సిట్యూట్ కూడా ఉంది. ఒకసారి వారిని కూడా పిలిపించి వారు ఏ ఏ కొత్త వంగడాలు ఇస్తున్నారో వాటికి సంబంధించి కూడా రెహ్మా చేసి మాటల్లాడతాము. అలాగే, ఇతర శాఖల మంత్రులను కూడా పెట్టుకుని పై సమస్యలకు సంబంధించి సత్తరమే వరిష్టారాలు చేయడం జరుగుతుందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే, ట్రాన్సపోర్ట్స్, ఎక్సపోర్ట్ అండ్ ఇంపోర్ట్ గురించి కూడా గౌరవ సభ్యులు మాటల్లాడారు. ఇవన్నీ కూడా జాతీయ స్థాయిలో కేంద్రప్రభుత్వం తీసుకునే నిర్ణయాల మీద ఆధారపడి ఉంటుందని నేను తమ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే, బెల్లం రైతులను కూడా ప్రోత్సహించమని కోరారు. ప్రస్తుతం చక్కర వరిస్తితి బాగాలేదు కావున, బెల్లం విషయాన్ని కూడా మేము సమిక్ష చేస్తామని తమ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. గవర్న్మెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఈ మధ్యసే ఎక్సపోర్ట్ ద్వారాటిని కూడా రిమూవ్ చేసింది. దానివల్ల మన ప్రాంతంలోని చక్కర బయట ప్రాంతాలకు పోయే దానికి కూడా అవకాశం ఉందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

MR.CHAIRMAN: Question No.10325 postponed at the request of the Member. Papers included in the agenda are deemed to have been laid on the Table of the House. Paper included in the agenda is deemed to have been placed on the Table of the House.

3.PAPERS LAID

1. “A copy of the 42nd Annual Report of the Andhra Pradesh State Film Television and Theatre Development Corporation Limited for the Year 2016-17, as required under Section 394(2) of the Companies Act, 2013.”
2. “A copy of the Statement of Fiscal Policy, as required under Section 5 of the Andhra Pradesh Fiscal Responsibility and Budget Management Act, 2005.”

4.PAPER PLACED

“A copy of the report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 27th March, 2018.”

ఉ.11.30

5. సభా కార్యక్రమం – ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు

శ్రీ రాము సూర్యార్థ: అధ్యక్షా, ఆటోలు ప్రాణాలను హరిస్తున్నాయి. వశ్వమగోదావరి జిల్లా ఆటో డ్రైవర్ స్పూర్ధం వలన వరిమితికి మించిన వేగం జీవితాలను చిదిమేస్తోంది. జిల్లాలో నిత్యం ఏదో ఒక వోటు ఆటో ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. అమాయక ప్రజలు ప్రాణాలు కోల్పోతున్నారు. మరందరో క్షత్రగాత్రులుగా మారుతున్నారు. ఆటో ప్రమాదాలను నివారించేందుకు ప్రభుత్వం ప్రత్యేక నిబంధనలను ప్రవేశపెట్టినా అని క్లైటస్టాయిలో అమలుకాకాపోవడంవలన ప్రమాదాలు యథావిధిగా జరుగుతున్నాయి. దయచేసి ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన నిబంధనలను క్లైటస్టాయిలో కచ్చితంగా అమలువరచి ప్రమాదాలను నివారించవలసినదిగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి వి.శమంతకమణి: అధ్యక్షా, ఉదయం కాఫీ దగ్గర నుండి రాత్రి భోజనం వరకూ మనం తినే ఆహార వదార్థాలు అస్నే కల్పించే అన్న విషయం మనకు తెలిసిందే. పాలు పొషించి ఆహారం అని చిన్న పిల్లలకు తల్లులు ఉదయాన్నే ఇస్తారు. కానీ, ఆ పాలు కూడా కలుషితం అయిపోయాయి. పాల ద్వారా వచ్చే పెరుగు, నెఱ్యు మొదలైనవస్తు కూడా కల్పించి మనం రోజువార్తా ఎత్తికలలో చూస్తున్నాము. కల్పించి ఆహార వదార్థాలకు ముఖ్యంగా మనవక్కనే ఉన్న గుంటూరు జిల్లా పెద్ద అడ్డగా మారిపోయింది. రోజుపేపర్లలలో, టీవీలలో చూస్తున్నాము. టీవీ ఛానల్ రోజంతా ఈ కల్పించి ఆహారం గురించి చూపిస్తున్నాయి. కానీ, దానికి సంబంధించి సేరస్టులను ఎవరూ పట్టుకోవడం లేదు. వారికి ఏ శిక్షలు విధించడంలేదు. వారి గురించి పేపర్లలలోగానీ, టీవీలలో ఏమీ చూపించడం లేదు. ఇటువంటి కల్పించి ఆహార వదార్థాలను తయారు చేయడంవలన ప్రజల జీవన ప్రమాణం తగ్గిపోతుంది. ప్రజలు బీపీ, మగర్ లాంటి అనేక రకాలైన వ్యాధులకు గురి అవుతున్నారు. దయచేసి పీటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని కల్పించి ఆహార వదార్థాలను నరథరా చేసేలా చూడాలని తమిరి ద్వారా ప్రత్యేక ప్రస్తావన ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బోడ్డు నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, అమరావతిని రాజధానిగా ప్రకటించిన నేపథ్యంలో అమరావతిలో పెద్దవుతున్న నిర్మాణాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ అమరావతికి దగ్గరగా ఉన్న గ్రామాలలో ఈ నిర్మాణాలకు సంబంధించినటువంటి ఇనుక లారీలు, కంకర లారీలు, ట్రాక్టర్లు పెద్దవుతున తిరగడంతో చుట్టుప్రక్కన ఉన్న గ్రామాలైన నిడుమర్లు, కురగల్లు, పనవోలు, సీరుకొండ, నేలపాడు, బోరుపాలెం, సెక్కుల్లు వంటి గ్రామాలలో రోడ్డు హర్షిగా ధ్వనిమయ్యాయి. అందువలన అక్కడ ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ మధ్య కాలంలో ఈ ప్రమాదంలో ఒక వ్యక్తి కూడా మరణించారు. అందువలన

ఆ పాడైషోయిన రహదారులు అస్తు వెంటనే మరమ్మత్తులు చేయించాలని, లారీలు, ట్రాక్టర్లు తిరగడానికి ప్రత్యేకమైన మార్గాన్ని ఏర్పాటుచేసి ప్రమాదాలను నివారించాలని, ఈ సందర్భంగా, ప్రత్యేక ప్రస్తావన ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ అంగర రామమోహన్ (స్థానికసంస్థలు-పశ్చిమగోదావరి): అధ్యక్షా, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో రెండవ క్రాంకు సీటిఎద్దడి తీవ్రంగా ఉంది. వది, వదిహొను రోజుల్లో వంట చేతికొచ్చే సమయంలో రైతులు చాలా ఇబ్బంది వడుతున్నారు. రైతుల మధ్య పోట్లాటలు కూడా జరుగుతున్నాయి. అందువలన ప్రభుత్వం అప్రమత్తంగా ఉండి ఆ వది, వదిహొను రోజులు సీరు ఇవ్వాలనిన అవసరం ఉంది. మెరక ప్రాంతాలలో సీళ్లు రాక వంటకు నష్టం వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి బోర్డర్ ద్వారా సీళ్లు తోడుకునే రైతులకు ఉదారంగా ఆయుల్ను నరఫరా చేసి తీవ్ర ఆందోళనలో ఉన్న వారిని ఆదుకోవాలని, ప్రధానంగా రేపాక చానల్, జూన్బూరు చానల్, లంకలకోడేరు చానల్లో సీటికి తీవ్ర ఇబ్బంది ఉంది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన శక్థి తీసుకోవాలని ప్రత్యేక ప్రస్తావన ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కత్తి నరసింహరెడ్డి: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఉన్న 10 జిల్లాలలో 504 మండలాలలో సాక్షర భారత్ కో-ఆర్డినేటర్స్ పనిచేస్తున్నారు. గత ఎనిమిది సంవత్సరాలుగా పీరు చాలా తక్కువ వేతనంతో, సెలకు రూ.6000కి పనిచేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలు ప్రచారం చేయడంతో పాటు విద్యారంగానికి కృషి చేస్తున్నారు. వీరికి ఉద్యోగ భద్రత కల్పించి, సెలల తరబడి వారికి చెల్లించాల్సిన బకాయిలను చెల్లించాలని తమరి ద్వారా, ప్రత్యేక ప్రస్తావన ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

డా. గాదె శ్రీసివాసులు నాయుడు: అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 2002వ సంవత్సరంలో డిఎస్పీ ద్వారా 85 మంది హింది వండితులకు ఉద్యోగాలు ఇవ్వడం జరిగింది. వారు ఉద్యోగంలో చేరి 8 సెలలు కావస్తున్నా జీతాల చెల్లింపు జరగలేదు. వారు జీతాలు రాక తీవ్ర ఆర్థిక ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. కావున ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదన చేయడం జరిగింది. దయచేసి వారికి జీతాలు చెల్లించి వారి ఆర్థిక పరిస్థితిని సరిచేయాలని తమరి ద్వారా, ప్రత్యేక ప్రస్తావన ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN: Tea break for 15 Minutes.

(The House then adjourned at 11.35 a.m.)

మ.12.00

(తేసీటి విరామానంతరం సభ మధ్యాహ్నం 12.00 గంటలకు పునః ప్రారంభమైంది.)

(గౌరవ డెస్కాటీ షైర్క్ అధ్యక్షసభానంలో ఉన్నారు.)

6. వ్యవసాయ సహాయక కార్బూకలాపాలు/వృద్ధి/అనావృష్టినిరోధన, రైతు బజారులపై లఘు చర్చ

మిశ్సర్ డెప్యూటీ చైర్మన్: వ్యవసాయ కార్బూకలాపాలు, వృద్ధి, అనావృష్టినిరోధన, రైతు బజారులపై లఘు చర్చ డా. ఎ.ఎస్. రామకృష్ణగారూ మాట్లాడండి

డా. ఎ.ఎస్. రామకృష్ణ (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - కృష్ణా, గుంటూరు): అధ్యక్షా, వ్యవసాయంపై మాట్లాడేటటువంటి అవకాశం కల్పించిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మన దేశం, మన రాష్ట్రం ప్రధానంగా వ్యవసాయం మీద ఆధారపడేటటువంటి దేశం మరియు రాష్ట్రం. ప్రజలు కూడా ఎక్కువ మంది వ్యవసాయం దాని అనుబంధ రంగాల మీద ఆధారపడుతున్నారు. స్వయంగా నేను కూడా వ్యవసాయక కుటుంబం నుంచి వచ్చిన వ్యక్తినే, చాలా మంది ఆ నేనధ్యం ఉన్నటువంటి వాళ్లే ఈ సభలో ఉన్నారని నేను భావిస్తున్నాను. మన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారికి కూడా ఆ విధమైన నేనధ్యం ఉండడం వల్లనే అనేక సందర్భాల్లో రైతుల సంక్లేషమే నా ధీయమని చెప్పడమే కాకుండా చేసి చూపించాడనునికి అనేక అంశాలు బడ్డెటలో జోడించడమే ప్రభల తార్కాణమని చెప్పచ్చు. ఇవాళ ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతే ముందు అనేటటువంటి నినాదంతోటి ముందుకొచ్చింది. రైతులు ఈ రాష్ట్రంలో, ఈ దేశంలో ఎంత ప్రాధాన్యం వహిస్తారో మనకు తెలిసిందే. రైతు లేనిదే ఏ వని మనకు జరగదు. మనం తినేటటువంటి తిండి, కట్టుకునే బట్టతో సహా ప్రతిది రైతు సాగు చేయడం ద్వారా ఉత్సత్తులున వస్తువులను ఉపయోగించడం ద్వారానే జరుగుతుంది. అందుకనే రైతే ముందనే నినాదాన్ని ముందుకు తీసుకొచ్చి రైతులకు ఆదాయం పెరగాలి, ఏ రైతు బాధపడకూడదు, ఏ రైతు ఆత్మహత్య చేసుకోకూడదనే ఉద్దేశంతోటి, అనేక క్రోంగొత్త నినాదాలతోటి, ప్రాజెక్టులతోటి, ఇవాళ అనేక నష్టాలు, కష్టాలు, అనేకమైన ఇబ్బందులు ఉన్నా మధ్యలో రైతుల యొక్క సంక్లేషమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని అనేకమైన కార్బూకమాల్చి ప్రవేశపెట్టి, అమలు జరుపుతున్న ప్రభుత్వం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం. ఒక ఏక్కు లక్ష్మీతో ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వని చేస్తోంది. 2022 నాటికి రైతుల యొక్క ఆదాయాన్ని రెట్టింపు చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఇవాళ అనేక రకాల టెక్నాలజీలను మనం ఉపయోగించుకుంటున్నాం. ప్రపంచ వ్యవసాయంగా ఏదైతే ఆధునిక టెక్నాలజీ ఉన్నదో ఆ ఆధునిక టెక్నాలజీని వ్యవసాయంలో ఉపయోగించి, ఆ టెక్నాలజీని కూడా రైతులు ఉపయోగించుకునేలా వాళ్లల్లో అవేర్నెన్ కల్పించడానికి చర్చలను ప్రవేశపెట్టిన చరిత్ర తెలుగుదేశం పార్టీకి ఉంది. మరి ఇవాళ వ్యవసాయాన్ని ప్రాథమిక రంగంగా పరిగణించడం జరుగుతుంది. రాష్ట్రాభివృద్ధి కోసం ప్రభుత్వం 7 మిషన్లు, 5 గ్రిడ్స్, 5 ప్రచారాలను ప్రారంభించింది. అందులో ప్రాథమిక రంగానికి సంబంధించినటువంటిది వ్యవసాయ రంగం. అందుకని ఈ వ్యవసాయ రంగం ప్రాధాన్యతను గుర్తించి రైతుల్లో, ప్రభుత్వాధికారుల్లో, ప్రజాప్రతినిధుల్లో ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టినటువంటి అనేక పథకాలు, వ్యవసాయదారులకు లభి చేకూరడానికి ప్రవేశపెట్టినటువంటి కార్బూకమాల్చి సరిగా అమలుచేయాలని చెప్పి ప్రతి సామవారం చంద్రబాబు నాయుడు గారు పోలవరం మీద ఏవిధంగా టెలీకాస్టర్స్ తీసుకుంటున్నారో, ఆ టెలీకాస్టర్స్ భాగంగా వ్యవసాయం మీద కూడా మాట్లాడడం జరుగుతోంది. దాని మీద అనేక సందర్భాల్లో అధికారులు, ప్రజాప్రతినిధులు కూడా స్వందించడం

జరుగుతోంది. ఈ నంవత్సరం ప్రభుత్వం వ్యవసాయ రంగానికి అత్యధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తుందని చెప్పడానికి ఇవాళ బడ్జెట్లో వ్యవసాయ రంగానికి ఏవైతే కేటాయించారో అనే సాఙ్ఘయుగా ఉంటాయని నేను భావిస్తున్నాను. ఇవాళ మన బడ్జెట్లో వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలకు దాదాపు రూ.12,350కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. గత బడ్జెట్తో పోల్చి చూస్తే ఇది దాదాపు 38 శాతం వృధిని చూపిస్తుంది. ఇందులో వ్యవసాయ రంగానికి రూ.7,907కోట్లు, ఉద్యమవన శాఖకు రూ.1,517కోట్లు, పశు నంవర్ధక రంగానికి 1,223కోట్లు, మార్కెట్ రంగానికి రూ.208కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది.

అంతే కాకుండా, నేను ప్రతి రోజు మా ఇంటికి పెట్టే దారిలో ఎన్.జి. రంగా యూనివర్సిటీని చూస్తుంటాను. ఇవాళ ఆ ఎన్.జి. రంగా యూనివర్సిటీకి దాదాపు రూ.395కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ఎన్.జి. రంగా యూనివర్సిటీ అంటే ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో అది ఒక మంచి యూనివర్సిటీగా ఉండేదని మీ అందరికీ తెలుసు. ఇప్పుడు మనం అది కోల్పోయాము. మరి ఆ నష్టాన్ని పూడ్చుకోవడానికి ఇవాళ లామలో ఎన్.జి. రంగా యూనివర్సిటీకి కేంద్రప్రభుత్వ సహాయం కూడా మనం కోరడం జరుగుతోంది. ఈ హర్షికల్ప్ యూనివర్సిటీకి రూ.175కోట్లు, పెంకటేశ్వర పశు విశ్వవిద్యాలయానికి రూ.300కోట్లు ఈ బడ్జెట్లో కేటాయించడమనేటువంటిది చాలా ముదావహమని నేను భావిస్తున్నాను. మన అందరికి తెలిసినట్లుగా ఈ నంవత్సరం వర్షపాతం దాదాపు 30 శాతం లోటు ఉన్నప్పటికి వ్యవసాయ రంగంలో గణసీయమైన అభివృద్ధిని సాధించడం జరిగింది. దీనికి ప్రధానమైన కారణం రాష్ట్రప్రభుత్వం ముందుచూపుతోటి తీసుకున్న చర్చలే అని నేను అనుకంటున్నాను. దానిలో రెండు ముఖ్యమైనటువంటి అంశాలు. ఒకటి సీరు-ప్రగతి, రెండు జలసంరక్షణ ఉద్యమాలు ముఖ్యమైనవిగా చెప్పుకోవచ్చు. అనేక సందర్భాల్లో ప్రజాప్రతినిధులం కూడా ఈ కార్బుక్కుమాల్లో పాల్గొన్నాము. నేను కూడా పాల్గొనడం జరిగింది. ఈ భూమిని మనం వాటర్ బాల్గా తయారు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. భూగర్భ జలాలను పెంచుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అనేక సందర్భాల్లో ముఖ్యమంటి గారు ఎవేర్నేస్ కార్బుక్కుమాలను నిర్మించారు. మా టీచర్లకు కూడా పంటకుంటలపైన, ఇంకుడు గుంతలపైన అవగాహన సద్గులు పెట్టిన పరిస్థితి ఉంది. అలాగే చెరువుల్లో పూడిక తీయడం వంటి కార్బుక్కుమాల వల్ల భూగర్భ జలాలు పెరిగే అవసరం ఉంది. అలాగే పట్టిస్తిను వల్ల వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు బాగా పెరిగాయని ఇవాళ మనం గుర్తు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ పట్టిస్తిను ప్రాజెక్టును రూ.1500కోట్లతో ఒక్క సంవత్సరంలో పూర్తి చేయడం జరిగింది. ఆ ప్రాజెక్టు దండగగా మారిందని చెప్పి అనేక సందర్భాల్లో అనేక మంది అనేక విమర్శలు చేశారు. కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలోని రైతులు మాటల్డాడినప్పడు నేను విన్నాను. పట్టిస్తిను సీటిని సాగుకు ఉపయోగించడం వలన మేము ప్రతి సంవత్సరం వండించే 25,30 బస్తాలకు తోడుగా ఇవాళ 50 నుంచి 60 బస్తాల వరకు వండిస్తున్నామని చెప్పడం జరిగింది. పట్టిస్తినుకు అయిన ఖర్చు రూ.1500కోట్లు అయితే, ఈ పట్టిస్తిను సీటి ద్వారా దాదాపు రూ.30,000కోట్ల వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను వండించారని అనేక సందర్భాల్లో అధికారులు లెక్కలు చెప్పడం జరిగింది. అంతేకాదు ఇటీవల విశాఖపట్నంలో అగ్రిటెక్ కాన్సరెన్సీ జరిగింది. ఆ కాన్సరెన్సీలో

చాలా మంది ప్రజాప్రతినిధులు, మంత్రులు పాల్గొన్నారు. ఇక్కడ మిలిండా గేట్స్ ఫాండెషన్ వారి నహాయంతో సాయిల్ టెస్టింగ్ కు ఒక కార్బూకున్ని ప్రారంభించడం ముదావహంగా అన్నటికంటే ముఖ్యంగా, రైతు బుణమాఫీ అనేది ప్రపంచంలోనే ఒక చరిత్రగా భావించుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే ఇవాళ బిజెపి ప్రభుత్వం వాళ్లు రాష్ట్రాల్లో పాలించి కూడా చేయలేనటువంటిది ఈ రాష్ట్రం చేస్తోంది. ఎందుకంటే బిజెపి పాలిత రాష్ట్రాలకు మోది గారు, వారి ప్రభుత్వం అండగా ఉన్నప్పటికి ఇవాళ మన రాష్ట్రంపై శిత కన్న వేస్తున్నప్పటికి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన హామీ ప్రకారం ఎన్నో ఇబ్బందులు, ఎన్నో కష్టాలు ఉన్నప్పటికి రైతు బుణాలు మాఫీ చేయడం అంత తేలికైన విషయం కాదు.

మ.12.10

మరి రైతులు నష్టపోకూడదు, రైతులు ఇబ్బంది వడకూడదు, రైతుల కళలో సిఱ్లు రాకూడదనే ఉద్దేశంతో రైతులకు రుణమాఫీని ప్రకటించడాన్ని ప్రపంచంలోనే ఒక చరిత్రగా చెప్పుకోవచ్చు. రూ.24,500 కోట్లు కేటాయించి రుణమాఫీ చేయాలనే ఉద్దేశంతో, ఊరికే మాటల్లాడటం కాకుండా చేసి చూపించిన ఘనత మన రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారికి దక్కుతుంది. రూ.14,710 కోట్లు రైతుల ఖాతాలో రుణమాఫీ క్రింద జమ చేయడమనేది జరిగింది. 2018-2019 సంవత్సరానికి గాను, నాలుగవ విడత రుణ మాఫీ క్రింద రూ.4100 కోట్లు కేటాయించినట్లుగా మనం చూడటం జరిగింది. ఈ విధంగా రైతులు తీసుకున్న వ్యవసాయ రుణాలను మాఫీ చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉందనేది ప్రభుత్వమిచ్చిన ఈ నివేదికలో తేటటెల్లమౌతో ఉందనేది వాస్తవం.

అట్లాగే, విత్తనాల సరఫరాలో భాగంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతులకు విత్తనాలను అందుబాటులోకి తెచ్చిన విషయం మనందరికి తెలిసిన విషయమే. అట్లాగే, మైక్రో న్యూట్రియెంట్స్ విషయానికి వస్తే 12.3 లక్షల పొక్కార్డ విస్తృత్తంలో నూక్క పోవకాల లోపాన్ని నివారించడానికి చిత్తపుద్దితో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నించినదనేది మనం తెలుసుకోవాల్సిన సత్యం. ఈ దేశంలో 100 శాతం సబ్సిడీపై మైక్రో న్యూట్రియెంట్స్ ని ఉచితంగా ఇస్తున్న రాష్ట్రం ఏదైనా ఉందంటే అది ఆంధ్రప్రదేశ్ మాత్రమే. అలాగే, దాదాపు రూ.157 కోట్లు కేటాయించి, 1.21 లక్షల మెట్రిక్ టన్లుల నూక్క పోవకాలను రైతులకు సరఫరా చేయడం జరిగింది. అంతేగాకుండా, గత నాలుగేళలో రూ.1480 కోట్లు విలువైన 51.75 లక్షల క్వింటాళ్ల నాణ్యమైన విత్తనాలను రైతులకు సరఫరా చేసినటువంటి ప్రభుత్వం తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం. అంతేకాదు. ఈ ఏడాది కరువు ప్రభావిత ప్రాంతాల్లో, రూ.31,595 క్వింటాళ్ల విత్తనాలను 100 శాతం సబ్సిడీపై తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అందజేసింది.

గిరిజన ప్రాంతాల్లో విత్తన సబ్సిడీని 33 శాతం నుండి 50 శాతానికి పెంచడం కూడా జరిగింది. రాయి విత్తనాల కోసం కరెంట్ బడ్జెట్లో రూ.220 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. అందుకు మనం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వాన్ని, ముఖ్యంగా శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గార్చి అభినందించి తీరాల్సిన అవసరముంది. అంతేగాకుండా, రాబోయే రోజుల్లో రైతులకు తక్కువ ఖర్చుతో, నాణ్యమైనటువంటి విత్తనాలు అందించాలనే ఉద్దేశంతో కర్మాలు జిల్లా తంగడంకి

వద్ద 650 ఎకరాల్లో రూ.670 కోట్లలో మెగా సీడ్ పార్క్ ని ఏర్పాటు చేయడమనేది మెచ్చుకోదగిన విషయం. ఈ మెగాసీడ్ హబ్కు మొదటి దశలో రూ.100 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, గత మూడేళ్లలో 20.40 లక్షల మంది రైతులకు రూ.1547 కోట్ల ఇన్విట్ సబ్విడీని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అందజేయడం జరిగింది. ఈ ఏడాది ఇవ్వటివరకు 15.5 లక్షల మంది రైతులకు దీన్ని వర్తించేయడం జరిగింది. అంతేకాదు, రాయలసీమ జిల్లాలతోబాటు, ప్రకాశం జిల్లాలో కరువు నిమిత్తం ఈ బడ్జెట్లో రూ.100 కోట్లు కేటాయించినందుకు ఈ ప్రభుత్వానికి మేము ధన్యవాదాలు తెలియజేయకుండా ఉండలేము. అలాగే, ఈ బడ్జెట్లో వర్షాల్ లేని రుణాలకు రూ.172 కోట్లు, వంటల భీమా వథకానికి రూ.485 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. అంతేకాదు. పేద రైతుల కల అయిన సాంత ట్రాక్టరు కొనుగోలుకు సంబంధించి రైతు రథాల వథకం క్రింద సాయం చేయడమన్నది ఒక వాస్తవం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దాదాపు రూ.2.5 లక్షల సబ్విడీలో పేద రైతులకు 12,570 ట్రాక్టర్లు అందించాలని టార్ఫ్లోగా పెట్టుకుందో, అందులో ఇవ్వటివరకు రూ.121.40 కోట్లు వ్యయంతో 7,691 ట్రాక్టర్లని ఇవ్వటికే రైతులకు అందజేయడం జరిగింది. వ్యవసాయ రంగంలో పటీ వినియోగాన్ని గణసీయంగా ప్రోత్సహించాలనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం వని చేస్తోందనేది ఇంతకుముందే మేము తెలియజేయడం జరిగింది. అంతేకాదు. జీరో బడ్జెట్ అనేది చాలా ఇంపార్టెంట్ విషయం. మీకందరికి తెలుసు. వద్దుల్లే అవార్డు గ్రౌపుల శ్రీ సుభావ్ పాలేకర్ గార్చి జీరో బేస్ బడ్జెట్ విధానంలో న్యాచురల్ ఫార్మింగ్ విషయంలో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సలహాదారుగా నియమించుకోవడం జరిగింది. నాగార్జున యూనివర్సిటీకి ఎదురుగా రైతుల కోసం 8 రోజులపాటు ఒక పెద్ద కార్బుకుమం జరిగినప్పుడు నేను కూడా అక్కడికి వెళ్లాను. ఎందుకంటే, ఇవాళ రైతులు వివరితంగా పెస్టిసైడ్స్ ఉపయోగిస్తున్నారు. ఆ పెస్టిసైడ్స్ ఉపయోగించినటువంటి కూరగాయిల్చి మనం తినడం వల్ల రోగాలబారిన పడుతున్నారనే ఉద్దేశంతో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మిగతా రాష్ట్రాలకు, దేశాలకు ఆదర్శంగా ఉండాలి, న్యాచురల్ ఫార్మింగ్లో మనమే ముందుండాలన్న ఉద్దేశంతో దాదాపు 8000 మంది రైతులకు బ్రహ్మండమైనటువంటి శిక్షణ కార్బుకుమాన్ని కూడా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్వహించడం జరిగింది. అదొక పెద్ద కార్బుకుమం. రాబో యేటటువంటి రోజుల్లో అటువంటి కార్బుకుమానికి పెద్ద ఉత్సమేస్తుందని నేను అనుకుంటున్నాను. అనేకమంది రైతులు ఆ శిక్షణ కార్బుకుమాలకు ప్రభావితులై న్యాచురల్ ఫార్మింగ్ వట్ల ఆక్రితులయ్యారనే మాట మాత్రం వాస్తవం అధ్యక్షా.

మిస్టర్ డిప్యూటి షైర్స్: కంప్లెక్స్ చేయండి.

డా.ఎ.ఎన్.రామకృష్ణా: ఇటువంటి అనేకమైనటువంటి, వినూత్వమైనటువంటి అంశాలుండగా, కోల్డ్స్టాచేజీలను కూడా ఇవాళ వినూత్వం చేయడం, శితలీకరణ చేయడమనేటటువంటిది కూడా జరుగుతోంది. పశుగ్రాసం చాలా ముఖ్యమైనది. సబ్విడీ మీద పశుగ్రాసాన్ని అనేక గ్రామాల్లో ఇచ్చినటువంటి కార్బుకుమాన్ని కూడా కృష్ణాజిల్లాలో, నందిగామ మండలం బెల్లంకోండవారి పాలెంలో నేనే ప్రారంభించడం జరిగింది. అటు పశుగణాభివృద్ధికైనేమీ, పాల అభివృద్ధికైనేమీ, హర్షికల్పర్ అయితేనేమీ, రాయలసీమని హర్షికల్పర్ హబ్గా తీర్చిదిద్దడానికి దాదాపు రూ.41.08

లక్షల ఎకరాల నుండి కోటి ఎకరాలకు ఉద్యానవంటల్ని పెంచాలనేది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేవలం లక్ష్యంగా పెట్టుకోవడమే కాదు, అందుకు సంబంధించిన ప్రణాళికలు కూడా పక్షందిగా సిద్ధం చేసి, ముందుకు వెళుతోంది. ఈ విధంగా అనేక విషయాల్లో వథకాలు ప్రవేశపెట్టిన ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తా, వ్యవసాయం మీద మాటల్లాడే అవకాశమిచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తా ముగిస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెఫ్యూటీ చైర్మన్: 10 నిమిషాలన్నారు. 15 నిమిషాలు తీసుకున్నారు. ఇంకా స్పీకర్ లిస్టు ఎంతుండో చూడండి.

డా.ఎ.ఎన్.రామకృష్ణ: చాలా పెద్ద సబ్జెక్టు సార్. (మైకు లేదు)

మిస్టర్ డెఫ్యూటీ చైర్మన్: అలాంటప్పదు స్పీకర్ ని తగ్గించుకోవాలి.

శ్రీ విటపు బాలనుబ్రహ్మణ్యం: రెండు రోజులు పెట్టండి సార్. (మైకు లేదు)

మిస్టర్ డెఫ్యూటీ చైర్మన్: నుబుర్జుణ్యం గారూ, నబ్బెక్కు పెద్దదే. రెండు మూడు రోజులంటే అందరూ మాటల్లాడాలి. మరి అందరికీ 20 నిమిషాలు, 30 నిమిషాలు ఇవ్వడం సాధ్యమా? ప్రాక్టికల్గా మీరే చెప్పండి. అప్పుడు స్పీకర్ ని తగ్గించుకోండి.

శ్రీ విటపు బాలనుబ్రహ్మణ్యం:(మైకు లేదు) సమయమిస్తే మిగతా మెంబర్లు కూడా మాటల్లాడేందుకు నీలుంటుంది. కొన్ని చిన్న చిన్న సబ్జెక్టు ఉంటాయి.

మిస్టర్ డెఫ్యూటీ చైర్మన్: నుబుర్జుణ్యం గారూ, మీకు అరగంట ఇచ్చినప్పుడు చెప్పే సబ్జెక్టుని, వది నిమిషాలు ఇచ్చినప్పుడు కూడా మీరు మెయిన్ పాయింట్ చెప్పగలగాలి.

శ్రీ విటపు బాలనుబ్రహ్మణ్యం: మెయిన్ క్వార్టర్ పీవర్ కంటే మార్పులు బాగా వస్తాయి... (మైకు లేదు)

(అంతరాయం)

MR.DEPUTY CHAIRMAN: Practically, you are a senior member. డిస్కషన్ ఎప్పుడైనా half an hour, half an hour అని ఉంటుందా? 10, 15 నిమిషాలుంటుంది. ఎంతసేవ తీసుకుంటాం?

శ్రీ విటపు బాలనుబ్రహ్మణ్యం: సార్, మీరు కూడా సీనియర్ మెంబరే. గతంలో ఒక ఇవ్వు మీద స్వల్పకాలిక చర్చ ఎన్ను రోజులు జరిగిందో చూడండి. Will you please go through the records. (Without mike)

మిస్టర్ డెఫ్యూటీ చైర్మన్: ఎలాగో మరి చెప్పండి. మినిస్టర్ గారి రిప్పై ఇవ్వాళ అవ్వాలి. రెండు రోజులు డిస్కషన్ పెట్టుకుందామనంటే పెట్టుకుందాము. అందరూ కోవరేట్ చేయాలి.

శ్రీ విటపు బాలనుబ్రహ్మణ్యం: (మైకు లేదు) మూడు, నాలుగు రోజులు కూడా జరిగింది. ప్రధానమైన అంశాలైనప్పుడు ఎక్కువ సేపు జరుగుతుంది. ఆ ఇష్టాని బట్టి ఉంటుంది. టెక్కికల్ గా పది నిమిషాల్లో ఎట్ల మరిస్తాము సార్.

మిష్టర్ డెప్యూటీ చైర్మన్: ఒక్కొక్కరికి 10, 10 నిమిషాలు చాలు. పది నిమిషాల్లో మాట్లాడండి.

శ్రీ గాదె శ్రీసివాసులు నాయుడు: (మైకు లేదు) అధ్యక్షా, సభ్యులు ఎక్కువ మంది ఉన్నప్పుడు కొంచెం ఎక్కిటెండ్ చేయండి...

మిష్టర్ డెప్యూటీ చైర్మన్: సభ్యులు అందరూ మాట్లాడాలి. అలాగే అందరూ ఎక్కువసేపు మాట్లాడాలంటే ఎలాగండి? రెండూ సాధ్యమేనా?

శ్రీమతి గుమ్మడి సంధ్యారాణి (శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, వ్యవసాయం మీద మాట్లాడటానికి అవకాశమచ్చినందుకు ముందుగా మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ ఈ రోజు వ్యవసాయం ఎంత ముఖ్యమైనదో మనకందరికి తెలుసు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయం మీద ఆధారపడ్డ ప్రజలు 60 శాతం మంది ఉన్నారు. ఎక్కువగా దైత్యే రాజు అన్న ఉద్దేశంతో దైతులకు అన్ని సంక్లేషు కార్బుకమాలు అందాలన్న ఉద్దేశంతో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు చాలా సంక్లేషు పథకాలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇంతకుముందు ఎన్నడూ కసీవిని ఎరుగని రీతిలో దైతులకు సంక్లేషు పథకాలతోబాటు, భూములకు భూసార పరిక్షలు చేసి, దైతులందరికి మంచి జరగాలి, దైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకోకూడదనే మంచి ఉద్దేశంతో చాలా సంక్లేషు కార్బుకమాలు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, మన వ్యవసాయ శాఖామంత్రి శ్రీ సోమిరెడ్డి చంద్రమోహన్ రద్దిగారు కూడా ఈ కార్బుకమాలస్తు చక్కగా వివరిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా ఎప్పుడో భూసార పరిక్షలు జరిగిన తరువాత దైతులు ఇంకా పంట పాలాలను అలాగే ఉంచేస్తున్న ఈ నమయంలో, ప్రభుత్వం ప్రతి పాలాన్ని కూడా, ప్రతి సెంటు కూడా పదలకుండా భూసార పరిక్షలు చేయించి ఆ పాలాల్లో ఏం పండుతుంది, ఎంత వరకు ఆ పాలాలు భూసారంతో ఉన్నాయనేది కూడా చెక్ చేయడం జరుగుతోంది.

మ.12.20

ఇంతకుముందు గత ప్రభుత్వ హాయాములో నియోజకవర్గానికి ఒక్కరు, లేదా మండలానికి ఒక వ్యవసాయాధికారి ఉండేవారు అధ్యక్షా. కానీ, ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు గారు చౌరవ తీసుకొని చాలామంది వ్యవసాయ అధికారులను నియమించారు. వారంతా యూత్. ఇప్పుడు ఇంచుమించు ప్రతిపంచాయతీలో కూడా లభ్యమయ్యించాలి చాలామంది ఉద్యోగులను ఏర్పాటు చేశారు. వారందరూ కూడా వ్యవసాయానికి సంబంధించి ఎక్కడెక్కుడు ఏ నమస్క్య ఉన్నదో నోట చేసుకోవడం జరుగుతోంది. గత ప్రభుత్వంలో విత్తనాలు గానీ, ఎరువులు గానీ

కొనుగోలు చేయాలంటే ముందుగా క్యాలో చెప్పులు ఉంచి లేదా బ్యాగ్ ఉంచి బయటకు వచ్చి సేదటీర్పుకునే వరిస్తితి ఉండేది. కానీ, ఈనాడు విత్తనాలు, ఎరువులను న భూతో న భవిష్యత్త అన్న విధంగా ఫ్రీగా ఇచ్చిన ప్రభుత్వం ఏది అంటే అది కచ్చితంగా చంద్రబాబునాయిదు గారి ప్రభుత్వం అని చెప్పడానికి ఎంతో సంతోషిస్తున్నాము. విత్తనాలు, ఎరువులు ఇచ్చిన తరువాత వంట సరిగా ఉండాలేదా అని ఎన్కోరీ చేయడానికి ఈ మధ్యనే **Agricultural extension officers** వంట పొలాలలోకి రావడం జరుగుతున్నది. బిసి, ఎస్సి, ఎస్టీలకు సబ్సిడీతో వ్యవసాయ వనిముట్లు ఇస్తున్నారు. ఎక్కుడైతే పొలాలలో వనులు జరుగుతున్నాయో అందుకు అనువుగా బిసిలకు 50 శాతం, ఎస్సిలకు 80 శాతం, ఎస్టీలకు 90 శాతం సబ్సిడీతో వనిముట్లు ఇవ్వడమైంది. ఈమధ్యకాలంలో ట్రాక్టర్లు ఇచ్చారు. ట్రాక్టర్లు అంటే రైతు రథాలు. రైతులకు ఎంతో ఉపయోగకరంగా రైతు రథాలను ఇచ్చి వ్యవసాయానికి తోడ్వడుతున్నది ఈ ప్రభుత్వం.

వంటలు వండాలంటే కచ్చితంగా వర్షాలు వడాలి. కానీ, వర్షాన్నే ఆధారంగా చేసుకోకుండా ప్రాజెక్టులస్తు పూర్తిచేసుకుంటే బాగుంటుంది. కొన్ని పూర్తయ్యాయి, కొన్ని పూర్తపుతున్నాయి. ఈ విధంగా ప్రాజెక్టులస్తు పూర్తిచేసుతూ రైతులందరికి పూర్తిస్థాయిలో ఫలాలు అందాలని ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన కృషి చాలా అభినందసీయం. అలాగే, వంట వండిన తరువాత రైతులు దళారులబారిన వడకుండా సేరుగా అమ్మడానికి రైతు కొనుగోలు కేంద్రాలు, మొక్కజోన్లు, పత్తి కొనుగోలు కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేసి వాటికి సరైన ధరను నిర్ణయించి న్యాయం చేయడమయింది. గతంలో కూడా మనం చర్చించాము అధ్యక్షా. రైతుకు తప్ప ప్రతివారికి వారివారి ఉత్సవులకు ఒక ఫిక్స్డ్ ధర ఉంటుంది. చెప్పులు అమ్ముకునేవారికి, కూర్చిడింక్స్ అమ్ముకునేవారికి, బట్టలమ్ముకునేవారికి వారి వస్తువులకు ఒక ఫిక్స్డ్ ధర ఉంటుంది. కానీ, రైతులకు మాత్రం ఎవ్వడూ ధరను ఫిక్స్డ్ చేయలేదని మనమందరం బాధవడేవాళ్లం. కానీ, ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయిదు గారు ధాన్యానికి ఒక ధర, మొక్కజోన్కొక ధర, పత్తికొక ధర అని ధరలను ఫిక్స్డ్ చేసి రైతులకు 7 రోజులలో వారి అకొంటలో డబ్బులు వేసే విధంగా ఏర్పాటు చేసినందుకు రైతులందరూ చాలా సంతోషంగా భావిస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, అతివృష్టి, అనావృష్టినమయంలో ఏం చేయాలని ఆలోచిస్తున్నప్పుడు అనంతపురంలాంటి జిల్లాల రైతులు ఇఖ్వంది వడకూడదని, రెయిన్ గెలను వినియోగించారు. వాటిని మా ప్రాంతంలో కూడా ఉపయోగించడం జరిగింది. ఈ విధంగా ముందు చూపుతో, ఒక మంచి విజన్సో చేసినటువంటి ఈ కార్బూకుమాలు అభినందసీయం. ఇవస్తు ఎక్కువగా ప్లెయిన్ ఏరియాలకు చెందినవి. అయితే, గిరిజన ప్రాంతాలలో జరుగుతున్న పోడు వ్యవసాయానికి సంబంధించి కూడా అధికారులు అక్కడకు వెళ్లలేకపోయినా ప్రజలు తను వద్దకు వచ్చినప్పుడు వారి సమస్యలను అడిగి తెలుసుకుంటున్నారు.

మా ప్రాంతంలో అతిముఖ్యమైన అరకు కాఫీ తోటలను కూడా చాలా చక్కగా అభివృధ్మి చేశారు. రాష్ట్రమే కాదు, ప్రవంచమంతా చెప్పకుంటున్న అరకు కాఫీని ప్రోత్సహించడం మను చూస్తున్నాము. ఈ సందర్భంగా మంత్రిగారిని రికెస్ట్ చేసేదేమంటే, వరి వంటి కొన్ని వంటలను నష్టపోయినట్టే వాటికి నష్టపరిహారం ఇస్తున్నాము. కానీ, గిరిజన

ప్రాంతాలలో పోడు వ్యవసాయమేదైతే ఉందో ఉదాహరణకు రాగులు, జొన్నలు, నజ్జలు, అలాగే, ఉద్యాసవంటల్నిన అరటి, బోష్యాలు, మామిడి వంటలు ఎప్పుడైనా ప్రకృతి షైపరీశ్యాలతో పాడైనప్పుడు అక్కడున్న అధికారులెవరూ కూడా వాటిని నోట్ చేయడం లేదు. అందువల్ల వారెనరికి వంట నష్టపరిహారం రావడం లేదు. వరి వంట నష్టపోయిన వారే రైతులు మిగిలిన వారు కాదనడానికి లేదు. అందరూ రైతులే. బిందు సేద్యం, తుంపర సేద్యం వంటివి మనం ప్రవేశపెడుతున్నాం కాబట్టి వరి కాకుండా మిగిలిన వంటలు వేసుకోండి అని మనమే అందరికి చెప్పడం జరుగుతోంది. అటువంటిది ఆ వంటలను నష్టపోయే వరిస్థితి వచ్చినప్పుడు ఆ రైతులకు కూడా మనం సహకారం అందిస్తే కచ్చితంగా వారు వేరే వంటలు వేసుకోవడానికి అన్ని విధాలుగా అనుకూలంగా ఉంటుందని తమద్వారా మంత్రిగారికి విన్నవిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో కరన్ మండలాలను ప్రకటించి సహాయమందించడం జరుగుతోంది. రాష్ట్రంలో 96 రైతు బజార్లు ఉన్నాయి. బయట దొరికేదానికంటే రైతు బజార్లలో కొన్నివోట్లు 50 శాతం, కొన్ని చోట్లు 40 శాతం తక్కువకు దొరుకుతాయి. ప్రతి నియోజకవర్గంలో పీల్తెతే ప్రతి మండలంలో రైతు బజార్లను ఏర్పాటు చేసినట్టెతే ఎంతో మేలు చేకారుతుంది. పీటిష్టు వ్యవసాయం చేసేవారికే కాకుండా ప్రజలకు కూడా ఎంతో అనువుగా ఉంటుందని సేను మంత్రివర్యులకు రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను.

మనరాష్ట్రంలో వ్యవసాయం ఎంత ముఖ్యమౌలికాగా రూ.19,000 కోట్లను ఒడ్డుటో పెట్టిరైతులందరికి పూర్తి స్థాయిలో న్యాయం చేయాలనేటటువంటి నంక్లుంతో ముందుకు పెఱతున్నందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటూ, మంత్రివర్యులకు కూడా ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు తెలియచేసుకుంటున్నాను. అలాగే నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ షైర్ప్స్: బలరామకృష్ణమూర్తి గారూ, పది నిముషాలు మాటలాడండి. ఇంకా మాటలాడవలసిన వారు చాలామంది ఉన్నారు.

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి: అలాగే అధ్యక్షా, మనరాష్ట్రంలో వ్యవసాయమనేది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. సేను ఎక్కువ సమయం తీసుకోకుండా సూచనలు మాత్రమే చేయదల్చుకున్నాను. ప్రస్తుత వరిస్థితుల్లో ఏ వంట వండించినా గిట్టుబాటు ధర లేకరైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న సందర్భాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటన్నింటికి అతీతంగా పోవాలంటే, వాళ్ళ ఇబ్బందులు తొలగాలంటే కేంద్రప్రభుత్వం వేసిన డా. స్వామినాథన్ కమిటీ ఇచ్చిన రికమండేషన్లు అమలు జరగాలి. ఆ కమిటీకియర్గా వ్యవసాయానికి అయ్యే ఖర్చుని పరిగణనలోకి తీసుకొని దాని మీద 50 శాతం కలుపుకొని మన రైతులకు గిట్టుబాటు ధర ఇచ్చే విధంగా చేయాలని రికమండ్ చేయడం జరిగింది. దాంతోపాటు చాలా రికమండేషన్లు ఇచ్చారు. ఈ సందర్భంగా కేంద్రప్రభుత్వ పాత ఎక్కువ ఉన్న కూడా వారు వ్యాపారస్తులకు అనుకూలంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. రైతుల విషయానికి వచ్చేసరికి అది చేస్తాం, ఇది చేస్తామని మోసర్పారిత వాగ్దానాలు

చేస్తున్నారు. ఈ నబ్బెల్లో కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రప్రభుత్వం ఇన్కోడ్ అయ్యాయి. కేంద్రప్రభుత్వం, రాష్ట్రప్రభుత్వం మీద పెత్తనం చేస్తున్నారు. దానివల్ల మన చేతులు కట్టేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో కేంద్ర పరిధిని తొలగించాలి.

మ.12.30

అధ్యాం, రాష్ట్రప్రభుత్వం ధరల నిర్ధారణలో మొత్తం ఏ నిర్ణయాలు తీసుకున్న కూడా మన రాష్ట్రస్థాయిలో జరిగితేనే రైతులకు న్యాయం జరుగుతుంది. ఎందుకంటే ఉదాహరణకి కొన్ని చెప్తాను. మహారాష్ట్రవాఱ్మని చూసి మనం గతంలో వత్తి పండిస్తే తెల్లదోమ వచ్చి ఆ పంట మొత్తం తుడిచిపెట్టుకోవడంవల్ల ఆరోజున వందల సంఖ్యలో రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. ఆ తెల్లదోమ స్థానికంగా ఉన్న మందులకు లొంగలేదు. ఎన్.టి.రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు దానిమీద ప్రత్యేకమైన చౌరవ తీసుకుని కొత్త మందులను దిగుమతి చేసుకోవడం వల్ల రైతులు ఆ తెల్లదోమ నుంచి బయటవడడం జరిగింది. ఈ ఆత్మహత్యలు జరగకూడదంటే ఏం చెయ్యాలనే దానిమీద కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తెచ్చి రిజర్వ్బ్యాంక్ డిస్ట్రిక్ట్ గవర్నర్గా ఉన్న డాఫర్ ఓజా అనే ఆయన అధ్యక్షతన ఒక కమిటీ మన రాష్ట్రంలో వర్యటించి కొన్ని రికమండెషన్ చేశారు. అందులో ముఖ్యంగా వత్తి పంటకు ప్రత్యామ్నాయ పంటలు వేయాలంటే ప్రభుత్వం సిటివసతి కల్పించాలసి, లిఫ్ట్ ఇరిగేసన్ పెట్టాలసి, లేకొతే బోర్డెల్స్ వేసి, ఆ రైతులకు ఇంకా అదనంగా సహాయం చెయ్యాలని పత్తేకమైన సిఫార్సులు చేశారు. వాటిని మీరు ఒకసారి దృష్టిలో పెట్టుకోవాల్సిన అవసరముంది.

అధ్యాం, మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారి చౌరవతో శనగ, మిర్టి, కంది పంటలు పండించే రైతులను ఆదుకోవడం జరిగింది. శనగలు కొనే నాధుడు లేకపోతే ఆరోజు కేంద్ర మంత్రులు వచ్చి మీరందరూ కోల్డ్స్టోరేజిలో శనగలను పెట్టుకోండి, మేము ఎగుమతి చేయించి న్యాయం చేస్తామని రైతులను ధిల్లిదాకా తీసుకెళ్ళి చివరికి తున్సమనిపించారు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ప్రత్తిపాటి పుల్లారావుగారు వ్యవసాయ శాఖామంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కోల్డ్స్టోరేజిలోని శనగలకు గిట్టుబాటు ధర కల్పించారు. వ్యాపారస్తుల కుండూస్తాల్లో రైతులు వడకుండా ప్రభుత్వం ఉదారం చూసించినందున వారికి బ్రహ్మండమైన రేటు రావడం జరిగింది.

అధ్యాం, ఇప్పుడు మిర్టికి కూడా వ్యవసాయ శాఖామంత్రి సోమిరెడ్డి చంద్రమోహన్ రెడ్డిగారు క్వింటాలుకు రూ.1500 చొప్పున సబ్సిడీ ఇవ్వడం జరిగింది. కందికి కూడా సబ్సిడీ ఇచ్చి రైతుల దగ్గర కొనుగోలు చేయడంవల్ల బయటి మార్కెట్ కంటే అదనంగా రూ.1000 అదాయం వస్తోంది. కొంతమంది నంతోపంగా ఉన్నారు.

అధ్యాం, సుబాబుల్, జామాయిల్ను ఈ రోజున కొనే నాధుడు లేదు. తక్కువ ధరకు అమృతే గిట్టుబాటు కావడంలేదని ఆ రైతులు అంటున్నారు. మన అధికారుల దగ్గర జామాయిల్ను రూ.4600, సుబాబుల్ను రూ.4400 లెక్కన కొంటామని హామీ ఇచ్చి, ఇప్పుడు మిల్లులు మూతుడుతున్నాయని రకరకాల వంకలు చెప్పున్నారు. మార్కెటింగ్

మంత్రిగార్డికి నా సూచన ఒక్కటే. మీరు ఉన్న ప్రోడక్ట్స్ నంతా కూడా మార్కెట్ కమిటీల ద్వారా అమ్మంచండి. మార్కెట్ కమిటీకి సరుకు వచ్చినప్పుడు తప్పనిసరిగా ఇక్కడ ఆ రేటు ఇస్తేనే రైతులకు న్యాయం జరుగుతుంది.

అధ్యక్షా, సరుకు అమ్మిన రైతులకు మార్కెట్ కమిటీ ఫండ్ నుంచి వారంరోజులలోపు డబ్బులిచ్చి, వ్యాపారస్తుల దగ్గర మనం అమోంట్ ను కట్టించుకోవడం వల్ల వ్యాపారస్తుల కబంధపాస్తాల నుంచి రైతులను కాపాడే విధానాన్ని గతంలో చంద్రబాబునాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు నిర్ణయం తీసుకుని అమలుచేసేవారు. దానివల్ల రైతులంతా నంతోషంగా ఉండేవారు. ఆ విధానాన్ని తిరిగి ప్రోత్సహించాల్సిన అవసరముంది.

అధ్యక్షా, దీనితోపాటు రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు 7000 అగ్రికల్చరల్ ఎక్స్ప్రెస్ ఆఫీసర్స్ పోస్టులను తీసిశారు. చంద్రబాబునాయుడుగారు వచ్చిన తరువాత 6000 పోస్టులను భర్తీ చేసి, వారందరికి మళ్ళీ ఉద్యోగాలిచ్చి గ్రామాల్లో, మండలాల్లో వాళ్ళ సర్విసుల్ని ఉపయోగించుకుంటున్నాం. రైతులకు వంట ఏది వేసుకోవాలనే సూచనలతో పాటు, ఏ వంటకు ఎంత రేటు ఇస్తామనేది ముందుగానే ప్రకటన చేసే దానికి తగ్గట్లుగా రైతులంతా గిట్టుబాటు ధర ఉండే వంటలను వండిస్తారు. ఎక్కడో ఎ.సి.రూముల్లో కూర్చుని ధరలను నిర్ధారిస్తే ఎలా? రైతులంతా పేదవారే. వారు వడిన శ్రమకిఫలితం ఉండాలి కదా? స్వామినాథన్ కమిటీ, జయతీష్వామీ కమిటీల్నీ ఏమైపోయాయి? ఆ కమిటీల సూచనల మీద పరిశీలన చేశారా? లేదా? ఆ రెకమండేషన్ ఏమయ్యాయి?

అధ్యక్షా, ప్రతి నంవత్సరం మనకు ఏదో ఒక వంటకు ఇబ్బంది వస్తోంది. అందుకే ఒక అయిదువందల కోట్లతో కాసి, వెయ్యి కోట్లతో కాసి రివాల్వింగ్ ఫండ్ ఒకటి పెట్టుకోవాలి. మనకు వంటకు ఇబ్బంది వచ్చినప్పుడు మీరు ముందుకు వస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఉదారంగానే పోతోంది. అయితే ఆ ఫండ్ ను ఇంక వేరేదానికి వాడకుండా రైతాంగానికి వాడితే ఉపయోగంగా ఉంటుంది. వాళ్ళ కోరికను కూడా మనం తీర్చిన వారమవుతాం. ఈ ఉన్న సమస్యల మీద ఇద్దరు మంత్రులూ ఒక సప్పుత ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అలాగే వంటధరను ముందుగానే చెప్పండి. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ కూడా రైతులకు అన్యాయం చేస్తోంది. కొన్ని సందర్భాల్లో చాలా ఉద్యమాలు, పైరింగు జరిగింది. మేము ఎన్నో ఉద్యమాలను నడిపి ధీలీదాకా కూడా వెళ్ళడం జరిగింది. మీరు రైతు కుటుంబం నుంచి వచ్చారు కాబట్టి మీరు కూడా ఉదారంగా, ప్రాక్టికల్గా క్లీతుస్తాయిలో ఉన్న ఇబ్బందులను తెలుసుకుని దాని ప్రకారం చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ షైర్స్: మీరు పది నిమిషాల్లో పూర్తిచేశారు.

శ్రీ విటపు బాలనుబహ్యాళ్యాం: అధ్యక్షా, ఇది ఎంత ప్రాధాన్యత కలిగిన అంశమో, అంత విస్తృతమైన అంశం. అందువల్ల ఎంత మాటలు ఉన్నాం తక్కువే. ఎంత చేసినా కూడా తక్కువే. కాసి పరిస్థితి ఆ విధంగా ఏమీ లేదు. మానవ చరిత్రను ఆంత్రోపాలజిస్టులు వ్యవసాయానికి ముందు మానవ నమాజం, వ్యవసాయం తరువాత మానవ నమాజం అని విభజిస్తారు. వ్యవసాయానికి ముందు ఆహార సేకరణ దశలో ఉండేవాళ్ళం. ఆహార ఉత్సత్తుత్తి దశలోకి

ప్రవేశించిన తరువాత మానవ నమాజం ఎంత వేగంగా, ఎంత అద్భుతంగా, ఎంత విచిత్రంగా, ఎంత సంకీర్ణంగా మారిందనేది ఒక పెద్ద కథ. ఈరోజు సమాజానికి ప్రాథమిక యూనిట్ అనుకునే కుటుంబం అనేది వ్యవసాయం ప్రారంభించిన తరువాత మాత్రమే ఏర్పడిందని లూయిస్ పోస్ట్ మోర్న్ కాసీ, పోంగ్రెస్కాసీ చెప్పారు. అంతేకాదు మానవ నమాజంలో తీవ్రమైన సంక్లోభాలు రావడం, యుద్ధాలు జరగడం, రాజకీయాలు మారడమనేది కూడా వ్యవసాయం చుట్టూనే జరగుతుందనేది చరిత్రలో ఒక పెద్ద అంశం. నేను దాని జోలికి పోవడంలేదు. నేను ఎందుకు దానిని ప్రస్తావించానంటే, ఇప్పుడు వ్యవసాయంలో వస్తున్న మార్పులు కూడా భవిష్యత్తులో ఈ సమాజాన్ని తీవ్రమైన అతలాకుతలం చేయడం జరుగుతుందనే దృష్టితో మాత్రమే ఈ మాట మాటల్లాడుతున్నాను.

మ.12.40

అధ్యక్షా, మీరు గమనించండి బ్రిటిషు వాళ్ల మీద తిరుగుబాటు జరగడంతో భారతదేశపు వ్యవసాయిక సంక్లోభం, రైతులు దివాళా తీయడమనేటటువంటిది, గ్రామాలలో ఉన్న రైతాంగం పెద్ద ఎత్తున తిరుగుబాటుకి సిద్ధం కావడమనేటటువంటిది ఎంత ప్రధానమైన పొత్తుచించిదో, సిలి మందును పండించడం, వత్తిన పండించడం, జనపనారను పండించడం ఇలా వాణిజ్య పంటలు పండించి, ఆహారాన్ని దొరకసియకుండా చేసి రైతులను దివాళాతీయించినటువంటి ఒక ప్రధానమైన కారణంతో భారతదేశపు జాతీయోద్యమాన్ని పరిశీలించినటువంటి వాళ్ల భారతదేశపు రైతాంగఉద్యమాలు దానికి ఎంత ప్రధానమైన భూమికును వహించాయనేటటువంటిది చెబుతారు. కాబట్టి వ్యవసాయాన్ని పెరిదాన్ని చేసి దానిమీద ఒక స్ఫ్యూన్ రాజకీయ దృక్పథం లేకుండా ఉన్నట్లుగానైతే, ఈ సంక్లోభాన్ని ఇలాగే కొనసాగించినట్లుగానైతే, అది మంచిది కాదు, రాజకీయంగా కూడా మంచిది కాదని నేను తెలియచేసుకుంటున్నాను. స్వాతంత్యం వచ్చిన తరువాత భారతదేశానికి ఆకలి అన్నిటికంటే ప్రధానమైన నమస్కారా మారింది. ఈ ఆకలి నుంచి బయటవడాలి అంటే పెద్ద ఎత్తున వ్యవసాయాన్ని ఆధుసికరించాలని, సిటి పారుదల ప్రాజెక్టులను కూడా తీసుకురావాలని చాలా పెద్దవుత్తున పరిశోధనా సంస్థలను నెలకొల్పి, యూనివర్సిటీలను నెలకొల్పి మహాబలేశు లాంటి గొప్ప గొప్ప శాస్త్రవేత్తలిన్న అందులోకి దించి, ఒక దృక్పథంతో వ్యాపోత్స్వకంగా వ్యవహారించడమనేటటువంటిది జరిగింది. 1980వ దశకం నాటికి భారతదేశం ఆహారానికి సంబంధించినంతరకు ఇతరుల మీద ఆధారుడకుండా ఉండేటటువంటి ఒక దశకి చేరుకోవడమనేది మనకు తెలుసు. అయితే ఈ సందర్భంలో ప్రత్యేకంగా చెప్పుకోదగినటువంటి ఒక అంశం కూడా దీనిలోకి వచ్చింది. ఉదాహరణకి హరితవిష్ణవం ఒకటి. హరితవిష్ణవ పితామహుడు స్వామినాథన్ గారు ఈ రోజు ఏమంటున్నారు? ఆ రోజు హరితవిష్ణవాన్ని వశిష్టమగోదావరి జిల్లాలో మొదట ప్రారంభించారు. ఆహార భద్రతని, అధిక ఉత్సత్తుత్తిని, నూతన సాంకేతికతని, విదేశి పరిజ్ఞానాన్ని, వీటన్నింటిసి తెచ్చుకోవాలి, ఉపయోగించుకోవాలనేటటువంటి ఉద్దేశంతో దీని ఫలితం ఏమిటి అనే చర్చ ఆ రోజు జరిగింది. ఆహార ఉత్సత్తుత్తి చాలా ఎక్కువైంది. ఆహార నమస్కారించిన మాట వాస్తవం. కాసీ అదే సందర్భంలో వివరితంగా మనం ప్రకృతి మీద జోక్కుం కలిగించుకోవడం, రసాయన ఎరువులని, మందులని వివరితంగా వాడడం, ప్రౌభిడ్ వంగడాలు

వాడడం, సిటిని ఎక్కువగా ఉపయోగించడం, మరి ముఖ్యంగా రైతు స్థానికంగా తన చేతుల్లో ఏమీ లేకుండా పెద్ద ఎత్తున పరాయాకరణ చెందడం ద్వారా తీవ్రమైనటువంటి ఒక సంక్లోభాన్ని హరితవిష్టవం భారతదేశంలో తెచ్చింది. ఒక సమస్యను వరిష్టరించినా ఇంకొక సమస్యను అది తెచ్చింది. స్వామినాథన్ లాంటి హరితవిష్టవ పితామహుడే ఈ హరితవిష్టం వట్ల పశ్చాత్తాపాన్ని ప్రకటించారు. నేను కూడా ఒకసారి ఆయనతో మాట్లాడుతున్న సందర్భంలో మనం అనుకున్నదొకటి, జరిగిందోకటి అని ఆయన కూడా చెప్పుడం జరిగింది. ఇప్పుడు దీనికి పరిష్కారంగా చాలా చర్చ జరుగుతోంది. సోషియో ఎకనామిక్ సర్వేలో గానివ్వండి, అంతకుముందు బడ్జెట్ ప్రసంగంలో కానివ్వండి, ఇప్పుడు మంత్రి గారు ఇచ్చినటువంటి రిపోర్టులో కానివ్వండి, దీని గురించి ఇప్పుడు మనమేంచేస్తున్నామనేటువంటిదాని గురించి చెప్పారు. నిజమే, మన హరిత విష్టవం ద్వారా పెద్ద ఎత్తున మందులతో కూడినటువంటి ఆహారధాన్యాలని, కూరగాయలను ఉత్సత్తీ చేయడం ద్వారా, దానివల్ల ఆరోగ్యం మీద ఎంత ప్రభావం వడుతుందనేటువంటిది వినియోగదారుల నుంచి వచ్చిన చైతన్యంతో పెద్ద చర్చ జరిగింది. పర్యావరణవేత్తలు ఇంకొక రకమైన చర్చను ప్రారంభించారు. ఈ రకమైనటువంటి పద్ధతిలో వంటలు వండించడం చాలా సస్పయినబుల్ కాదు, చాలా కాలం ఈ బండి నడువు, భూమి కాస్తా నిస్సారంగా మారుతోందనేటువంటి మరొక చర్చ వచ్చింది, దీనితో బయో ఇంటెస్స్ టెక్నాలజీసిన ప్లాకెటుకల్ ఇన్ఫుట్ సెంట్రల్ ఫార్మింగ్ అనేటువంటిదానికి బదులుగా చెయ్యాలి అని సోషియో ఎకనామిక్ రిపోర్టులో పెద్ద ఎత్తున రాసుకున్నారు. ఇది పెద్ద చర్చ జరుగుతున్న విషయమే కాదు, చాలా మంది అంగీకరిస్తున్న విషయం కూడా.. నామ్మాళ్వార్ నుంచి, రామాంజనేయులు, జెడియస్ గాని మాట్లాడితే దీని గురించి పెద్ద ఎత్తున చెప్పగలరు.

ఈ ప్రకృతి వ్యవసాయమనేది ప్రధానంగా ఎక్కుడ వ్యవసాయ నంక్లోభం వచ్చిందో ఆ రాష్ట్రంలో ముందుకొస్తుంది. అది ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, తమిళనాడు, ఈ రాష్ట్రాల్లో పెద్ద ఎత్తున వస్తోంది. కర్ణాటకలో ఉన్న ఆరోగ్య స్పుర్హ దృష్ట్యౌ, వాళ్ల దీనిని ఒక పెద్ద ఇమ్మూర్కింద ఈ మధ్య మార్పారు, అది ఒక పెద్ద కథ. దీనిలో మధ్య తరగతి చైతన్యం కూడా ముందుకు వచ్చింది. దీనిని FAO గాసి UNOగాసి పీటిని కూడా పెద్ద ఎత్తున ప్రచారం చేశాయి. నేను దీనిని ఎందుకు చెప్పున్నానటే, ఇంతవరకు ఇది బాగానే ఉంది కాసీ, ఇంతకీ ఏది ఆర్గానిక్ వ్యవసాయం అనేదాని దగ్గర భిన్నాభిప్రాయాలు చాలా స్వప్తంగా ఈ రోజు శాస్త్రవేత్తల్లోనూ ఉన్నాయి. ఉదాహరణకి వంట వ్యాధిలను ఉపయోగించుకోవడం, నగర వ్యాధిలను వాడడం, మానవ వ్యాధిలను కూడా పెద్ద ఎత్తున వినియోగించుకోవడం, వానపాములను ఉపయోగించడం, జీవ ఎరువులను వాడడం, భూసారాన్ని మళ్లీ పునరుద్ధరింపచేయడం అనేటువంటిది ఆర్గానిక్ వ్యవసాయం అనే పద్ధతిలో ఒక శాస్త్రీయమైనటువంటి ఆలోచన జరుగుతోంది. కాసీ, అదే సందర్భంలో ఇది ఎంత ఫీజిబుల్, దీని ద్వారా ఎంత ఉత్సత్తీ చేయగలము, మనమనుకున్నంత ఆహార ఉత్సత్తీ జరుగుతుందా? మళ్లీ ఆహారం దొరకనటువంటి పరిస్థితి వస్తుందా? అనలు ప్రకృతి ఏ జోక్కం లేకుండా వ్యవసాయం చేయడమనేది సాధ్యమనుతుందా? ఆధునిక సైన్సును ఎంత వాడాలి? ఎంత వాడకూడు? అనేటువంటిదానిపీడ

కూడా అంతే చర్చ ఈ రోజు జరుగుతుంది. అయితే దీనిని తీవ్రంగా మన కంపెసీలు వ్యతిరేకిస్తున్నాయి. వాటి విత్తనాలకి, వాటి ఎరువులకి, వాటి ఇతర వ్యవసొరాలకి ఇది కుదరదు కాబట్టి, అవి పెద్ద ఎత్తున వ్యతిరేకిస్తున్నాయి. రైతులను పరాధీనులను చేసే తప్ప ఈ కంపెసీలు బ్రతక్కు కాబట్టి, హరితవిష్ణువంలో ఉన్న ప్రధానమైన అంశమే సాంతంగా విత్తనాలను వాడుకోవడం, సాంతంగా ఎరువులను తయారు చేసుకోవడం, సాంత యాజమాన్య పద్ధతులను పాటించడం, అనేటటువంటిదానిని తీసేసి, రైతు కంపెసీల మీద ఆధారపడడమే అన్నట్లుగా చేయడమే దానికి నంబంధించిన సారం కాబట్టి, ఇవి పెద్ద ఎత్తున వ్యతిరేకిస్తున్నాయి. నరే వ్యతిరేకించినా శాస్త్రీయమైన అనేక విధానాలు కూడా మన ముందర ఉన్నాయి. అనేక రాష్ట్రాలలో కూడా ఉన్నాయి. కాసీ దీనిని కొంత ఆధ్యాత్మికరించి, లేకుంటే మధ్యతరగతి భావేద్వేగ బేషపూర్వక ఉపాధికాలను దీంట్లోకి జోడించి, దీంట్లో ఒక ఆవుతోనే మొత్తం చేయేచ్చు, అవి కూడా దేశియాపులు వనికిరాను, వాసాములు వనికిరాను, గేదెలు వనికిరాను, మేకలు, వందులు, గొర్రెలు పిటికి నంబంధించిన వుల మూత్రాదులు అసలు పనికిరావు అనే టటువంటి ఒక అతివాద ధోరణిని ఇందులోకి తీసుకురావడమనే టటువంటిది చాలా ఆశ్చర్యకరమైనటువంటి అంశం. ఉదాహరణకి, ఒక ఎకరా పాలంలోనుంచి 10, 15 టన్నుల బయోమాన్ ఒక సీజన్కి ఎక్కుటాక్కు అవుతుంది. మరి అంత మొత్తాన్ని ఆ భూమిలోకి మళ్ళీ వంపించాలన్నట్లుగానైతే, ఒక దేశియ ఆవు పేడ సరిషోతుందనే టటువంటిది ఏ శాస్త్రమో నాకైతే అర్థం కావడంలేదు. ఎందుకో జీరో బడ్జెట్ వ్యవసాయమనేది ద్రవంచంలో ఎక్కుడా లేదు అధ్యక్షా. ఖచ్చితంగా పెట్టుబడి పెట్టుల్సిందే, ఆ పెట్టుబడికి తగినట్లుగా గిట్టుబాటు ధరతో లాభం రావాల్సిందే తప్ప ఆ రకంగా జరగదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. దీని వల్ల ఏమయింది? విశ్వవిద్యాలయాలు, వరిశోధన ఇంకా అనవసరమైనటువంటి చర్చల్లోకి కూడా వెళ్లపోయారు. భారతదేశం ఈరోజు వ్యవసాయ రంగంలో ఇంత అద్భుతంగా ముందుకు సాగింది అన్నట్లుగానైతే 130 కోట్ల మంది జనానికి తిండి పెట్టి, ఇఖ్యంది లేకుండా బ్రతకుతున్నది అంటే, ఆ రోజు రూ40, 480 ఉండేటప్పుడు విదేశి ఆహారధాన్యాల మీద ఆధారపడిప్పుడు భారతదేశపు పరిస్థితి ఎలా ఉండేదో ఒకారి గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. భారతదేశపు వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలు అద్భుతమైన కృషి చేయడం ద్వారా, గొప్ప వంగడాలను సృష్టించడం ద్వారా, యాజమాన్య పద్ధతులను జనంలోకి తీసుకుపోవడం ద్వారా, బ్రహ్మండమయినటువంటి కృషివాళ్ల చేశారు. ఇప్పుడీ కృషి మొత్తాన్ని తోసి పారేసి ఒక వ్యక్తి వాదాన్ని దీంట్లో ముందుకి తీసుకురావడమనే టటువంటిది ఏమీ న్యాయం కాదు. ప్రకృతి వ్యవసాయమనేది న్యాయమే. ప్రకృతి వ్యవసాయానికి, ఈ వ్యవసొరానికి నేనైతే ఏమీ అర్థం చేసుకోలేకపోతున్నాను. దీనిపై కొంచెం లోతుగా అకడమిక్స్ కూడా డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేయాల్సినటువంటి విషయం. ఏమయినా వ్యవసాయానికి నంబంధించినంతవరకు 6,7 ఇశ్వర్యాలు కీలకమైనటువంటిది. ఒకటి రైతు ఒకరు, భూమి మరొకరిది. ఇది మన అంధ్రప్రదేశ్లో ఉన్న మేజర్ సమస్య. వృత్తిగా, ఉపాధిగా వ్యవసాయం చేసేవాళ్ల ఒకరు, భూమి కలిగిన వాళ్ల ఒకరు, కాబట్టి వ్యవసాయ నమస్యలన్నీ భరిస్తున్న వాళ్లను గురించి పట్టించుకోవడమనేది చాలా కష్టం. వాళ్లకున్న హక్కులు చాలా చాలా తక్కువ.

రెండవది, ఇందాకచ్చీనట్లుగా కంపెనీల మీద ఆధారపడడం. మూడవది, ధరలకు నంబంధించినంతరకు... ఇందాక బలరాం గారు కూడా చాలా బాగా చెప్పారు. అనలు వ్యవసాయాన్ని వండించే రైతుకు ఏమి అధికారం ఉంది? ఏమి స్థాయి ఉంది? ఏమి మాట్లాడే గొంతుంది అతనికి చెప్పండి? మొత్తం దళారీలు, మాయగాళ్ల వ్యవహారం తప్ప ఏముంది గనుక దాంట్లో? కాబట్టి రైతు ఈ దెబ్బకు దివాళా తీయడమనేది జరిగింది.

తరువాత, వాతావరణం కూడా రేప్పుద్దున పెద్ద ఎత్తున వ్యవసాయంలో మార్పులు తెచ్చేటటువంటిది, స్వామినాథన్ గారు కోపేన్స్ గెన్లో ఆయన ప్రవేశపెట్టినటువంటి ఒక పేవర్లో చెబుతారు. ఒక డిగ్రీ ఉష్ణోగ్రత గాసీ పెరిగినట్లయితే భారతదేశపు వ్యవసాయం ఇస్పుడెలా జరుగుతుందో ఇదంతా తారుమారయ్యటువంటి పరిస్థితి వస్తుంది అని. మరి అంత పెద్ద ఎత్తున వాతావరణంలో మార్పులు వచ్చేటప్పుడు దానికనుగుణంగా భారతీయ వ్యవసాయం ఎలా ఉండాలనేదాని మీద లోతైనటువంటి పరిశోధన జరగాల్సిన అవసరం ఉంది.

మ.12.50

అరక్కొన పరిశోధనా సంస్థలు లేకపోవడం, సహార్స్ లేకపోవడం అనేది మరొక ముఖ్యమైన విషయం. అలాగే విదేశి మార్కెట్, మనమందరం ఏం చేసినా భారతదేశం డబ్బుటిట్లో చేసుకున్న ఒప్పందం వలన, ప్రాంతీయ ఒప్పందాల వలన విదేశాలకు నంబంధించిన ఉత్పత్తులు దేశంలోకి వస్తున్నాయి. శైనా మిర్టీ వచ్చి వడిందంటే గుంటూరు అతలాకుతలం అయ్యే పరిస్థితి ఉంది. ఇది కూడా ఒక కీలకమైన అంశము. అలాగే ఒక కల్పర్ కూడా ఏ పంటలు వండించాలనే దాని గురించి ఎంత సిఫ్లు వాడాలనే దాని గురించి గతానుగతకంగా ఒకరిని మాసి ఒకరు వెళ్లడం తప్ప ఒక శాస్త్రీయమైన స్వీయ విధానం అనేది లేదు. అందువల్లనే జయతీ ఫోష్ కమిటీ ప్రధానంగా చెప్పిన అంశాలలో ప్రభుత్వ పరిశోధన తీవ్రంగా దెబ్బతిన్నది. పరిష్కారం చెప్పాల్సిన పరిశోధన కాస్ట్ నెనుకబడింది.

ఉడావారణకు అనంత్పురం జిల్లాకు నంబంధించినంత పరకూ అక్కడనంప్రదాయకంగా వేరుశేనగమేస్తున్నారు, సిఫ్లు లేని కారణంగా ప్రతిసారి నష్టం వస్తున్నది. మీకు తిరుపతిలో ఉన్న పెంకబేస్టర అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ వాళ్ల పెద్దయెత్తున గోరుచిక్కుడు వండించడం ద్వారా ఏమైనా మార్పు తీసుకురావచ్చా అని పరిశోధన చేశారు. కాని దాని గురించి ఒక్క చిన్న పరిశోధన కూడా చేయకుండా పట్టించుకున్న నాథుడే లేక గాలికి వదిలేశారు.

రెండవది కార్బోరేటికరణ కూడా చాలా ప్రమాదకరమని ఆవిడ చెప్పారు. వ్యవసాయాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్లడానికి అవసరమైన అధికార యంత్రాంగం, పరిశోధనా యంత్రాంగంతోపాటు క్రిందవాళ్లను ఎడ్యుకేట చేయడానికి కావాల్సిన యంత్రాంగం లేదని ఆవిడ రిపోర్టలో కీలకంగా చెప్పింది. రాధాకృష్ణ కమిటీని మనమే వేశాము. ఆ రాధాకృష్ణ కమిటీ ఇచ్చిన నివేదికలో చాలా కీలకంగా భూబ్యాంకు ఏర్పాటు చేయమని చెప్పారు. పరిశ్రమల కోసం పెద్దయెత్తున భూమిని ఎలా సమీకరిస్తున్నారో అలాగే లక్ష్మీ, రెండు లక్ష్మీలో, పది లక్ష్మీలకురాలు సేకరించి వ్యవసాయ కూలీలకు, భూమి లేని వాళ్లకు అందివ్వాలని ఎందుకు ఆలోచించరని రాధాకృష్ణ కమిషన్ చెప్పింది.

అంతేకాదు అగ్రికల్చరల్ మార్కెటింగ్ కమిషన్ ల యొక్క మాయాజాలాన్ని, అప్రజాస్టామికతాన్ని, మోసహారితతాన్ని పెద్దయెత్తున రాధాకృష్ణ కమిషన్ చెప్పింది. నరే స్టామినాథన్ కమిషన్ చెప్పినట్లుగా రైతుకు అయ్యే ఖర్చుకు 50% అదనంగా చెల్లించాలనే సిఫార్సు చేశారు. కాసీ, ఆయన ఇంకా చాలా విషయాలు చెప్పారు. కొలు రైతుల గురించి స్టామినాథన్ కమిషన్ చాలా పెద్దయెత్తున ప్రస్తావించింది. భూమి అసమానతల గురించి, సాంకేతిక దిగుబడి మీద రెగ్స్యూలేబరి వ్యవస్థ ఉండాలని స్టామినాథన్ కమిషన్ ఇచ్చిన ఒక ప్రధానమైన అంశము. విటిన ఏవీ వట్టించుకోలేదు. అందునఁ ఈరోజు ప్రస్తుత ధరలు మనం చెప్పేవి ఎంత ఉన్నాయి, కింద ఎంత ఉన్నాయనేది చూస్తే నెల్లారు జిల్లాలో దాదాపు 24లక్ష టన్నుల వరి పండిందని తెక్క ఉంది. ప్రభుత్వం కస్టం ఒక లక్ష టన్నులయినా కొన్నదా అని అడుగుతున్నాను. మీరు ధర ఎంత చెప్పారు, రూ.13,000/- కాసీ రూ.11,500/- కంటే ఎక్కువగా ఎవరైనా కొంటున్నారా? మిర్చి విషయంలో కూడా పరిస్థితి అంతే ఉంది.

శ్రీ సమిరెడ్డి చంద్రమోహన్ రెడ్డి: అధ్యక్ష, చిన్న సబ్విషన్. నెల్లారు జిల్లాలో బాగా పంట వచ్చింది. ఒక ఎకరానికి సుమారు నాలుగు పుట్లు పండాయి. అంటే మూడున్నర పుట్లు నుండి ఐదు పుట్లు వరకూ దిగుబడి వచ్చింది. ఏడున్నర లక్షల ఎకరాలకు 28లక్షల పుట్లు ధాన్యం వచ్చింది. వాటర్ మేనేజ్మెంట్ చాలా పరిష్కార చేశాము. అందులో బిపిటి రకానికి ఎమ్సిఎస్ పి రూ.13550/-, ఆరంభంలో రూ.15000, రూ.16000, రూ.13000. కు కొనుగోలు చేశారు. ఈరోజు మార్కెటు రూ.13,000 లెక్కన అమ్ముకుంటున్నారు. మనదగ్గరకు తీసుకువస్తే రూ.13550/-, రూ.12500కు ధరపడిపోయి మరలా రూ.13,000/- కు పెరిగింది. ప్రభుత్వం ధాన్యం కొనుగోలు కేంద్రాలను పెట్టింది. రూ.11,000/-కే అమ్మేశారని మనమే చెబితే దానివలన వచ్చే ఉపయోగం లేదు. బయట ఎక్కువ రేటుకు బిపిటి కొన్నారు. ఎనలార్ 34449 రకంను మనం ప్రాక్యార్ చేస్తున్నాము. కొంచెం ఓపిక వట్టండి, గతసంవత్సరం మూడున్నర లక్షల టన్నులు కొన్నాము, ఈ సంవత్సరం కూడా కొంటామని రైతులకు చెబుతున్నాము. ఇప్పుడు కూడా సమీక్షించాము. రైతు పండిం పంటను పెంటనే అమ్ముకుంటే నష్టం వస్తుందని రైతులను ఎడ్డుకేట్ చేస్తున్నాము. కొంచెం ఓపిక వట్టండి, ఎమ్సిఎస్ ప్రకారం కొంటాము, ఎన్ని లక్షల టన్నులైనా కొంటామని చెబుతున్నాము. అయితే ఈరోజు సడ్డనగా వచ్చిన సమన్య ఏమంట శ్రీలంక ఎక్స్పోర్ట్ లైసెన్స్ ఆగిపోయింది. ఆఫ్రికాకు ఎక్స్పోర్ట్లో ఇబ్బందులు వచ్చాయి. ప్రక్క రాష్ట్రాలైన తెలంగాణాలో ఎక్కువ పంట వచ్చింది, తమిళనాడులో డిమాండ్ లేకుండా పోయింది, ఒడిశాలో డిమాండ్ లేకుండా పోయింది. గత సంవత్సరం అయితే మొత్తం కలిపి 25వేల టన్నులు ధాన్యం కొనుగోలు సెంటర్లకు తెచ్చిన రైతులు లేరు. అంతకముందు సంవత్సరం 3.55లక్షల టన్నులు కొన్నాము. ప్రక్క రాష్ట్రాలలో డిమాండ్ తగ్గిపోయింది, ఎక్స్పోర్ట్లో ఇబ్బందులు వచ్చి వారు ఎక్స్పోర్ట్ చేసుకోవడం లేదు. అయినా కూడా ఇప్పుడే సమీక్షించుకున్నాము. నిన్న కూడా తక్కువ ధరకు అమ్ముకోవద్దు, ఎంత పంట ఉన్నా కొంటామని ఓపిక పట్టమని రైతులను కోరాము. పంట చేతికి రాగానే అమ్మేస్తే తేమ ఎక్కువగా ఉంటుంది కాబట్టి పెంటనే అమ్మేయాలనే ఆలోచనలో రైతులు ఉన్నారు. అందుకే గతంలో పరికోత కోయడం, కుపులు నేయడం, నూర్చిడి చేయడం తరవాత

అమ్మడం ఉండేది. కాని ఇప్పుడు ఆ వరిస్తితి లేకుండా పోయింది. అందుకు మనం రైతులకు కూడా రూ.11000/-కే అమ్ముతున్నారనే మేసేజ్ పెళితే ఆ రూ.11,000/-కే కొనేందుకు వర్తకులు వచ్చే వరిస్తితి ఉంటుదని నా ఉండేశం.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, మనం చేసే వని మనం చేయాలి. రైతులు చేయాల్సిన వని రైతులు చేయాలి. రైతుల ఆత్మహత్యల సమయంలో కూడా మనం ఇలాగే మాటలుతున్నాము. రైతుల మీద మొత్తం తప్పను నెట్టివేసే ధోరణి కర్తృక కాదు. అల్పిమేటగా నష్టపోతున్నది రైతు. రైతు లాభపడుతూ ఉంటే ..

శ్రీ సామిరెణ్ణి చంద్రమోహన్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఎంత ధాన్యమైనా కొనడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము. సాలూహన్ చెప్పండి. మీరు మా మీద ఒక అభాండం వేసి వదిలివేస్తున్నారు. రైతులను డిప్రెషన్లోకి వెళ్లేలా చేస్తున్నారు. మేమేమీ రైతులమీద అభాండాలు వేయడం లేదు. మిమ్మల్ని కూడా రైతులకు ధైర్యాన్ని ఇప్పండి, వారికి సహార్థ చేయండని చెబుతున్నాము.

మిష్టర్ డెవ్యాటీ చైర్మన్: మినిష్టర్గారూ, మీరు సమాధానమిచ్చేటప్పుడు చెప్పండి. సుబ్రహ్మణ్యం గారూ కంప్లీట్ చేయండి.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, మేము అతి విమర్శకు వెళ్లము. మేము రైతు వక్షపాతులం. మాకు ఇచ్చు కావాలి. మంత్రిగారు నెల్లారు వాని. నేను కూడా నెల్లారు వాడినే. నెల్లారు నుండి సమాచారం తెచ్చుకున్న తరవాతనే మాటలుతున్నాను. ఇది తెలిసిన విషయమే, 28లక్షల టన్లుల వంట వండినప్పుడు మనం ఎప్పటిలోగా అందులో నగం వంట అయినా రూ.13550/-తో కొంటాము అనే నమ్మకాన్ని మనం కలిగించలేక పోతున్నాము. ఆమాట ఎత్తుకున్నా కూడా రైతులలో ఒకచైతన్యాన్ని కలిగించలేక రైతులమీద నెపం పెడితే ఎలా న్యాయం అవుతుంది. మీరు కూడా ప్రతివక్షంలో ఉన్నప్పుడు ఏం మాటలారో ఒకసారి గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. మీరు, మేము కూడా కలిపి రైతు ఉద్యమాలు నడిపాము. ఎవరు నష్టజాతకులు, అల్పిమేటగా ఎవరు నష్టపోతున్నారు? 2013 నుండి 2016 మధ్యకాలంలో భారతదేశంలో 48,148 మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. మిగిలిన ఏ రంగం వాళ్ల కూడా ఆవిధంగా డిప్రెషన్కు వెళ్లలేదు. పారిశ్రామికనేత్తులకు ఈ విధమైన సమస్యలు రాలేదు. బ్యాంకులను దివాళా తీయించి లక్షణంగా ఏ లండన్లోనో, ప్రాస్టిలో ఉంటున్నారు తప్ప, రైతులు మాత్రమే ఈ విధమైన వరిస్తితులలోకి ఎందుకు వస్తున్నారు? ఈరోజు ధైర్యంగా వ్యాపాయం చేస్తానని ఎవరు ముందుకు వస్తారో చెప్పండి. ఆరకమైన వరిస్తితి మన కళముందు కుపడుతున్న తరవాత ఇదేదో ఒక ప్రభుత్వం, లేదంటే ఒక మంత్రి లేదంటే ఒక సందర్భంలో వస్తున్న అంశాలు కాదు. దేశవ్యాప్తంగా ఉన్నది, రాష్ట్రంలో ఉన్నది. రాబోయే కాలంలో కూడా ఉంటున్నది. దీనికి నేను చివరగా ముగింపు చెప్పేలంటే ఒకటే సార్, రైతు నేపథ్యం ఉన్న వాళ్ల రాజకీయాలలో ఉన్నారు. రాబోయే 10, 15 సంవత్సరాలలో అది కూడా పోతుంది. అదికూడా పోయిన తరవాత క్రోసీ కేపిటలిస్టులు అధికారంలోకి వస్తే ఈ మాత్రం కూడా రైతుల గురించి మాటలుతున్నానే వారు ఉండరని నేను భయపడుతున్నాను. రైతుల చేతులలోకి

రాజకీయాలు వచ్చినప్పుడు రైతు చుట్టూ రాజకీయాలు నడచినప్పుడు రైతులే దీనిని చేతుల్లోకి లాక్స్ గలిగినప్పుడు ఈ సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది తప్ప ప్రభుత్వ దృక్కథం మారకుండా వ్యవసాయ సంక్లిభం గానీ, వ్యవసాయ సమస్యలు గానీ పరిష్కారం కావని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

మ.01.00

అధ్యక్షా, ఆ రకమైనటువంటి విషపం రావలసిందే. వ్యవసాయాన్ని ఆ రకంగా ఒప్పుకోవలసిందే. వ్యవసాయం కూడా పరిశ్రమగా మారే రోజు ఒకటి వస్తుంది. 10 ఏళ్ళకు కాకపోయినా, 15 ఏళ్ళకు అయినా మొత్తం ఈ వ్యవసాయ రంగం కూడా పరిశ్రమ లాగా మారిపోయేటటువంటి ఒకానోక దశ వస్తుంది. వచ్చినప్పుడు మనం దానిపైన మరొక రకంగా మాటల్లాడుకుండాము. ఈరోజున ఈ రంగంపై దాదాపు 60 శాతం మంది ప్రజలు ఆధారపడుతుంటే, రైతుల పరిస్థితి ఇంత అన్యాయంగా ఉంటే, వాళ్ళ వైపు నుంచి మాటల్లాడడానికి ఎవ్వరూ ముందుకు రావడం లేదు. (మైకులేదు) ప్రభుత్వ విధానాలలో మార్పులు రావలసిన అవసరం ఉంది. చిన్నచిన్న మార్పులతో ఈ సమస్యలు తేలేవి కావు. ఇది మాత్రం నేను స్పష్టంగా చెప్పదలచుకున్నాను. మహారాష్ట్రలో ఏం జరిగిందో రైతులందరూ చూశారు. ఈ రాజకీయాలను శాసించే పరిస్థితికి రైతులు వచ్చారు. ఆ పరిస్థితులు కూడా వచ్చినప్పుడు మాత్రమే ఈ సమస్య పరిష్కారం అవుతుందని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

(ఆ సందర్భములో గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానం వహించారు.

శ్రీమతి పామిడి శమంతకమణి: అధ్యక్షా, వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించి మాటల్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈనాడు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడిగారి పరిపాలనలో వ్యవసాయానికి పెద్దవీట వేశారనేది మాత్రం గొప్పగా చెప్పుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. ఎందుకంటే మనం గతాన్ని ఒకసారి పరిశీలన చేస్తే, గత ప్రభుత్వానికి-ఈప్రభుత్వానికి ఎంత తేడా ఉన్నదనేది సుస్పష్టంగా తెలిసిపోతోంది.

అధ్యక్షా, మన ముఖ్యమంత్రిగారి సుదీర్ఘ పాదయాత్రను మొదటగా అనంతపురంలోని హిందూపురం నుంచి మొదలుపెట్టారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన 15 రోజులు అనంతపురం జిల్లాలో పాదయాత్ర చేయడం జరిగింది. ఆ పాదయాత్రలో | కటి పడిన తరువాత కొన్ని చోట్ల పాదయాత్రలను నిరస్సించడం జరిగింది. ఆయన పోతూపోతూ పంటపాలలలో ఒక ప్రక్కన చూసినప్పుడు ఒక యువకుడు విద్యుత్థక్కితో మోటార్ని అనవేసి, పాలానికి సీరు పెట్టడం గమనించాడు. వెంటనే మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ అబ్బాయిని పీలిపీంచి బాబూ, ఈ రాత్రిపూట మోటారు ద్వారా సీరు ఇప్పుడు అవసరమా అని చెప్పారు. నువ్వు ఏం చదువుతున్నావు? ఇంత కట్లో సీరు పెడుతున్నావు, ఏమిటి బాబూ అని అడిగినప్పుడు ఆ అబ్బాయి- సార్, నేను ఇంజనీరింగ్ చదువుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వంలో కరెంటు ఎప్పుడు వస్తుందో, ఎప్పుడు పోతుందో ఎవరికి తెలియదు, రాత్రిపూట రహిత కరెంటును మేము స్థిరించేయాగం చేసుకుంటే తప్ప, మా పంట పాలాలకు సీరు అందదు. మానాన్న రైతు కాబట్టి, ఆయన ఎక్కువ త్రమ పడుతున్నారు. ఈరోజున మాకు సెలవ కాబట్టి మా పంటకు కావలసిన సీటిని పెట్టుకుంటున్నాను సార్ అని చెప్పడం జరిగింది.

అదేవిధంగా మన ముఖ్యమంత్రిగారు అనేకమంది రైతులను కలవడం, వారి సమస్యలను గురించి క్షుణ్ణింగా తెలుసుకోవడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లా పాలిమేర దగ్గర ప్రత్యుత్తికొండలోకి ప్రవేశించే ముందు ఆయన ఒక అనౌన్స్‌మెంట్ చేయడం జరిగింది. అది విష్వవాత్సకమైన మాట. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే తప్పనిసరిగా పంట బుఱమాఫీని చేస్తానని ఆయన చెప్పడం జరిగింది. రైతులందరూ ఇన్ని కస్తూలు పడుతున్నారు కాబట్టి, ఆయన తప్పనిసరిగా పంట బుఱమాఫీ చేస్తానని చెప్పడం జరిగింది. ఆయన చెప్పడం అయితే జరిగింది కానీ, తరువాత రాష్ట్రవిభజన జరిగింది. ఈ రాష్ట్రవిభజన జరిగిన తరువాత అన్ని విషయాలు మీకు, ఇక్కడున్న పెద్దలకు తెలియనిని కావు. మనకు అప్పులు వచ్చాయి, అటు ప్రక్క లాభాలు పోయాయి. ఇంత ఆర్థిగా ఈ రాష్ట్రం ఇబ్బందుల్లో ఉన్నప్పుడు మనకు ఒక రాజధాని లేదు, మనకు కూర్చోడానికి ఒక కుర్చీ లేదు, ఒక అసెంబ్లీ కానీ, సచివాలయం కానీ, అనలు ఏమి లేని పరిస్థితుల్లో మన రాష్ట్రవిభజన జరిగింది.

అధ్యక్షా, ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో ఇంకోక ముఖ్యమంత్రి అయితే నా వరకు నేను చెప్పగలను. అయ్యా, ఏదో మాట ఇచ్చాను, రూ.50,000 వరకు నేను బుఱమాఫీ చేస్తాను నాయనా నన్ను క్షమించండి, రాష్ట్రానికి రూ.16,000కోట్ల ఆర్థికంగా నాకు దెబ్బతగిలిందని, తుర్పుకు తిరిగి దళ్ళం పెట్టేవారు. కానీ, ఆయన అటువంటిని ఏమి చేయలేదు. ఆయన మాట మీద నిలబడ్డరు కాబట్టి, ఆయన అధికారంలోకి రాగానే రూ.50,000లు బుఱమాఫీ ఉన్న రైతులకు వెంటనే ఒకే మాటతో తీసివేయడం జరిగింది. అలాగే, రూ.1,50,000ల బుఱమాఫీ ఉన్న రైతులకు వాయిదాల ప్రకారంగా తీర్చడం జరిగింది. అన్ని కోట్ల రూపాయలు అంత ఆర్థిక ఇబ్బందులు రాష్ట్రానికి ఉన్నప్పటికి కూడా ఆయన అరైతులందరిసి ఆదుకున్నారంటే, ఆరైతుల మీద ఉన్న ఆవేశంటుంటిదో మనదరికి అర్థమవుతోంది.

అధ్యక్షా, ఆయన ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత, అనలు వ్యవసాయానికి కావలసింది ఏది? వ్యవసాయంలో సష్టపోతున్నారు అంటే, ఎందువల్ల సష్టపోతున్నారని ఆలోచన చేసి, దీనికి మొట్టమొదట సీరు అవసరం. వ్యవసాయానికి సీరు ఉంటేనే వ్యవసాయంలో పంటలు బాగా పండుతాయి. మరి వర్డూకాలంలో వర్డూలమీద ఆధారపడితే, ఇప్పుడున్న కాలానుగుణంగా, వాతావరణంలో మార్పుల వల్ల ఎప్పుడు వర్షం వస్తుందో, రాదో తెలియదు. పంట చేతికి వచ్చే నమయంలో తుఫాన్లు రావచ్చు. అవి సీలం, హోలం అని సినిమా యాక్టర్ల పేర్లతో తుఫాన్ల పేర్లు పెట్టారు. ఈ తుఫాన్ల వలన రైతులకు భారీ నష్టం వచ్చి, చేతికి అందిన పంట ఇంటికి రాకుండా పాలంలోనే పాచిపోయి అది కడాకు మేతకు కూడా లేని దుస్థితిలో ఈ రైతులు ఉన్న నమయంలో మన ముఖ్యమంత్రిగారి సంకల్పం ఈ రాష్ట్రానికి సీరు అత్యంత అవసరం.

అధ్యక్షా, అందుకు పాలవరం ప్రాజెక్టు అత్యంత అవసరం, జీవనాడి కాబట్టి, ఈ ప్రాజెక్టును తప్పనిసరిగా కట్టాలని సంకల్పం చేశారు. వృధాగా సముద్రంలోకి పోయే గోదావరి సిటిని కూడా అరికట్టి ఎక్కడైతే సీరు క్షుతరంగా

రావడం లేదో అక్కడికి వట్టిసీమ ప్రాజెక్టు ద్వారా ఆ జిల్లాలన్నింటికి సిటిని తీసుకురావాలని ఒక దృఢ సంకల్పంతో ఈ వట్టిసీమ ప్రాజెక్టును తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ వట్టిసీమ ప్రాజెక్టు ద్వారా ముఖ్యంగా మా అనంతపురం జిల్లాకు ఉపయోగపడుతోంది. ఎందుకంటే, మా జిల్లాలో వర్రపాతం తక్కువగా ఉంటుంది. దీశం మొత్తం మీద జైసల్సీర్ తరువాత పేరుగాంచిన ఈ అనంతపురం జిల్లాలో హండ్రీ-సీవా, సృజల ప్రవంతి ద్వారా ఆ సిటిని తీసుకురావడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వంలో మనం ఒకసారి ఆలోచన చేస్తే, అప్పుడున్న వ్యవసాయ శాఖా మంత్రిగారు సుంకేపుల నుంచి జీడిపట్లి వరకు నడిచి అవర భగీరథుడని అనిపించుకున్నారు. ఆయన తెచ్చింది ఏమిటిరా అంటే ఒకపంపుకు ఒక రోజు సేళ్ళే. అది కూడా అవర భగీరథుడు, అవర భగీరథుడు అని పత్రికలస్తే మారుమోగేటట్లు చేసుకున్నారు కాసీ, ఎక్కడా కూడా సీటివనతిని ఏర్పాటు చేసిందే లేదు.

అధ్యక్షా, మీరు ఈరోజున వీటన్నింటిని గమనిస్తే, జీడిపట్లి రిజర్వ్యాయరును నింపడం జరిగింది. ఉరవ్కొండ నియోజక వర్గంలో దాదాపుగా 45 కిలోమీటర్లు సీటిపారుదల ఉంది. తొండలు గుడ్లు పెట్టే ఆ భూములస్తే కూడా ఈరోజున మీరు వాటన్నింటిని గమనిస్తే ఒక ప్రక్క తూర్పుగోదావరి, మరొక ప్రక్కన వశిమ గోదావరి జిల్లాలను తలపించే రకంగా ఉన్నాయి. కేవలం మన ముఖ్యమంత్రిగారి సంకల్పమే ఈ అభివృద్ధికి కారణం. జీడిపట్లి నుంచి గొల్లపట్లి రిజర్వ్యాయరుకు సీటిని తీసుకురావడం జరిగింది. గొల్లపట్లి రిజర్వ్యాయరును ఆనాడు శ్రీ కృష్ణదేవరాయల వారు ఏ విధంగా చెరువులను క్రొత్తగా త్రవ్యించి, నిర్మాణాలు చేశారో, ఈనాడు జీడిపట్లి నుంచి గొల్లపట్లి వరకు సీటిని తీసుకురావడానికి మన ముఖ్యమంత్రిగారు కృష్ణ చేశారు. తద్వారా ఈనాడు ఆ ప్రాంతానికి కియామోటార్ల కంపెనీ అక్కడకు వచ్చిందంటే, అక్కడున్న సీటి వనతిని బట్టే ఆ కంపెనీ అక్కడకు రావడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లా ప్రజలు జన్మజన్మలకు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయడుగారికి బుఱపడి ఉన్నారుంటే ఇంతకన్నా నిదర్శనం మరొకటి లేదు. ఆ సీటిని ఇవ్వడమే కాకుండా, ఆ సీరు పంటలకు కావలసిన కరంటును కూడా సాఫీగా ఇవ్వడానికి ఆయన సంకల్పం చేశారు. కాబట్టే విద్యుత్కునీ ఇవ్వడం వల్ల 24 గంటలపాటు కరంటు ఉంటోంది. మోటార్లు వనిచేస్తున్నాయి, పాలాలకు కావలసిన సిరు ఉంది. ఏ చెరువులైనా సీటితో నిండి ఉన్నాయి. తద్వారా బోర్డులో కూడా సీటి శాతం పెరిగి, భూగర్జు జలాలు పెరిగి, ఆయా పంటలు వేసుకోవడానికి కూడా అవకాశం ఉంది.

అధ్యక్షా, మనం ఒకసారి గతాన్ని గమనించుకుంటే, అప్పట్లో ముఖ్యమైన చెన్నంగి ఒడ్డు అని, కేనరి ఒడ్డు అని మొదలైన రకాలను పండించుకోవడం చూశాం. మరొక ప్రక్క చేత్తల్లో రాగి, సజ్జ, కొర మొదలైన ధాన్యాలను మనం పండించుకున్నప్పుడు, మనం ఆ ఆహారాన్ని తిన్నప్పుడు బలిష్టమైన శరీరం కలిగి ఉండేవారు. ప్రతి వ్యవసాయ దారుడు కూడా రోజుకు ఉదయాన్నే చుక్క పుట్టినప్పుడు పోయి, దాదాపుగా తెల్లారే లోపల మూడు ఎకరాలు తేలికగా దుస్తే శరీరదృఢత్వం కలిగి ఉండేవారు. రానురాను జనాభా పెరిగిపోయింది. ప్రజల ఆశలు, అవకాశాలు పెరిగిపోయాయి.

కాబట్టి, మనం అధికంగా వంటలను వండించుకోవాలి. అధిక లాభాలను పొందాలనే ఒక ఆలోచనతో ఈ రసాయనిక ఎరువులను వేయడం జరుగుతోంది.

మ.01.10

అధ్యక్షా, తద్వారా ఈరోజు ఆ రసాయనిక ఎరువులు ద్వారా ఉత్పత్తి అయిన ఆహారము మన అనారోగ్యానికి మూల కారణం అయ్యాంది. మరొక ప్రక్క ఎరువులు నబ్బిడీ, విత్తనాలు నబ్బిడీ ఇవ్వడం వలన మా అనంతపురం జిల్లాలో వర్షం రాగానే ముందుగానే వంటలు వేయడం జరుగుతోంది.

అధ్యక్షా, ఉద్యానవన శాఖ గురించి మాటల్లాడవలసిన అవసరం చాలా ఉంది. ఎందుకంటే మా అనంతపురం జిల్లాలో సీటి కొరత ఉన్నపుటికీ చిన్న రేగు వండు దగ్గర నుండి పుచ్చకాయ వరకూ కూడా వండుతాయి. చాలా రుచికరమైన వండ్లు వండుతున్నాయి. కాబట్టి ఉద్యానవన శాఖ వారిని వండ్ల తోటల విస్తరణన్ని పెంచి అక్కడ ఎక్కువగా వండ్ల సాగు జరిగేటట్లు చూసుకోవాల్సిందిగా తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా ఆ వంటలు ఎప్పుడు వస్తాయో చూసుకుని వాటికి కావాల్సిన గిట్టుబాటు ధరలు కూడా ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. వండ్లను కూడా ఈరోజు విదేశాలకు ఎగుమతి చేయడం జరుగుతోంది. పిటికి కావాల్సిన సదుపాయాలను గౌరవ మంత్రి గారు ఏర్పాటు చేస్తే అనంతపురం జిల్లాలో వండే వండ్లను విదేశాలకు కూడా ఎగుమతి చేయడానికి విలపుతుంది. తద్వారా రైతులు బాగువడడానికి, వారు ఆర్థికంగా ఎదగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అంతేకాకుండా మా జిల్లాలో కరవు అనేది సాధారమైనది. మేము బాగా కరవుకు అలవాటువడిపోయాము. మా జిల్లాలో వరద, తుపాను వస్తుందని, సముద్రం పాంగుతుందని భయం లేదు. మా శరీరాలు వాన రాక కరవుకు అలవాటువడిపోయాయి. కాసీ ఈనాడు అనంతపురం జిల్లాను కరవు రహిత జిల్లాగా మార్పాలనే ఒక ముఖ్య ఉద్దేశంతో కావాల్సిన వనరులను ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతోంది.

అధ్యక్షా, రైన్ బోల్ట్ అని పేరు గాంచిన తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలలోనే క్రాప్ హాలీడే రావడం జరిగింది. కాసీ ఈనాడు కరవును పాలద్రోలడానికి రైతులకు కావాల్సిన వ్యాపసాయ పనిముట్లన్నింటిని నబ్బిడీ కింద ఇస్తున్నారు. కరవు జిల్లాలలో వశవులు ఎక్కువ కాలం బుత్తకడం లేదు. కాబట్టి అక్కడ వారికి రైతురథాలని ట్రాక్టర్లను ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అగ్రికల్చర్ ఇంప్లిమెంట్ చాలా మంది వాడుతున్నారు. బ్లేజింగ్ షిట్ నుండి ట్రాక్టర్ వరకూ సబ్బిడీ క్రింద రైతులకు ప్రభుత్వం సహాయాన్ని అందిస్తోంది. టమాట బాగా వండి చేతికి వచ్చిన తరువాత సరైన రేటు లేనందువలన రోడ్డ ప్రక్కన పారేయడం వలన రైతులకు ఎంత నష్టం వచ్చిందో మీ అందరకూ తెలిసినదే అందువలన ఉటి, టమాటా వంటలకు సరైన గిట్టుబాటు ధర ఏర్పాటు చేయాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. సంబంధిత మంత్రులు ఇద్దరూ ఇక్కడే ఉన్నారు కాబట్టి వారికి నేను మనవి చేసేది ఒక్కటే. వండ్ల నిల్వ చేయడానికి ఐవిధంగా కోల్డ్ స్టోరేజెన్ ఏర్పాటు చేస్తోరో, కూరగాయలు నిల్వ చేయడానికి కూడా అదే విధంగా స్టోరేజెన్ ఏర్పాటు

చేయాలని కోరుతున్నాను. గిడ్డంగులు ఉంటే వంట వండిన దానిని దాచిపెట్టుకోవచ్చు. వర్షం వచ్చినా, ఏమి వచ్చినా కూడా వంట తడవి పోకుండా వారికి సరైన గిట్టుబాటు థర వచ్చే వరకూ ఆ గిడ్డంగులలో పెట్టి నిల్వ చేయడం వలన ఆర్థికంగా వారు బాగా బలవడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. రైతులు కూరగాయలు మీద ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపుతున్నారు. కాబట్టి కూరగాయలు నిల్వ చేయడానికి కూడా కోల్డ్ స్టోరేజ్స్‌ను, సరైన గిడ్డంగులను ఏర్పాటు చేసి రైతులను ఆదుకోవాలని తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఏవిధంగా మంత్రి సొమిరెడ్డి గారు వ్యవసాయం మీద ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపి వంట ఉత్సర్వి పెంచుతున్నారో అదే విధంగా మంత్రి ఆదినారాయణ రెడ్డి గారు గిడ్డంగులను పెంచి వంటలను కాపాడి శ్రీ కృష్ణరావునులు లాగా ఇద్దరూ కలని పనిచేసి ఈ రాష్ట్ర రైతులను అభివృద్ధి వైపున నడవడానికి, దేశంలోనే మొట్టమొదటిగా ఉండడానికి సహాయం చేస్తారని కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు నా ధన్యవాదములు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సోము పీరాజు (శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్ష, .

మిషన్ షైర్క్స్: లేదండి. ఇప్పుడు అప్రాప్రియేవ్స్ బిల్లు ఉంది. తరవాత మాట్లాడుదురు గాని.

శ్రీ సోము పీరాజు: అధ్యక్ష, అగ్రికల్చర్ మీద మాట్లాడడానికి 5 నిమిషాలు అవకాశం ఇవ్వండి. నేను బయటకు వెళ్లాలి.

మిషన్ షైర్క్స్: లేదండి, పీఎస్ ఇది పైనాస్టియల్ ఆఫీసీస్ మీకు తెలుసు కదా? నేను చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే ఇది పైనాస్టియల్ ఆఫీసీస్ రేపు గచ్ఛర్ గారు ఉండరు. రేపు వంపించాలి. మీరు రేపు మాట్లాడుదురు గాని. I have an announcement to make.

7. సభా కార్యక్రమం - ప్రకటన

I am to announce to the House that I have received the following Message from the Hon'ble Speaker, Andhra Pradesh Legislative Assembly:

"In accordance with Rule 123 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I transmit a copy of the following Bills as passed by the Legislative Assembly on 28th March, 2018 and signed by me :

1. The Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2018 (L.A. BILL No. 5 of 2018).

2. The Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2018 (L.A. BILL No. 6 of 2018).

The above Bills will be taken-up today."

8. 2017-18 సంవత్సరానికి వ్యయం అనుబంధ అంచనాలు:

MINISTER FOR FINANCE (Sri Yanamala Ramakrishnudu): Sir, with your permission, I beg to present the Supplementary Estimates of Expenditure for the year 2017-2018.

MR.CHAIRMAN: The Supplementary Estimates of Expenditure for the year 2017-2018 have been presented to the House.

APPROPRIATION BILL (L.A. BILL NO.5 OF 2018):

MR.CHAIRMAN: I request the Minister for Finance to introduce the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2018 and the Andhra Pradesh Appropriation Bill (No.2), 2018.

MINISTER FOR FINANCE (Sri Yanamala Ramakrishnudu): Sir, I beg to move:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2018 (L.A. BILL No. 5 of 2018).”

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2018 (L.A. BILL No. 5 of 2018).”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

MINISTER FOR FINANCE (Sri Yanamala Ramakrishnudu): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2018 (L.A. BILL No. 5 of 2018) be taken into Consideration.”

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now discussion on the Principles of the Bill.

శ్రీ విటపు బాలనుబుర్జుణ్ణు: అధ్యక్షా, ఈ అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు అసెంబ్లీలో ప్రస్తావించిన అయిన తరువాత ఇక్కడకు వచ్చింది. దీని వట్ల మా అభిప్రాయం ఏమిటంటే, ప్రధానంగా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మధ్య వచ్చిన వివాదం దృష్టి ఇక్కడ ఉన్నటువంటి ఉద్దేశ్యాలం నతమతమౌతున్నాము. గతంలో ఎప్పుడూ లేనట్లుగా ఉద్దేశ్యాలకు ఇచ్చేటువంటి పేరి రివిజన్ కమిషన్కు సంబంధించిన అభిప్రాయం సారి దాదాపు 5సంవత్సరాలు వాయిదా వద్దాయి.

మ.01.20

అధ్యక్షా, మేము దాదాపు 40 సంవత్సరాల నుంచి ఈ రంగంలో ఉన్నాము. స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుంచి ఎప్పుడు కూడా పేరిపైజ్ అయిన తరువాత అందులో రావలసిన ఎరియర్స్ ఇంత కాలం వాయిదా పడడమనేది మేము ఎప్పుడూ చూడలేదు. దీనిని రెవిన్యూ లోటు క్రింద వరిగణిస్తారా లేదా అనేటువంటిదాని మీద ఒక సైద్ధాంతిక చర్చ ఫలితంగా మేము తీవ్రంగా స్థాపించాయాము. అందువల్ల స్పష్టంగా మంత్రిగారిని కోరేదేమటంటే, ఈ అప్రాప్రియేవన్ బిల్లు పాశైన తరువాత ఖచ్చితంగా మా పిఅర్సికి సంబంధించినటువంటి అరియర్స్ చెల్లించబడతాయి అనేటువంటిది మాకు ఒక హోమీ కావాలి. హోమీ ఇవ్వడమే కాదు దీనిలో ఒక వెనులుబాటు కూడా స్పష్టంగా ఉండాలని మేము మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

రెండవది కొత్త పిఅర్సికి కూడా సమయం ఆసన్నమయింది. సరే దాని ఎరియర్స్, దాని వల్ల అయ్యే ఖర్చు బహుళా ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలోనే జరుగుతుందా, లేకపోతే ఇంకోంచెం వాయిదా పడుతుందా అనేటువంటిది నేనైతే చెప్పలేను కానీ, అది కూడా ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలోనే రావలసి ఉంటుంది. దీని గురించి కూడా మంత్రి గారు స్పష్టత ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే బడ్జెట్ పాస్ అయ్యే కొత్త బడ్జెట్ వచ్చి ఇదంతా జరుగుతున్నప్పుడు మా సమస్య ఏమైందని లక్షలాది మంది ఉపాధ్యాయులు ఎదురు చూస్తూ అడగడం అనేటువంటిది చాలా చిన్న విషయం. రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత అనేక వర్గాలు ఎంతగా స్థాపించాయామో, మనకు తెలుసు. రాష్ట్రం విడిపోకూడదని ఉద్దేశ్యాలు ఎంతగా కోరుకున్నప్పటికి, విడపోవడంతో మేము ఉద్దేశ్యాలుగా విడిపోయాము, విడిపోయినందు వల్ల ఇతరలందరితో పాటు కష్టాలు కూడా అనుభవిస్తున్నాం. కాబట్టి ఈ రెండు అంశాలని సేను ఇక్కడ ప్రస్తావిస్తున్నాను.

శ్రీ కత్తి నరసింహ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ వదవ పిఅర్సిలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గర ఒక అగ్రిమెంట్ జరిగినప్పుడు

మిశ్సర్ శైర్మన్: ఒక్క నిముషం కత్తి నరసింహ రెడ్డి గారు మంత్రి గారు మాటల్డుడుతారు కూర్చోండి.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణాడు: అధ్యక్షా, విటపు బాలసుబ్రమణ్యం గారు అడిగినట్లు ఒక్క క్లారిఫికేషన్ నభ్యాలు అడిగితే క్లారిపై చేస్తాము. **So that** మనం అప్రాప్రియేవన్ బిల్లును పాస్ చేసుకుంటే ఇంకా చాలా బిజినెస్ కూడా శాసన సభ, శాసన పరిషత్తులో ఉంది. ఇప్పుడు బాలసుబ్రమణ్యం గారు ఎరియర్స్ గురించి అడిగారు. అప్రాప్రియేవన్ బిల్లు పాస్ అవగానే ఎరియర్స్ ఇస్తామని చెప్పమన్నారు. అప్రాప్రియేవన్ బిల్లు పాస్ చేయడానికి మిగిలిన బ్యాలెన్సులను ఇవ్వడానికి. పీత్రునంత త్వరలో ఉద్దేశ్యాలకు పిఅర్సి ఎరియర్స్ ఇస్తాము. ఎరియర్స్ మొత్తం దాదాపు రూ.200కోట్లు పైచిలుకు ఉంటుంది. వాటిని ఇవ్వడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తాము. యూనియన్స్ కో కూడా మాటల్డుడుతున్నాము పెన్సన్ర్స్కి ఏవిధంగా ఇవ్వాలి, సిట్రింగ్ ఎంప్లాయిస్కు ఏ విధంగా ఇవ్వాలనే ఆలోచిస్తున్నాము. దానిపై ప్రభుత్వం చర్చ తీసుకుంటుంది. ఇంకా ఒకటి, రెండు డి.ఎలు కూడా ఉన్నాయి. వాటిని కన్విడర్ చేస్తున్నాము.

ఎంప్లాయిన్ అందరికి వారు అడిగినవి ఒకటోకటి ఇస్తున్నాము. కాకపోతే ఎరియర్స్, డి.ఎల వరకు కొంత ఆలన్యం అయ్యంది. వాటిని కూడా ఇస్తాము.

రెండవది 11 షైనాన్ కమీషన్ గురించి చెప్పారు. దాని మీదే ఇప్పుడు చర్చలు జరుగుతున్నాయి. అందుచేత 15 షైనాన్ కమీషన్లో వాళ్లు పెట్టిన టర్క్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్లో తేడాలు ఉన్నాయి. ఆ టర్క్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ కాసీ మనం ఎడప్పు చేసుకున్నటయితే ఫర్మార్టిక్ ప్సైట్స్కు నష్టం జరుగుతుంది. అందుచేత 2011లో ఏదైతే ఆవర్యేషన్ టైపీరియా పెట్టారో, దానిని మార్చామని అడుగుతున్నాము. అందుచేత కేరళ, తమిళనాడు, కర్ణాటక, తెలంగాణా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాశి పదు దక్కణాది రాష్ట్రాలకు కూడా పెర్ఫార్మింగ్ ప్సైట్ అనే ముద్రపడింది. వీటికి అన్యాయం జరగుతుందనే భయంతో వచ్చే నెల ఏప్రిల్ 10న కేరళ రాజధాని త్రివేండ్రంలో మిటింగ్ కూడా పెట్టుకున్నాము. కేరళ షైనాన్ మంత్రి గారు మిటింగ్ పెడుతున్నారు అందరం అక్కడికి వెళుతున్నాము. అక్కడ కూడా ప్రాజెక్ట్ చేస్తాము. ఎందుచేతనంటే, షైనాన్సియల్గా ఏదైనా సమస్యను తీసుకొచ్చినటయితే ఈ సాత్, నార్త్ డిస్ట్రిక్ట్ అయి ఇంకా వైదన్ అప్పుతుంది. గత 14వ షైనాన్ కమీషన్లో వారేద్ షైల్డ్ చేసి 42 శాతం ఇచ్చాము కాబట్టి, మీకు చాలా బాగా ఇచ్చేశాం, మీరు అంతా సేవ చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుందని చెప్పారు. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే అది కరక్క కాదు. ఒక చేత్తో 42 శాతం ఇచ్చి, మరొకచేత్తో 40 శాతం సెంట్రల్ స్టాషన్స్ స్క్యూమ్స్ క్రింద మీరు భరాయించండి అంటే మనకు ఇచ్చిన దాంటో 40 శాతం తీసేస్తే, ఇంక మిగిలేది ఏమీ లేదు. అందుచేత, రాష్ట్రానికి స్పృహితికి ఇమ్మాలు ఉంటాయి. మనకు మనసులు ఉంటాయి. మనరాష్ట్రంలో మనసులు ఉంటాయి. మనసులను కూడా అట్టు చేసుకోవడానికి డబ్బు కావాలి. అందుచేత కేంద్రంలో వాళ్లు నుమోటోగా వాళ్లే యూనిలేటర్లగా అస్సీ టేక్స్ చేసి, మీరు మా స్క్యూమ్సుకు కూడా డబ్బు పెట్టండి అనే పరిస్థితికి వస్తే, ఇది Cooperative federalism కాదు, Suppressive federalism క్రిందికి వస్తుంది. అందుచేత విటవు బాలసుబుమణ్ణం గారు చెప్పినవస్తీ పరిగణలోకి తీసుకున్నాము. ఇవస్తీ కూడా కేంద్ర 15వ షైనాన్ కమీషన్కు కూడా రిప్రజెంట్ చేస్తాము. వీలైనంత వరకు అన్న పార్టీలను కలుపుకొని వెళ్లి అన్యాయం జరగకుండా చూస్తాము.

MR.CHAIRMAN: Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2018 (L.A. BILL No. 5 of 2018) be taken into Consideration.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The motion was adopted and the Bill was Considered.

MR.CHAIRMAN: I shall now put the clauses to vote.

“There are no amendments to Clauses 2 and 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.”

Now, the question is:

“That Clauses 2 and 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The motion was adopted and Clauses 2 and 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

MR.CHAIRMAN: Now, I request the Minister to move the motion for passing the Bill.

MINISTER FOR FINANCE (Sri Yanamala Ramakrishnudu): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2018 (L.A. BILL No. 5 of 2018) be passed.”

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now the question is:

“That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2018 (L.A. BILL No. 5 of 2018) be passed.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The motion was adopted and the Bill was Passed.

APPROPRIATION BILL (L.A. BILL NO.6 OF 2018):

MR.CHAIRMAN: I request the Minister for Finance to introduce Andhra Pradesh Appropriation Bill (No.2), 2018.

MINISTER FOR FINANCE (Sri Yanamala Ramakrishnudu): Sir, I beg to move:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2018 (L.A. BILL No. 6 of 2018).”

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2018 (L.A. BILL No. 6 of 2018)."

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion was adopted and the Bill was Introduced.

MR.CHAIRMAN: I request the Minister for Finance to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2018.

MINISTER FOR FINANCE (Sri Yanamala Ramakrishnudu): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2018 (L.A. BILL No. 6 of 2018) be taken into Consideration."

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2018 (L.A. BILL No. 6 of 2018) be taken into consideration."

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion was adopted and the Bill was Considered.

MR.CHAIRMAN: I shall now put the clauses to vote.

"There are no amendments to Clauses 2 and 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House."

Now, the question is:

"That Clauses 2 and 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The motion was adopted and the Clauses 2 and 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

MR.CHAIRMAN: Now, I request the Minister to move the motion for passing the Bill.

MINISTER FOR FINANCE (Sri Yanamala Ramakrishnudu): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2018 (L.A. BILL No. 6 of 2018) be Passed.”

MR.CHAIRMAN: Motion moved. Now the question is:

“That the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2018 (L.A. BILL No. 6 of 2018) be Passed.”

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The motion was adopted and the Bill was Passed.

వ్యవసాయ సహాయక కార్యకలాపాలు/మృద్భి/అనావృష్టి నిరోధనం, రైతు బజారులపై లఘు చర్చ కొనసాగింపు

మిశ్సర్ శైర్స్: పీరాజు గారు వెళ్లిపోయారా? 5 నిమిషాలు ఉండమన్నాను. ఎవరైనా మాట్లాడతారా? రామమోహన్ గారూ మాట్లాడతారా?

శ్రీఅంగర రామ మోహన్: అధ్యక్ష, వ్యవసాయ రంగంపై మాట్లాడేందుకు నాకు అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ జనభాలో 60,70 శాతం వ్యవసాయం మీదే ఆధారపడి ఉన్నారు. అందుచేతనే చంద్రబాబు నాయడు గారు వ్యవసాయ రంగానికి అత్యధికమైన ప్రాథాస్వతతనిస్తూ ఇవాళ వ్యవసాయ శాఖకు ప్రత్యేకమైన బడ్జెట్ రూ.19,000కోట్లు కేటాయించడం అభినందించ తగిన విషయం. ప్రధానంగా ఈ రోజు రైతులు అప్పుల ఊచిలో కూరుకుపోయారు. గతంలో అధికారంలోకి వచ్చిన ప్రతి ప్రభుత్వం కూడా రైతుల ప్రభుత్వంగా చెప్పడం జరిగింది కాసి, రైతుల్ని నిజమైన దృక్పథంతో చూడలేదు. ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు పెద్దుత్తున రైతులకు పాదయాత్రలో ఏపైతే చెప్పారో, దానికి అనుగుణంగా రూ.24,000కోట్లు రుణమాఫీ చేయడమనేది చిన్న విషయం కాదు. దీనికి కేంద్ర ప్రభుత్వం సహకారం లేకపోయినా, రిజర్వ్ బ్యాంకు అడ్మిష్ట్రేషన్ పెద్ద ఎత్తున రుణమాఫీ చేయడం జరిగింది. 55 లక్షల మంది రైతులకి దీని ద్వారా ఉపయోగం జరగడం అనేది గొప్ప విషయంగా, అదే విధంగా ఇవాళ రైతులకి సాంకేతికమైన పరిజ్ఞానం ఇవ్వడానికి భూసార పరిజ్ఞలు అన్ని క్రొత్త పద్ధతిని ఈ ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చింది. గతంలో అయితే రైతాంగం పురుగు మందులు ఎంత వరకు వాడాలో తెలియక వంటలు దెబ్బతినే పరిస్థితి ఉండేది. ఇవాళ భూసార పరిజ్ఞలు చేసి రైతులు పెద్ద ఎత్తున వంటలను వండించుకోవడానికి ఈనాడు రైతు ప్రభుత్వంగా శ్రద్ధ తీసుకుంటున్న విషయాన్ని మనం గునించుకోవాలి. గతంలో విత్తనాల గురించి ధర్మాలు,

రాస్టర్ కోలు చేసిన పరిస్థితులు కూడా ఉన్నాయి. ఈ విధంగా కాకుండా నాణ్యమైన విత్తనాల సరఫరా విషయంలో పెద్ద ఎత్తున క్షుణీచేసి ప్రభుత్వం ముందు జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకుంటూ, అధిక దిగుబడులు సాధించాలనే సంకల్పంతో ఈ ప్రభుత్వం వనిచేస్తాంది. ఈ సబ్సిడీ మీద విత్తనాల సరఫరాకు రూ.400కోట్లు ఇవ్వడం అంత చిన్న విషయమేమి కాదనేది సభ్యుల దృష్టికి తీసుకొన్నున్నాము. అదే విధంగా రైతులకు పెద్ద ఎత్తున వని ముట్టను అందించే విషయంలోనూ, man power తగ్గిపోతున్న పరిస్థితుల్లో బ్రాక్టర్లు కాసి, ఆయల్ ఇంజన్లు కాసి, వరి కోసి యంత్రాలు కాసి వది లక్ష్మలతో కూడా సబ్సిడీ ఇవ్వడం ద్వారా ఇవాళ వ్యవసాయ రంగాన్ని ప్రోత్సహిస్తాందని చెప్పడానికి ఏ విధమైన సందేహం లేదు.

మ.01.30

అదేవిధంగా దేశంలోనే ఆక్వారంగంలో పెద్దవుత్తున ఆదాయం మన రాష్ట్రంలోనే రావడం చాలా సంతోషకరం. ఈ మత్స్య శాఖ నుండి ఆక్వారంగానికి పెద్ద ఎత్తున ప్రాధాన్యతనిన్నూ, ఇవాళ 24 గంటలు ఆక్వారైతులకు కరింటు ఇవ్వడాన్ని వారంతా మెచ్చుకుంటున్నారు. దేశ ఆదాయంలో 45 శాతం ఆదాయం మన రాష్ట్రంలోని ఆక్వా రంగం నుండి రావడమన్నది కూడా గర్వించదగ్గ విషయమని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాము. ఆక్వారంగంలో 24 గంటలు కరింటు ఇవ్వడం వల్ల కూడా రైతుంగం చాలా హోపీగా ఉన్నారు. ఇవాళ రౌయ్యల రైతులు ఇంత ఆదాయం తెస్తున్నా, కొన్ని విషయాల్లో మాత్రం ప్రభుత్వం ఇంకా శ్రద్ధ తీసుకోవాల్సిన అవసరముందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాము. ఎందుచేతనంటే, ఇవాళ రౌయ్యలకు సంబంధించి నాణ్యమైన సీడ్ లేకపోవడం వల్ల, white cut వంటి జబ్బులు రావడం వల్ల రైతులు చాలా నష్టపోతున్నారు. ఈ సీడ్ కంపెనీల ద్వారా రౌయ్యిల్లల్ని పరిక్షణ చేసి, నాణ్యమైన సీడ్ని రైతులకు అందించే విధంగా ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవాల్సిన అవసరముంది.

ఇవాళ ట్రాన్స్ఫార్మర్లు ఉచితంగా ఇస్తున్నా, 63 KVA transformers కోసం, ఇతర చార్ట్రీల కోసం మళ్ళీ లక్ష రూపాయలు కట్టమని అంటే రైతులపైన విషయితమైన భారం పడుతోంది. ఆక్వారంగంలో ఇంత ఆదాయం వస్తోంది కాబట్టి, మిగతా విషయాల్లో రైతులపై భారం పడకుండా, ట్రాన్స్ఫార్మర్లు ప్రీగా ఇచ్చే విధంగా చూడాలి. ప్రస్తుతానికి ట్రాన్స్ఫార్మర్లు ఒక్కటే ప్రీగా ఇస్తున్నారుగాని, లైఫ్ చార్ట్స్ అనేవి మాత్రం పెద్దవుత్తున వసూలు చేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో కూడా శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము. అదేవిధంగా సడ్డెగా రేట్లు తగ్గిపోవడం వల్ల ఆక్వారైతులకు బాధకుగుతోంది. వదిపేను రోజుల్లో కెజికి రూ.100 తగ్గించేశారు. ఎందుచేతనంటే కోల్డ్ స్టోరేజీలు లేవు, కోల్డ్ ప్లాంట్లు లేవు. ఇంతా ఆదాయం సమకూరేటప్పుడు ఈ రౌయ్యలు కొనుగోలు చేసేవారు ఒక సిండికేట్గా తయారయ్యా, తక్కువ ధరలకు రౌయ్యలను కొంటున్న పరిస్థితుల్లి కూడా ప్రభుత్వం గమనించాల్సిన అవసరముంది. రైతుల నడ్డి విరిచినట్లుగా, ఇటీవల 10, 15 రోజులుగా రౌయ్యల ధరలు పెద్దవుత్తున పడిపోయాయి. ఈ కోల్డ్ స్టోరేజీలు ఉన్నట్లయితే ఇంత దారుణం జరిగేది కాదు. అందుచేత, ఇంత ఆదాయం తెస్తున్నటువంటి ఆక్వా రంగాన్ని ఇంకా ప్రోత్సహించడానికి పెద్ద ఎత్తున చర్యలు తీసుకోవాలని, ఇటువంటి లోటుపాట్ల మీద కూడా శ్రద్ధ వహించి, ఆక్వారైతులకు నాణ్యమైన

నీడు అందించే విషయంలో ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా చర్చలు తీసుకుని, వారిని బాగా ప్రోత్సహించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. వ్యవసాయానికి అధిక ప్రాధాన్యతనిన్నున్న కారణంగా ఇవాళ వ్యవసాయ రంగంలో రెండంకెల వృద్ధి రేటు సాధించడం గాని, పెద్ద ఎత్తున తలనరి ఆదాయంలో మార్పులు రావడం గాని జరుగుతున్నాయి. ఆక్వారంగానికి నంబంధించి మా జిల్లాలో కాళ్ళ మండలంలో తలనరి ఆదాయం విపరీతంగా పెరిగింది. దాన్ని కూడా లోతుగా గమనిస్తే తెలిసిందేమంటే అక్కడ మత్స్యశాఖ ద్వారా విపరీతమైన ఆదాయం రావడం వల్లే తలనరి ఆదాయం పెరిగింది. ఈ విధంగా తలనరి ఆదాయం పెరగడానికి మత్స్యరంగం కారణం గనుక, మత్స్యశాఖకు రూ.356 కోట్లు కేటాయించి, ఈ శాఖని కూడా బాగా అభివృద్ధి చేస్తున్నందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తూ ఈ లోటుపాట్లు నరిచేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ శేలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్: అధ్యక్షా, ఈ అగ్రికల్చర్కు నంబంధించిన అంశంలో ముఖ్యంగా దానికి సహకరించే అనేక రకాల అంశాలను గమనిస్తే, ముఖ్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రైతు ఆధారిత రాష్ట్రంగా, అన్ని ఉత్సవ్తుల్లోనూ దేశంలోనే అగ్రగామిగా ఉండటం, అలాగే, ప్రవంచ దేశాల్లోనూ ఉత్సవ్తుల్లో అగ్రగామిగా ఉండే వరస్తితి ఉంది. అయితే, రైతులకు నంబంధించిన అనేక విషయాలపై మనం ఎప్పటిక్కుడు చర్చించినా కూడా ఇంకా రైతులు వడే ఇక్కట్లు రోజు రోజుకు పెరుగుతున్నాయే తప్ప, తగ్గడం లేదు.

ముఖ్యంగా రైతు రుణ మాఫీ నందర్శంగా అనేక రకాల చర్చలు వచ్చాయి. ముఖ్యంగా వంట నష్టపోయిన కొలు రైతులను ఆదుకోవడానికి ఎటువంటి మొకానిజం పూర్తిగా అమల్లోకి తీసుకురాని కారణంగా వారంతా ఇబ్బందులకు గురొతున్నారు. రాష్ట్రంలో 80 శాతంకుపైగా వ్యవసాయం చేసేవారు కొలు రైతులు. కొలు రైతుల్ని ఆదుకునేందుకు వాళ్ళని ఏవిధంగా గుర్తిస్తాము, అలా గుర్తించినవారికి వంట నష్టాన్ని ఏవిధంగా వర్తింపవేస్తాం వంటి విషయాల మీద కూలంకుంగా చర్చ జరిగితే, వారిని పూర్తి స్థాయిలో ఆదుకోవడమే మనకు శరణ్యం అనిపిస్తుంది. అలాగే, రుణాల విషయానికి వస్తే, 90 శాతం భూమి యజమానులకే రుణాలు వెళ్లడం కారణంగా, నష్టం జరిగితే వాళ్ళకి ఉపయోగం కలుగుతోందే తప్ప, నిజమైన రైతుకు ఉపయోగం కలగడం లేదు. కనుక, ఈ కొలు రైతుల విషయంలో తప్పకుండా నమ్రగ్రమైన ఆలోచన చేసి, దేశానికి ఆదర్శంగా కొలు రైతులను నిలిపేలా వారిని ఆదుకునే విషయంలో ముందుండి సాయం చేస్తే చాలా బాగుంటుంది.

రెండవదేమంటే – అతి ముఖ్యంగా ప్రతి చేసుకి సీరు కావాలి. సిటీ ఎండ్రూడ్కి నంబంధించిన అనేక విషయాలపైన మనం ఆలోచన చేస్తున్నాము. మన రాష్ట్రంలో కూడా అనేక రకాల జలవనరుల ప్రాజెక్టులు ముందుకు తీసుకుపెటుతున్నాము. దీంట్లో స్క్యూల్ ఇరిగేసన్ ప్రాజెక్టులపైన ఎక్కువ దృష్టిసారించాలనేది నా అభిప్రాయం. ప్రధానంగా ప్రధానమంత్రి కృష్ణసీంచాయి యోజనక్రింద ప్రతి అంగుళం నేల కూడా తడవాలనే ఒక ఆలోచనతో కేంద్ర ప్రాయాజిత వధకాన్ని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఆవధకం అమలులో మన రాష్ట్ర కూడా ముందుంది. అన్ని రాష్ట్రాల కన్నా ముందుగా మనమే ఎక్కువ కేటాయింపులు చేసుకోవడానికి, మన రాష్ట్రంలో అమల్లోకి తీసుకురావడానికి ఎక్కువగా కృష్ణసీంచాయి.

అయితే, మన రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాల్లో ఈ గొలుసుకట్టు చెరువులు, చిన్న చిన్న వాగులు అనేకవోట్లు నహజసిద్ధంగానే ఉన్నాయి. అవస్థ కూడా ఈరోజు అడుగుటిపోయి ఎండిపోవడం చూస్తున్నాము. ముఖ్యంగా మా ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతంలో విశాఖపట్టం నుండి శ్రీకాకుళం వరకు నుమారు 10 నదులున్నాయి. అయితే, ఈ 10 నదుల్లి మహానంగమం చేయాలని ఆలోచించే బదులు, చిన్న చిన్న వాగుల్లి ఏవిధంగా కలపాలనేది ప్రభుత్వం ఆలోచనచేసే చాలా బాగుంటుంది. ముఖ్యంగా మా విజయనగరం జిల్లాలో ఎక్కువ వర్షపాతం నమోదవుతున్నా అతి తక్కువనేల తడుస్తోందనేది మాత్రం వాస్తవం. ఎందుకు ఇలా జరుగుతోందంటే, మర్మం పడిన కొద్దిసేవట్లోనే ఆ సీరంతా సముద్రంలోకి పారి వెళ్లిపోతుంది. దాని కారణంగా ఆ పరిస్థితి ఏర్పడింది.

అధ్యక్ష, విశాఖపట్టానికి సంబంధించి నహజంగానే అనేక రకాల చెరువులుండేవి. అయితే, చెరువులపైన దృష్టిసారించని కారణంగా ఇటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది. వీటితోబాటు వ్యవసాయాధారిత పరిశ్రమల గురించి కూడా మనం అంతే శ్రద్ధగా ఆలోచించాలి. మనకు అనేక రకాల వనరులు ఉన్నాయి. ఈ మధ్యకాలంలో మా విజయనగరం దగ్గర ఒకతను cornతో starch తయారుచేసే పరిశ్రమని పెట్టడం జరిగింది. అతను ఆ ప్రాంతంలో అత్యధిక రేటెచ్చి మొక్కజోన్ కొనుక్కునే ప్రయత్నం చేశాడు. గతంలో మొక్కజోన్ల్ని మా దగ్గర పండించి తెలంగాణాకు పంపించే ఏర్పాటు ఉండేది. దీని కారణంగా అత్యధికంగా మొక్కజోన్ పండించే వారికి డబ్బు రావడమే కాకుండా, ఇతరత్రా వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల వైపు మళ్ళడానికి అవకాశం కలిగింది. ఈ మధ్య ఆయనే మళ్ళీ కొబ్బరికాయలకు పద్మాలుగు రూపాయలిస్తాను, వాటిని పంపించండి, వాటితో సేను రకరకాల ఉత్పత్తులను తయారుచేస్తానని చెప్పి ముందుకురావడం జరిగింది. ఆ విధంగా ఉత్పత్తిని ప్రారంభించిన తరువాత శ్రీకాకుళం జిల్లాలో కొబ్బరిపంటపై ఆధారపడిన వారికి అనేక అవకాశాలు వ్యాపారాలు. కనుక, ఆ విధంగా వ్యవసాయాధారిత పరిశ్రమలు ఏపైతే ఉన్నాయో, వాటిని పునరుద్ధరించడానికి, ఇతర ప్రాణ్యాపకాల ద్వారా ముందుకు తీసుకుపెళ్లడానికి మనం అవకాశాలు కల్పించాలి.

అధ్యక్ష, ఇంతకుముందు కూడా చర్చ జరిగింది. ఈ నహకార చక్కర పరిశ్రమ చాలా భాయిలా పడిపోయింది, శ్రార్తిగా అన్నిచోట్లు నిర్విర్యమైపోతోంది కాబట్టి ఆ పరిశ్రమల్ని అధుసీకరించే వ్యవస్థని మనం ఎందుకు తీసుకు రాలేకపోతున్నాం? అనేక రకాల వ్యవస్థల్ని మనం చూశాము. ఎందుకు చక్కర పరిశ్రమలకు సంబంధించి మాత్రమే ఈ విధమైన పరిస్థితి ఏర్పడింది? వక్కనే ఉన్న మహారాష్ట్రలో ప్రతి రాజకీయ నాయకుడు ఈ చక్కర పరిశ్రమతో ముడిపడి ఉన్నారు. శ్రీ నారాయణ్ రాణే, శరద్ పవార్, నితిన్ గడ్డరి గారు మగర్ బౌల్స్ తయారు చేసి రాజకీయంగా ప్రాబల్యాన్ని పెంచుకుని, ప్రతి రైతుకు అండగా నిలిచి, ప్రతి రైతుకూ నెలకు రూ.25,000 సంపాదించుకునే వ్యవస్థని తయారుచేశారు. తప్పకుండా మనం బారామతి ప్రాంతంలో పర్మటిస్తే చాలా అద్భుతం అనిపిస్తుంది. ఏవిధంగా ఈ విషాధని తీసుకొచ్చారో అర్థం కాదు. ఆ విధంగా ఆ జిల్లాలో విషాధనం తీసుకువచ్చిన తరువాత, నిరంతరంగా, నిర్విరామంగా ఎన్నికల్లో గెలుస్తూ వ్యాపారాలు. ఎందుకంటే, అక్కడ చెరుకు రైతుల్ని ఆదుకోవడానికి ఒక వ్యవస్థని వారు ఏర్పాటు చేశారు.

అలాగే, ఇదే సందర్భంలో ఈనాంకు సంబంధించిన విషయాన్ని కూడా ప్రస్తావించదల్చుకున్నాను. ఇది వ్యవసాయ శాఖామంత్రి గారికి సంబంధం ఉనిది అయినా కూడా, తప్పకుండా ఈనాం విషయంలో రైతులు చాలా ఇబ్బందులుపడుతున్నారు. ముఖ్యంగా మేము దుగ్గిరాల మార్కెట్ యార్డుకు వెళ్లడం జరిగింది. అక్కడుండే వసుపు రైతులు ఇంక వ్యవసాయ మార్కెట్లో తమ ఉత్పత్తుల్ని అమ్మకుండా ఉండే పరిస్థితి వచ్చింది. ఇది చాలా దారుణమైన పరిస్థితి. దాన్ని మనం ఆపాల్చిన పరిస్థితి ఉంది. ఈనాంకు సంబంధించిన అనేకరకాల ఇతర వ్యవస్థలు కావాల్చిన పరిస్థితి. అక్కడ పరిశోధనకు సంబంధించి, ట్రాన్స్పోర్టుకు సంబంధించిన ఇతర వ్యవస్థల్ని జోడించని కారణంగా ఈ ఈనాం పూర్తిగా అనుకున్నస్థాయిలో ముందుకు వెళ్లకపోవడం కనిపెస్తాంది. మన రాష్ట్రంలో కూడా ఈనాం తరహాలో 13 జిల్లాల్లో కొత్తగా అగ్రికల్చర్ మార్కెట్కు అనుసంధానం చేసే ఒక వ్యవస్థని తప్పకుండా తీసుకురావాలి.

మనం ఇటీవల నిర్వహించిన అగ్రి సమీక్షలో అనేక రకాల ఇతర విషయాలను మాటల్చడటం జరిగింది. తప్పకుండా వాటికి సంబంధించి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వినూత్తంగా ఒక ప్రయత్నం చేసి, ఇక్కడ ఉండే అన్ని మార్కెట్లను అనుసంధానం చేసి, అది దారి వ్యవస్థకి ప్రత్యామ్యాయంగా కాకుండా, దాన్ని కూడా ఉపయోగించుకుంటూ, ఈ దారి వ్యవస్థ అనేది చాలా ఎళ్లబట్టి నడుస్తాంది కనుక వాళ్లని పూర్తిగా నిర్విర్యం చేయకుండా, డబ్బుని పెట్టుబడిగా పెట్టే దారులిని కూడా క్రమబద్ధికరించి, వాళ్లకి, రైతులను అనుసంధానం చేసే ప్రయత్నం తప్పకుండా చేయాలి.

ఈ మధ్య మా దగ్గర గిరిజన కోవరేటివ్ సాసైటీ అరకు ప్రాంతంలో ఒక వినూత్తమైన ప్రయత్నం చేసింది. కాఫీ వంటను మొత్తం వాళ్లే కొనుక్కుని, ఒక రేటును నిర్ధారించి, ఆ విధంగా కొనుక్కున్న కాఫీ వంటను, తిరిగి వాళ్లు అమ్మేటట్లు ఒక ప్రయత్నం చేశారు. తద్వారా మంచి ఫలితాలు వచ్చాయి. మొదటిసారి గిరిజన రైతులకు మంచి రేట్లు వచ్చేలా వాటికి అవకాశం కల్పించడం జరిగింది. ఈ మధ్య ఏపీ మండలాల్లో ఎంతెంత కాఫీ ఉత్పత్తి అపుతోంది, దాన్ని ఏవిధంగా కొనుగోలు చేసుకోవాలనే వ్యవస్థని వాళ్లు తయారుచేయడం కారణంగా, ఇతర్లా ఉత్పత్తుల విషయంలోనూ ఇటువంటి పద్ధతులనే అవలంభించాలని వాళ్లు ఒక ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. రేటు ఏవిధంగా నిర్ణయించాలనే ఒక ఆలోచనకూడా చేయడం కారణంగా, ఆ ప్రాంతంలో మొదటిసారి గిరిజన తృత్తులకు సంబంధించి సదైన గిట్టుబాటు ధర వచ్చే విధంగా ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. కాబట్టి, రాష్ట్రవాహినిగా ఏవైతే రైతులకు సంబంధించిన ఉత్పత్తులు ఉన్నాయో, వాటి పట్ల కూడా ఇటువంటి ఆలోచన చేసినట్లయితే తప్పకుండా రైతులకు మేలు జరిగే అవకాశం కలుగుతుంది. ఆ విధంగా ప్రయత్నం చేయాలని సేను గౌరవమంత్రివర్యులను కోరుతూ, నాకీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ ముగిస్తున్నాను.

మ.01.40

శ్రీ కణ్ణి నరసింహరెడ్డి: వ్యవసాయంపై మాటల్చడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. దేశానికి వెన్నెనుకరైతు. విధం పథకాల ద్వారా వారి అభివృద్ధి కోరకు గిట్టుబాటు ధరలు కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది.

జాతీయ ఉత్పత్తిలో వ్యవసాయ రంగం వాటా 17.5 శాతం ఉన్నది. మనదేశంలో 52 శాతం మంది రైతులు వర్షాలపైనే ఆధారపడిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఎగుమతుల విషయంలో కూడా రూ.1.13 కోట్ల నుండి రూ. 0.8 కోట్ల తగ్గాయి. బయట దేశాలనుండి దిగుమతులు 2014-15 నాటికి రూ.134 కోట్ల ఉన్నాయి. 2016-17 సంవత్సరానికి రూ.9,009 కోట్ల వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను దిగుమతి చేసుకుంటున్నాము. అలాగే, విదేశాల నుండి రూ.416 కోట్ల విలువైన పండ్చను దిగుమతి చేసుకుంటున్నాము. దీనినిబట్టి ఎగుమతులు తగ్గుతున్నాయి. దిగుమతులు ఎక్కువవుతున్నాయి. మన దేశంలో గాసీ, రాష్ట్రంలో గాసీ వ్యవసాయ ఉత్పత్తులపైన మరింత ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టువలసినటువంటి ఆవశ్యకత ఎంతైనా ఉన్నదని మీద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. 2013 వసంవత్సరంలో సేవనల్ పుడ్ సెక్యూరిటీ యాక్స్ వచ్చింది. ఆ చట్టం ప్రకారం దేశంలో ఉన్న అందరికి పోవక విలువలతో కూడిన ఆహార భద్రతను కలుగేయాలి. మన దేశంలో ఇష్టటికి 15 శాతం మంది ప్రజలు పోవక విలువలు లేని, సరైన ఆహారం లేని ప్రజలు ఉన్నారనే అంశాన్ని గుర్తుకుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ప్రధానంగా రైతులు ముఖ్యంగా నకిలీ విత్తనాల వల్ల నష్టపోవడం జరుగుతున్నది. విత్తనాల ద్వారా 25 శాతం నష్టపోతున్నారు. అంటే నుమారు రూ.421 కోట్ల నష్టపోతున్నారు. ఇటీవల బడ్జెట్లో రూ.100కోట్ల కేటాయించారు. అలాగే, కర్మాలులో తంగడంచలో రూ.600 కోట్ల కేటాయించి ఒక ప్రాజెక్టుకు అంకురార్థణ చేశారు. కంపెనీల ద్వారా కూడా నష్టపోతున్నారు. ఆ విధంగా కాకుండా ప్రభుత్వమే వటిష్టమైన చర్యలు తీసుకుని విత్తనాలవల్ల ఏ రైతు నష్టపోకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, భూసార పరీక్షలు కూడా వ్యవసాయ అభివృద్ధికి కీలకమైనవి. పాత కాలంలో మనం సేంద్రీయ ఎరువులను ఎక్కువగా వాడేవాళ్లం. ఈనాడు రసాయనిక ఎరువులను ఎక్కువగా వాడడం, కంపెనీలపై ఎక్కువగా ఆధారపడే పరిస్థితి ఉన్నది. గతంలో వరిపాలాల గట్టమైన పేవ, గానుగచెట్లు పెంచి ఆ కొమ్మలను విరగొట్టి ఆకులనే సేంద్రీయ ఎరువులుగా వాడడం వల్ల అధిక దిగుబడులు వచ్చేవి. సేంద్రీయ ఎరువులు కాకుండా నేడు రసాయనిక ఎరువులను ఎక్కువగా వాడుతున్నాము. దీనిపైన కూడా ప్రభుత్వం దృష్టిపెట్టువలసిన ఆవశ్యకత ఉన్నది.

అధ్యక్షా, పండ్లు, కూరగాయల విషయంలో పంటలైతే పండుతున్నాయి, కాసీ దేశంలో నుమారు 40 కోట్ల మెట్రిక్ టన్లులు కోల్లు స్టోరేజీ లేసందువల్ల నష్టపోవడం జరుగుతున్నది. దాదాపు రూ.12,000 కోట్ల విలువైన పండ్లు పాడైఫోతున్నాయి. కాబట్టి, కోల్లు స్టోరేజీల సంఖ్యను పెంచవలసిన ఆవశ్యకత ఎంతైనా ఉన్నది. ధరల స్థిరీకరణ విషయంలో కూడా రూ.5,000 కోట్లతో ఏర్పాటు చేసి రైతులకు నష్టం కలుగకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. రైతు బజార్లు కూడా రైతులకు ఎంతో ఉపయోగకరమైనవి. అన్ని వట్టణాలలో కూడా రైతు బజార్లు సంఖ్యను ఎక్కువగా పెంచాలి. మనతులు కల్పించాలి. దళారులు లేకుండా రైతులకే స్టాల్స్ ను కేటాయించే ఏర్పాటులు చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యాత్మా, పులిపెందుల పశు పరిశోధనా కేంద్రం అంతర్జాతీయంగా పేరు ప్రఖ్యాతులు గాంచింది. ఈ బడ్జెట్లో ఒక్క రూపాయి కూడా కేటాయించలేదు. దానికి నిధులు కేటాయించి పరిశోధనలను ప్రోత్సహించాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

వ్యవసాయానికి సంబంధించి స్వామినాథన్ కమిటీ ఎన్నో రికమండేషన్లు చేసింది. వాటిని అమలు చేయాల్సిన ఆవశ్యకత ఉన్నది. రైతు ఆత్మహత్య దేశ ప్రగతికి నిరోధం. 21 సంవత్సరాలలో మన దేశంలో 3,18,000 మంది రైతులు ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు. 2015 వసంవత్సరంలో దేశంలో 12,602, మన రాష్ట్రంలో 916 మంది రైతులు ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు. అలాంటి పరిస్థితిని నివారించాలి. రుణమాటీ, గిట్టుబాటు ధరలు రైతులకు ఎంతో తోడ్చాటును అందిస్తాయి. క్రావ్ ఇన్సురెన్స్, ఇన్సుర్ట్ నబ్బిడీలు రైతులను ఆదుకుంటాయి. అన్ని రకాల పంటలకు అన్ని జిల్లాల రైతాంగానికి క్రావ్ ఇన్సురెన్స్, ఇన్సుర్ట్ నబ్బిడీ కల్పిస్తే ప్రోత్సహికరంగా ఉంటుంది. ఆ కంపెనీలు కూడా ఒక్క మందలానికి ఒక్కోరకంగా కాకుండా అందరికి నష్టసౌయిన మొత్తం వచ్చేటట్లు చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అధ్యాత్మా, జాతీయస్థాయిలో బ్యాంకులలో రూ.96 లక్షల కోట్లు ఉన్నది. ఆర్బిష నామ్స్ ప్రకారం 40 శాతం వరకు రుణాల రూపంలో ఇవ్వాలి. అంటే 18 శాతం పంట రుణాలు 22 శాతం వ్యవసాయాధారిత అనుబంధ రుణాలు ఇవ్వాలని ఆర్బిష నిబంధనలలోనే ఉన్నది. కాసీ, అందులో నగం కూడా రైతులకు బ్యాంకులు రుణాలివ్వడం లేదు. అయితే, ఆర్బిష మాజి గుర్తుర్ రఘురాంరాజన్ గారు ఇచ్చినటువంటి లెక్క ప్రకారం కేవలం 20 కుటుంబాల పారిశ్రామికవేత్తలకు ఎక్కువ మొత్తంలో లోన్న ఇస్తున్నారు. పారిశ్రామికవేత్తలకు రూ.30 లక్షల కోట్లు లోన్న ఇస్తున్నారు. అందులో ఎగేసేనే చాలా ఉన్నాయి. రైతులకు రుణాలు ఇచ్చేందుకు మాత్రం నానా ఇబ్బందులు పెడుతున్నారు. అలాంటి పరిస్థితి లేకుండా రైతులకు రుణాలు అందేట్లు చర్చలు తీసుకోవాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. 40,50 సంవత్సరాలు దాటిన రైతులకు కూడా పెన్న సాకర్యం కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యాత్మా, దళారీ వ్యవస్థ గురించి చెప్పి ముగిస్తాను. రైతు మూడు నెలలు, ఆరు నెలలు పంట వేసి పండించి క్షుపడి బజారుకు తీసుకువస్తే మధ్య దళారీలు నగం లాభాన్ని పొందుతున్నారు. రైతులు మాత్రం నామమాత్రమైన ధరలను పొందుతున్నారు. కడవ జిల్లాలో మామిడి పంటలో 10 శాతం కమీషన్లను మండి వాళ్లు తీసుకుంటారు. రాయచోటి, సుండువల్లి, కోడూరు, రాజంపేట ప్రాంతాలలో ఎక్కడకు వెళ్లినా అస్త్రి మండిలే. ప్రభుత్వ రంగంలో ఉన్న మార్కెట్ యార్డులలో కూడా దళారులు ప్రవేశించే పరిస్థితి వస్తోంది. ఆ విధంగా కాకుండా ఆయా ప్రాంతాలలో, వట్టణాలలో దళారీ వ్యవస్థ లేనటువంటి మార్కెట్ యార్డులను కూడా స్థాపించి రైతులు క్షుపడి పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర వచ్చేవిధంగా చర్చలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఏదైనా ఒక పోలుకు వెళతే వాళ్లు నిర్దేశించిన రేటుకు మనం కొంటున్నాము. అదే విధంగా రైతు నిర్దేశించిన రేటుకు వినియోగదారుడు కొన్నప్పుడే రైతు కళల్లో

ఆనందం ఉంటుంది. రైతుకు లాభదాయకంగా ఉంటుంది. అలాంటి చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకోవాలని తమద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బి.ఎస్. రాజసింహలు: అధ్యక్షా, ఈరోజు వ్యవసాయ సహాయక కార్యకలాపాలు - వృద్ధి- అనావృష్టి నిరోధనం, రైతు బజారులపై మాటలుడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. భారతదేశంలో నేనోక వ్యవసాయదారుడిని అని చెప్పుకోవడానికి గర్వపడుతున్నాను. ఎందుకంటే ఈ రోజు 62 శాతం వ్యవసాయముంటే అందులో నేను కూడా .001 అని అనుకుంటున్నాను. నా జీవితంలో జరిగిన సంఘటన గురించి చెబుతాను. 1972వ సంవత్సరంలో కాలేజీ చదువు పూర్తి అయిన తరువాత మొట్టమొదటగా నేను మా గ్రామానికి వెళ్లి వ్యవసాయం మొదలుపెట్టి 1000 టన్నులు చెరుకు పండించాలని ప్రయత్నం చేశాను. అయితే చేసిన అప్పాలకి, వచ్చిన ఆదాయానికి సరిపోయింది. నా కష్టం పోయింది. ఈ విధంగా తరువాత 2000 కొబ్బరి చెట్లు పెట్టి దానిని కాపాడితే కష్టం లేకుండా క్రావ్ వస్తుందని అనుకున్నాను. కరవు వల్ల సగం చెట్లు పోయాయి. నరే, ఆ తరువాత వ్యవసాయాధారిత పరిశ్రమగా 50 ఆవులతో మొదలుపెట్టాము. కాకాని వెంకటరత్నం గారు డయరీని ప్రారంభించారు. 1969వ సంవత్సరంలో మొట్టమొదటగా మా నాస్కగారు సుమారు 500 లీటర్ల పాలను ప్రతి రోజు ఆక్కడకు ఐంపించేవారు. ఆ విధంగా మేము వ్యవసాయాధారిత రంగాన్ని మొదలుపెట్టాము.

మ.01.50

అధ్యక్షా, అయితే ఇవన్నీ పోయి ఇప్పుడు కొత్తగా మామిడి చెట్లు పెంచాలనే ప్రయత్నం చేశాము. ఒక యాభై ఎకరాల్లో మామిడి చెట్లు పెట్టి బాగా కష్టపడితే ఒక యాభై లక్షల రూపాయలు మా ప్రాంతంలో వచ్చే అవకాశముంది. అయితే ఎరు గుల్ల నేల ఉంది కాబట్టి ఒక ఎకరాకి ఒక లక్ష రూపాయలు ఒక సంవత్సరానికి వస్తుంది. కష్టం కొంచెం తక్కువగా ఉంటుందనే ఉద్దేశంతో ఆ చెట్లు కూడా పెట్టడం జరిగింది. మా చిత్తురు జిల్లాలో 65 తోతాపురి పల్లీ పరిశ్రమలున్నాయి. వాళ్ళందరూ కూడా యునియన్‌గా అయిపోయి ఒక టన్న పల్లీ తీయాలంటే రూ.2000గా థర నిర్ణయించుకున్నారు. అందులో కూడా కొంచెం ఇఖ్వంది ఉందనే ఉద్దేశంతో ఆల్ఫాన్స్, బంగినపల్లి రకాలు నాటితే మంచి రేటు వస్తుందని దానికి స్పీక్ ఓవర్ అయ్యాము.

అధ్యక్షా, 2004 నుంచి 2014 సంవత్సరం వరకు సుమారు 24,000 మంది ఆత్మరాత్యలు చేసుకున్నారు. 2013 సంవత్సరంలో మా మామిడితోటలో 35 సంవత్సరాల వయసుగల చెట్లలో సుమారు 200 చెట్లు చనిపోయాయి. మళ్ళీ పెంచాలన్నా ఆ చెట్లు 35 సంవత్సరాల వయసుకు రావాలంటే రైతు ఎంత బాధపడతారో నేనే చూశాను. గత ప్రభుత్వంలో విత్తనాలు, ఎరువుల కోసం లారీఫార్మీలు, లాక్పలు జరిగిన సందర్భాలున్నాయి. ఆ విధంగా కాకుండా ఈరోజు మన రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలవల్ల తక్కువ వర్షపాతం ఉన్న ప్రాంతాల్లోకూడా అహరధాన్యాలు బాగా వండాయి. అంతేగాకుండా, 54లక్ష మంది భూములకు భూసారవరీక్లు కూడా చేయించారని, 2018-19

సంవత్సరంలో 35లక్షల మంది భూములకు భూసార పరిక్షలు చేశారని, బీల్ అండ్ మిలిండా గేట్స్ ఫొండేషన్ వారు కూడా దేశంలోనే మన రాష్ట్రం మొదటిస్థానంలోకి వచ్చే విధంగా చర్చలు తీసుకున్నారని వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారు ఇచ్చిన ప్రాజెక్టులో ఉంది. అయివా విశ్వవిద్యాలయం సహకారంతో కర్యాలులో కూడా 627 ఎకరాల్లో రూ. 650 కోట్లు పెచ్చించి మెగా సీడ్స్ కొర్పు ఏర్పాటుచేయడంవల్ల రైతులకు లాభసాటిగా ఉంటుందని చెప్పకతప్పదు. అదేవిధంగా, వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారు, మార్కెటింగ్ శాఖ మంత్రిగారు చాలా సమస్యలుంతో వసి చేయాల్సిన అవసరముంది.

అధ్యక్షా, చిత్తారు జిల్లాలో సుమారు 8500 చెరువులు ఉండగా, మొన్న వచ్చిన వర్షంతో 7,500 చెరువులు నిండాయి. ఆ చెరువుల్లో కూడా మత్స్య సంపద పెంపాందించేదానికి తప్పకుండా చర్చలు తీసుకుంటే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే కొంతమంది తాము మత్స్యకారులమని బోగ్స్ స్ట్రోటీలు కూడా సెలకొల్పారు. కాబట్టి చెరువులకు మరమ్మత్తులు చేయించి మత్స్య సంపద పెంపాందించి వంచాయాలీలకు అప్పగించి బోగ్స్ స్ట్రోటీలను అరికట్టమని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈరోజు వ్యవసాయానికి, డెయిరీకి కొంచెం సంబంధముంది. ఈరోజు వ్యవసాయం చేయ్యాలంటే గో పంచకము, పేడకాసీ వేస్తే భూములు సారవంతంగా ఉంటాయని, దానివల్ల లాభసాటిగా ఉండే అవకాశం ఉంటుందని తెలియజేసున్నాను. అయితే దానికోసం పది ఎకరాలును పెద్ద రైతు ఎవరైనా ఉంటే వారి పంటలతో పాటు పశుగ్రాసం వేయించి, పాలుతీసే యంత్రాలను, డెయిరీ సంస్థనుకూడా ఏర్పాటు చేస్తే లాభసాటిగా ఉంటుంది. నేను ఎందుకు పెర్చున్నానట్టే 1969వ సంవత్సరంలో మేము డెయిరీపాం పెట్టినప్పుడు, ఏదైనా కారణాలవల్ల పాలు తీసే వ్యక్తి రాలేకపోతే ఆపులు అరుస్తుంటే చాలా బాధపడేవారం. ఇప్పుడు మంచి టెక్నాలజీ వచ్చింది కాబట్టి 50 ఆపులను ఒక డెయిరీ యూనిట్‌గా పెట్టి పాలుతీసే యంత్రాలతో వ్యవసాయాన్ని అనుసంధానం చేస్తే కొంచెం లాభసాటిగా ఉంటుందని ఈ సందర్భంగా నేను మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అంతేగాకుండా మా చిత్తారు జిల్లాలో ఒక్కసారి ఉమాటా కిలో ఒక్క రూపాయి ఉంటే, మరొకసారి యాభై రూపాయలకి అమ్ముతారు. ఆ విధంగా ఈరోజు వ్యవసాయ ఆధారిత ఇండస్ట్రీస్ అంటే ఉమాటా పేస్టు తీయడం, సాస్టమటిఫి తయారుచేసి ఎగుమతి చేసే అవకాశాలున్నాయి. ఈరోజు బత్తాయి, మామిడి, ఉమాటా, దానిమ్మ వంటి పంటలను పండించే రైతులకు లాభదాయకమైన ఆదాయం వచ్చే అవకాశముంది. దానిమ్మ అయితే అనంతపురంలో బ్రిహ్మండంగా పండుతుంది.

అధ్యక్షా, చంద్రబాబునాయుడుగారు పాదయాత్ర చేసినప్పుడు రుణమాఫీ చేస్తామని హోమి ఇచ్చిన మేరకు ప్రస్తుతం మన రాష్ట్రం రూ.16,000 కోట్ల లోటు బడ్జెట్లలో ఉన్న కూడా రుణమాఫీ చేశారు. అదేవిధంగా, పొలాల్లో పండించిన పంటను రైతులే నేరుగా డెలివరీ ఇచ్చే విధంగా ఫాం టు హోం అస్, ఈ-పాసులసి పెట్టారు. అయితే రాజమండి, విజయవాడ, తిరుపతి, చిత్తారు వంటి ప్రాంతాలలో కూడా ఈ విధానాన్ని ఏర్పాటుచేసి డోర్డెలివరీ చేసేలా చూడాలని కోరుతున్నాను. అలాగే రైతులు పండించిన నాణ్యమైన కూరగాయలు, పండ్లను రైతుబజార్ ద్వారా డోర్డెలివరీ ఇచ్చే విధంగా చూడాలని మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మంత్రిగారు రైతుకు రైతురథం అని ఇచ్చారు. సకాలంలో కూలీలు దొరక్క రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నప్పుడు Tractors, Rotavator, Power Weeders వంటి యంత్రాలను ఉపయోగిస్తే వారికి కొంత ఊరట కలుగుతుంది. అలాగే, విత్తనాలు, టార్పాలిన్స్ ను రైతులకు సబ్సిడీద్వారా అందచేసే వారికి కొంత ఊరట కలుగుతుందని భావిస్తున్నాను. అంతేగాకుండా, చిత్తూరు జిల్లాలో టమాటా, మామిడి వంటలకు కోల్డ్ స్టోర్జిలు, ప్యాక్ హోసెన్ ను ఇస్తే రైతులకు కొంత ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని తెలియజేస్తూ, రైతులకు న్యాయం చేయాలని ఇద్దరు మంత్రులను కోరుకుంటారు ఈ అవకాశమిచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ద్వారపురెడ్డి జగదీశ్వరరావు: అధ్యక్ష ధన్యవాదాలు. వ్యవసాయ రంగం గురించి చాలా మంది పెద్దలు మాట్లాడారు. సంఘటిత రంగంలోకి రావడానికి చాలా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఇప్పటికీ కూడా అనంఘటితరంగంగానే ఉండడం కొంచెం ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితి. అయితే, 2014 సంవత్సరం తరువాత వ్యవసాయంలో ఉన్న సంహోభాస్ని చూసి ఈసాటి మన ప్రియతను ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు వ్యవసాయాన్ని లాభసాటిగా చేయాలని, రాష్ట్రాన్ని కరువురహిత రాష్ట్రంగా తీర్చిదిద్దాలని కంకణం కట్టుకుని అంకితభావంతో కార్యక్రమాలు చేయడం జరిగింది. అందులో భాగంగా మొట్టమొదటిసారిగా వ్యవసాయానికి సైంటిఫిక్ అప్రోచ్ ను జతచేశారు. హరిత విష్ణవం వల్ల ఉత్సత్తి పెరిగినా, కృతిమ ఎరువుల వాడకం వల్ల ఇబ్బంది వచ్చే పరిస్థితి వాస్తవమే అయినా, వాటిని అడ్డనీ చేయడానికి ఈరోజు సాయిల్ మేనేజ్మెంట్ చేసి, హార్ట్కార్డ్ ఇవ్వడం, సాయిల్ టెస్టింగ్ ల్యాబరేటరీ పెట్టడంతో పాటు రైతుల్లో అవగాహన తీసుకురావాల్సిన అవసరముంది. రైతులు కూడా ఒకే విధమైన సాగు పద్ధతులకు అలవాటువడి వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలనుకాని, అధికారులను కూడా సంప్రదించకుండా దుకాణాలకుపెళ్ళి ఆ దుకాణాదారులిచ్చిన మందులను వంటలకు వాడుతున్నారు.

మ.02.00

అందుచేత ససైనబుల్ ప్రాడక్షన్ తీసుకొచ్చి, కాస్ట్ ఆఫ్ కల్చివేషన్ ను తగ్గించడం, ప్రాడక్షన్ విటీ పెంచడం, ఆ విధంగా రైతుల ఆదాయాన్ని 2022 సంవత్సరం నాటికి రెండింతలు చేయాలని, ఇదోకమిషన్ బేస్ అప్రోచ్ గా మనం తీసుకొచ్చాం. ప్రైమరీ సెక్టారును గుర్తించి, అందులో 7 మిషన్, 5 గ్రిండ్, 5 క్యాంపెయిన్ మోడ్స్ ఏపైతే ఉన్నాయో, వాటిల్లో అగ్రికల్చర్ కి అత్యంత ప్రాధాన్యత ఇచ్చి, ఆ విధంగా అగ్రికల్చర్ ఎక్సెప్సన్ విధానాన్ని తీసుకురావడం, ఇన్ఫాట సబ్సిడీ ఇవ్వడం, చాలా కార్యక్రమాలు ఈరోజు చేస్తున్నాం. చంద్రన్ పాలం క్లేతాలున్నాయి. అక్కడ రైతులకు అవేర్నెన్ తీసుకురావడం, అలాగే మైక్రోన్యూట్రియంట్స్ ని 100 శాతం సబ్సిడీపై ఇవ్వడం, ఈ విధంగా చాలా కార్యక్రమాలు చేసి, రైతులలో ఒక అవేర్నెన్ తీసుకురావడం జరుగుతోంది. ఇవస్తు జరుగుతూన్నా కూడా ఇబ్బందులైతే చాలా ఉన్నాయి. ఈ రోజు మన స్టేట్లో ఉన్న జిడిపిలో 34 శాతం వ్యవసాయం నుంచే వస్తుంది. అలాగే వ్యవసాయం తాలూకా అభివృద్ధి రేటు కూడా 17.44 శాతం అలాగే హర్షికల్చర్ లో తీసుకుంటే 18.62 శాతం, ఫివరీస్ లో 42.73

శాతం అలాగే లైవ్ స్టోర్ 13.68 శాతం ఈ విధంగా మొత్తమొదటిసారిగా ఒక ఎకానమీ డెవలప్ అవుతున్నప్పుడు నర్సిసెన్ సెక్వార్ నుండి, ఇండప్రీస్ సెక్వార్ నుండి ఎక్కువ కాంట్రిబ్యూషన్ ఉండాలి. అయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదటి నుండి వ్యవసాయ ఆధారిత రాష్ట్రం కాబట్టి ఇక్కడ 62 శాతం ప్రజలు వ్యవసాయం మీద ఆధారపడుతున్నారు. అందుచేత ఇవాళ అగ్రికల్చర్ కాంట్రిబ్యూషన్ గణసీయంగా పెరిగింది. ప్రాడక్షన్ కూడా పెరిగింది. ఫిషరీస్ మొత్తం ఎక్సప్రైస్ అవుతున్నాయి. ఆ విధంగా చాలా రంగాలలో మనం ముందంజలో ఉన్నాం. ఈ రోజు వ్యవసాయ రంగంలో అభివృద్ధి సాధించాం, ఇంకా సాధించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. అయితే ఇక్కడ గతం నుంచి కూడా కొన్ని ఇబ్బందులున్నాయి. అన్నటికన్నా ఎక్కువ ఇబ్బంది ఏమిటంటే రైతుకు గిట్టబాటు ధర రావడం లేదు. ప్రాడక్షన్ కాస్ట్ పెరుగుతుంది. దానితో పాటు లేబర్ ఫోర్స్ కూడా మైగ్రేట్ అవుతుంది. అది కూడా ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితి. అడిక్షేట్ స్టోరేజ్ కాసీ, ప్రాసెనింగ్ ఫెనిలిటీస్ లేవు. దానివలన, వచ్చిన పంటనంతా కూడా మార్కెట్లో ఇమ్మిడియట్‌గా అమ్ముకోవడం తప్ప వేరే ప్రత్యామ్మాయం లేదు. ముఖ్యంగా ఇప్పుడు **Commission for Agricultural Costs and Prices** అని ఇవాళ సహార్పు ప్రైస్‌ని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఫిక్స్ చేసేది ఉంది. అయితే వాళ స్టాటిస్టిక్స్ ప్రకారం 30 శాతం కన్నా ఎక్కువ ఏది కూడా సహార్పు ప్రైస్‌తో రైతులు అమ్ముకునే పరిస్థితి కల్పించడంలేదనేది 2017 సంవత్సరపు నివేదికలో ఉంది. మధ్యతు ధర ఇవాళ చాలా అవసరం. మధ్యతు ధర అనేది చివరలో కాకుండా ఏదైతే పంట వేసేటప్పుడే మధ్యతు ధరను డిక్షేర్ చేస్తే రైతుకు కాన్సిడెన్స్ ఉంటుంది. ఆ కాన్సిడెన్స్ వల్ల సేనిది పండిస్తే కచ్చితంగా ఇంత రేటుంటుందని, అంత రేటు వల్ల, అతను దానికి సంబంధించిన లెక్కల్ని కూడా వర్గువుట చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అయితే ఇక్కడ దురదృష్టం ఏమిటంటే కేంద్ర బడ్జెట్‌లో సహార్పు ప్రైస్ గురించి ఎక్కుడా లేదు. అదేవిధంగా స్టోర్కి కూడా వర్షిష్ట ఇవ్వడంలేదు. రెష్ట్రిక్షన్ పెడుతున్నారు. అందుచేత రాష్ట్రాలు కూడా ఈ ధరలు స్థిరికరణ తీసుకురావాలని గాసి, వీటికి నిధులు కేటాయించే పరిస్థితి కూడా లేదు. ఇది చాలా గందరగోళంగా ఉంది. ధరల స్థిరికరణ, సహార్పు ప్రైస్ ఈ రెండూ కూడా ఉన్నప్పుడే రాష్ట్రాన్ని వ్యవసాయ రాష్ట్రంగా మార్పడానికి మనకి కచ్చితంగా అవకాశం ఉంటుంది. ఇవాళ దేశంలో చాలా చోట్ల రైతుల్లో ఆందోశనలు వస్తున్నాయి. ఈ మధ్యనే మహారాష్ట్రలో ధర్లు చేశారు. దేశంలోనే మొత్తమొదటగా మనం రైతు రుణ మాఫీ చేశాము. దీనిని ఇవాళ చాలా రాష్ట్రాలు ఫాలో అవుతున్నాయి. రాజస్థాన్లో అధికార పార్టీ ఈ రోజు రూ.50,000లు ఇస్తామంటుంది. ఈ విషయంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ముందుండడం, మన ముఖ్యమంత్రిగారు ముందుండడమనేది మనకు నిజంగా గర్వకారణం. అందుచేత రైతును సహార్పు చేయడానికి, ప్రాటిక్ష్ట చేయడానికి చాలా కార్బూక్మాలు చేస్తున్నా, బేసిక్గా ప్రాసెనింగ్ ఫెనిలిటీస్ గాసి, స్టోరేజ్ ఫెనిలిటీస్ గాసి, అగ్రికల్చర్ కమోడిటీస్ ఉన్న ఇండప్రీస్ ని గాసి ఎంకరేజ్ చేయకపోతే, మనకు మార్కెట్ కూడా తక్కువ ఉంటుంది. సహార్పు ప్రైస్‌కు, అలాగే ధరల స్థిరికరణకి ఘంఢ కూడా బడ్జెట్‌లో కేటాయించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయాలను మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను. **Thank you very much.**

MR. CHAIRMAN: Discussion on Agriculture will be continued tomorrow and Minister's reply will also be given tomorrow. Now, the House is adjourned to meet again tomorrow at 10.00 A.M.

(The House then adjourned at 02.05 p.m. to meet again at 10.00 a.m. on 29th March, 2018)

**“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and
Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative
Council and printed at the AP Legislative Assembly Press,
Velagapudi, Amaravati.**